

310491

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 9.

సంపుటము ౯

చెన్నవట్టణము 1923 వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 6-వ తేది మంగళవారము

No. 258

సంచిక ౨౫౮

మండుళి నామ సంవత్సరము, మాఖమాస బహుళ పంచమి గి.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పలకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు ఘనమయినమందు

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోకప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొప్పలకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశబ్దనూదినిగల మాయాచంద్రము. సోమమందులవలన మోసముగలుగును. పంచభావచీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగుదులమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన దేశమునంతటను ప్రసిద్ధి.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

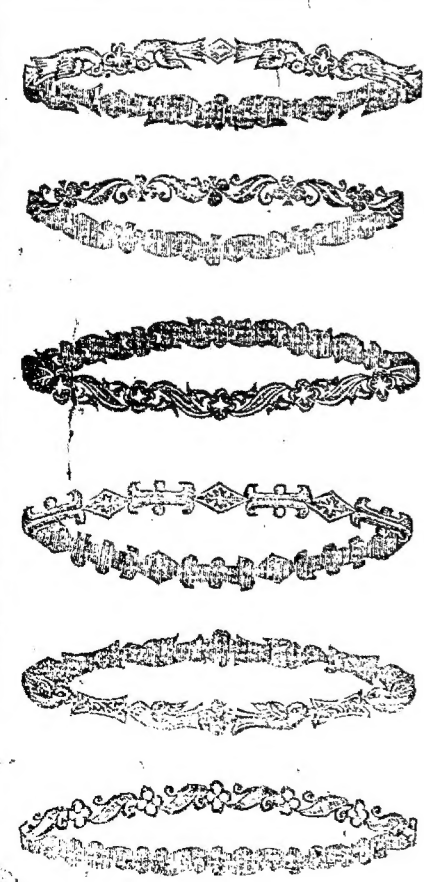
1923 అమృతాంజనము క్యాలండరు 1923

సుందరమైన శ్రీరాధాకృష్ణుల ఉపయోగమైన

విక్రయమునకు సిద్ధముగనున్నది మా యేజంట్లవద్దకూడా దొరకును

క్యాలండరు వెల 1-కి 0-4-0 వి. పి. ఖర్చులు సహా 0-6-0 వెంటనే వ్రాసుకొనవలయును.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబు శెట్టి వీధి మద్రాసు లేక. బొంబాయి.

ఆతురపడకుడు!
బాగాయోచింపుడు!!
వీయొక్క సొమ్ములు సవరన్ బంగారు తప్ప వేరు మట్టంబంగారుతో చేయింపకయు మట్టంబంగారుతో చేయబడినవి మెరుగు పోయినతరువాత విత్తలి సొమ్ముల కలె అవును. మీకు కావలసిన సమూహాగాజులు 40 రూ పాయల వెలలో సవరన్ బంగారుతో చేయించి యివ్వ గలము. ఇష్టములేక వాపసు పంపితే 5 రూపాయలు తోసి నిచ్చిన పైకము ఇచ్చెదము. ఒకసారి తెప్పించి నగయొక్క నాణ్యమున్ను పనితనమున్ను పరీక్షింపును.
ఇండియన్ జ్యూయెలరీ మార్ట్
నగర్ పేట, బెంగళూరు సిటీ.

ముఖ్యగమనింపు (కొరికి)

మోగ్గతాపత్రములు

(2) కాశీపట్టణమునందు, దుర్గా మెడికల్ సొసైటీ వారి సులెమాన్ ఈస్టు ఉపయోగించుచుంటిని. నుంచి ఆకలిని కలిగించెను. సకాలమునకు ప్రవర్తించుము.

సేపాల్ } రాజానరేంద్ర
14-5-22 } శ్రీ జంగ్ ఆఫ్ సేపాల్

మోసము గ్రహించవలెను

మేము చాలాకాలమునుండి లెక్కలుచేయుచున్నాము. చీకెలకుద్దలు వగయిరా బట్టలు తయారుచేయుచున్నాము. ముట్టలు ప్రతిగామమున ప్రసిద్ధిచెందిన ప్రతిహక్కుట్టిన అమ్మ దున్నది. యీ మధ్య కొంతమంది వర్తకులు నాణ్యము లేనట్లు వంటిన్ని ఉత్తిన జడలు జాడలు పడెట్టునందీన్ని లెక్కలుచేయుచు తయారుచేయించి మాబట్టలే లని ప్రజలను మోసపుచ్చుచున్నారు. సుదూరమోసము తొలగించుటకై నాను. ఈ బట్టలు ప్రతిఖంబునామై మాపేషన్లను బొమ్మకకలి అంటించి యీ బట్టలు మాచూడ్రమ్మ లేనట్టునందీ లెక్కలుచేసి చూచి కాదని గ్రహించవలెను. మాపేషన్లో తప్పుట్టిన మాప్రేమ మునుమాదు కొనవలెను. కోరినంతల ధరలు తెలియజేయవలెను. లెక్కలుచేయు ఉత్తకునకుటకు మేము సోపు తయారుచేసినాము. ఈ సీటి 0-12-0 నుపాహులకు ప్రేమ.

తెలిగ్రాఫ్ అడ్డమ్మ, ముప్పున సోమరాజు, నీరాజు సిల్కగుడ్డు. వెద్దాపురము, గోవాటిబిల్లా.

ప్రభుత్వ వ్యవసాయ శాఖ ప్రచురణము

జూలై మాసము, కాలమాసము.
(నిన్నటి తరువాత)

విత్తములవ్యాపక చైతన్యములను పుట్టించుట కలుగు
లాభము—క్రొత్తగా కనిపెట్టిన సంగతి

చెరువులకు అనేక శతాబ్దములనుండి జరుగుచున్నది, అనేకవర్షముల మొక్కలు పండించుచున్నది, ఈవిధముగా దీనికి పరిమితమైన వ్యవస్థ చెబుటకు పనికిరాదు. ఇది భూమి వృద్ధి చేయవచ్చునట్లు తెలుపుచున్నది. కృత్రిమ విత్తములను మన యిది యింకా దేశములో 1912వ సంవత్సరములోనే యిది మొట్టమొదట పచ్చినది. అది కొయ్యలపూవులలో చెరువులను మురిపించే పంటను ఆరంభించిన మొదటి దేశము. కొన్ని సంవత్సరములలోనే యిది చాలావృద్ధిచెందినది, ఆపొలములో స్థలము వృద్ధిచేసినది. అనేక మొక్కలను మొలిపించుటకు పంట పుట్టింది.

చెరువు పరిమితమే పంటములను
కలుగు లాభమును గురించి.

చెరువు కలములు సేద్యము చేసినప్పుడు అనేకరకములు పుట్టింపును. ఇవి భూమిని తగ్గిపోవడములను, చెరువులను ముడతలై విచ్ఛిన్నము కావడములను, ఆయాకాలముల తెచ్చును. అందుచేత భూమిని తగ్గిపోవడములను కనబడును. ఈ లోపములు దిద్దుటకు సాధనము క్రొత్తరకపు చెరువులను సేద్యముచేయుటయే. క్రొత్త స్థలమునుండి మరియొక జాతిచెరువులను తెచ్చి పెంచినది. దీని ద్వారా భూమి కొన్ని వర్షములకు కనబడును. చెరువులను ములు నానబోసి పెంచినప్పుడు అనేక క్రొత్తరకములు పుట్టుటయే కాక, మంచిరకములు పుట్టును. పంటపెరుగుతవును. తెండవది యిలాగుచేయుటవల్ల యింకా మొక్కలు చాలావృద్ధిచేయవచ్చును. అందుచేత, వాటిలో కొన్ని రకములు క్రొత్తరకములలో సేద్యముచేయుటకు పనికిరావచ్చును. ఈ క్రొత్తచెరువురకములు చేరువేరు రకములలో పక్కమునకు వచ్చుటచేత వాటిని కొలికినీ గానగాను సమయము ఎక్కువ కావట్టి దానిని దక్కెరచేయు ఖర్చులు పెరుగును. చెరువులకు చాలాకాలము పట్టునది గనుక వైద్య భూమిని సంతృప్తిచేయుటగా ఉంచవలసియుండును. గనుక కీనికలకలుగు లాభము పెంచుట కనబడును. ఈ పంటలలో జరిగే పరిమార్చు లాభముకనిపెట్టుటకు లాభము చాలాకాలముపట్టును. చెరువురకములను పెంచి పరిమార్చుటవల్ల ద్రవ్యలాభము కలిగినదనుటకు రుజువులు

పరిశీలించినట్లు చెరువురకములను పెంచి కొంతవరకు పంట కలుగవచ్చునని గూర్చించిన ప్రయోగములు చెరువు పండించే దరికొన్ని దేశములలో అనుభవము కలుగజూపుచున్నది. ఇదొక ముఖ్యమైనదే. ఈ దేశములో సామాన్య కంటలయిన వర్షములు చాలాద్రవ్యము ఖర్చుపెట్టి ఈవిధమైన యెంతోలాభము కలుగునని కావచ్చునదియున్నది. మరియొక విశేషమేమనగా హిందూదేశములో చెరువులను చేరుచేయుచున్న దానిలో పడవకుంటకుంటే తక్కువభూమి యింకావచ్చునని గూర్చించినట్లు చెరువులలో మనదేశముకంటే ఎక్కువభూమిలో నాలుగువెట్లు పంట పడుచున్నది. ఇట్టి దేశములలోనున్న కొందరు ఇంకా ఎక్కువపంట పండించుటకై కొంతకొంత కొంత బుత్తానుగా నున్న చెరువులను పండించుటకు పంటను ఏర్పరచి పంటపడుచున్నది. హిందూదేశములో ఇట్టివి చాల జరుగవలసి యున్నట్లు కేసులను గురించిన సమాచారము; వీలైనా ప్రపంచమునకు చెరువులకు క్రిందనున్న భూమిలో సగముభూమి చెరువులకు పండించుచున్నది గాని ఇదొక 1921-22 వ సంవత్సరములలో తెల్లచక్కెరయును చక్కెరతో చేసిన యిదొక కిలబండానులును 27 కోట్ల రూపాయల కిలబండానుల యింతదేశములనుండి తెచ్చియొసిన వలసయుండెను. ఇది చూడగా మనదేశముయొక్క లాభమును విచారించిన నను, మనముచేయున్న చక్రమండలముయొక్క లాభమును విచారించిన నను మనకింత ఆకస్మాత్తున ఆచరణమవును మనదేశములోనే పండించుటకు యెంతమాఖ్యమో అలాగింపవలసివచ్చును. కొంతబుత్తానులలోనున్న సర్కారు చెరువులలో ఇదివరకు జరిగిన లాభకరమైన పనినిపట్టి చూడగా ఈవిధముల ఇంకా యింకావచ్చునది చాలావైద్యభూమి కలుగవచ్చును.

నవ్యమును, ఇదొక శతాబ్దము చిరభాగములో అనగా నలుబదియేండ్లకుపైబడిన జాతావృద్ధిములో చెరువు పెంచి చేసిన పరిశీలనల కలిగిన గొప్పలాభములతో చేసినదా అంతయును ఎక్కువ భూమిలో పండించుటకు ఇప్పుడు మూడువెట్లు పంట పడుచున్నది.

మద్రాసు రాజధానిలో క్రింది
శాఖవారు చేయుచున్న పని

ఈ శాఖవారు చేయుచున్న పని రెండు విధములుగలది; ఒకటి ఆయాపురుగుల స్వభావవైపుల పరిశీలన; రెండవది యిది పరిశీలన చేసిన సంగతులు రాయుట. తెలియపరచుట. వీటిలో మొదటిది తమిళం రెండవది చేసినందులకు లాభ మేమిది యుండదు. ఈ శాఖవారు చేయుచున్న పనియే డిప్యూటీ చాలాసంగతుల విచారించి తెలిసికొని "Some South Indian Insects" అను పుస్తకముగా క్రిందికి శాఖవారి మొదటిసారి జరిగిన సర్వే ప్రాసీడింగు IV పత్రికలలోను ప్రచురించుచున్నది.

ఇంకా ఆయా పురుగుల స్వభావవైపులను గురించి పూసాలో ప్రచురించబడిన పత్రికలను, కరపత్రములను తెప్పించియుంచుచున్నది. మరి శాఖవారును మరికొన్ని పత్రికలను ప్రచురించుచున్నది.

వీటిలో ప్రశంసించబడియున్న సంగతులు ఈశాస్త్రమున కారంభమైనదేగాని విశేషముని చెప్పవలెదు; ఆయా పురుగులకు చేయవలసిన చికిత్సలను గురించి వీటిలో కొద్దిగా చెప్పియున్నది. అదికొన్ని ప్రస్తుతమునకు వినియోగించు కలిగినదేగాని ఆపురుగులను నిశ్చయముగా హరించగలవి కావు. అయినను ఇంతకంటే మంచిచికిత్సలు తెలిసికొనేవరకు వీటిని గురించి రాయుటకు చెప్పవచ్చును? వాటిని ప్రస్తుతమునకు వినియోగించు మందచెప్పును. ఇందుకు దృష్టాంతములు:—మరియొక పట్టు మిదలను కలలోపట్టిచంపుటను, తాల్లు కొట్టెట్లు మొదలగువాటి మొదలలో పుట్టు చేయవలసినదేమనగా రై నానిన్ అనపురుగు వ్యాపించడండా ఆపుటను, మెట్లమీద దినులు లకు పట్టె గొండ్లిపురుగులను, మరెవరు పట్టు చేయవలసినదేమనగా ఇవివరక చేయుచున్న పనియే ప్రస్తుతమునకు చేయుమందచెప్పును. అయితే ఆయా మాఖ్యమైన వైద్యులను పాడుచేసే పురుగులను గుర్చి యింకా చాలాకొంత జరుగవలసియున్నది. ప్రతిచెట్టుకుపట్టే "ఎర్రబోర్ నెర" అను పురుగును గురించియు కాదన పట్టే "వీని" అను పురుగును గురించియు, గోదావరితెల్లలో మరికాదన కొట్టిచేసే పురుగును గురించియు చాలావిశ్రమ జరిగినది, ఇంకా మరికొంత జరుగుచున్నది. ఈవిధ ప్రయత్నములు చాలా ప్రయోజనకరమైన సంగతులు తెలిసికొని యున్నాడు.

మాలవ్యా, నెహ్రూ పండితుల ఉపన్యాసములు

112 పేజీలు ఫిరీదు 0-6-0
చిరునామా:-క. సుబ్బారావు, లోనుకు, కృష్ణాజిల్లా.

రత్నపురుష లేహ్య

గుణవ్యాపకములను, అతిసంభోగములను ఇతర కారణములు కలగ, కలిగిన కుత్సనమును పోషించి బలముకలుగజేయును. ఈ మాలికామహిమ తెలియనివా రుండరు. విశేషించి వాడుక వక సరము లేదు. శ్రీ 1-1 రు 8-4-0 అ. కొరవారి శిల్పము పరిశీలన.

పట్టాభిరామ వైద్యశాల
రామవరం, గోదావరిజిల్లా.

జాతకరత్నము PART I

జన్మరత్నము పుట్టినతేదీ నేతమును గురించి లేకపోయిన సంగతి పరిశీలనను కృత్రిమ రీతిలో సహాయము సంకల్పములైనను జ్యోతిషుని సహాయము ఆకర్షణ లేకపోయినట్లుగా తాము వ్రాసికొనవలెను. భవము, సంభావము, ఆరాశోగములు మున్నగు ద్వాదశభావములలో మిగిలిన భావములను మిగిలిన వ్రాసికొనవలెను. ఇది యింటిజ్యోతిషుడు దీని తెలుగు 2-0-0, తెలుగులోగా కొనుపాకి 1-0-0 మూలకములతో జాతకమును సుఖమైనభరిత పంపబడును.

(164) గ్రేట్ యిండియా జ్యోతిషాలయము,
అంబేద్కర్, విశాఖపట్నంబిల్లా.

గ్రంథపరిచయము

దిల్లీరఘుపతి వేంకటరత్నము గారి సంకలనము—
ఉపాసనలు:—అనునీయంగ్ల గ్రంథము యొక్క గ్రంథమును పుటము శ్రీవేంకటరత్నము నాయుడుగారి వశ్యతతో వాడుకముగా వ్రాసి. ఇందు 1895 మొదలు 1918 వరకును శ్రీనాయుడుగారిచేయిన యుపన్యాసములు వారుగావించిన యుపాసనలు అన్నీ త్రిశబ్దములకు సంపాదనలు శ్రీవేంకటరత్నము వారు గారు యుపాసనములను శ్రీనాయుడుగారి జీవితమునకు తేలముగా వ్రేల్చియున్నాడు.

శ్రీవేంకట రత్నమునాయుడుగారు విద్యాధికులు అంగ భాషావాఙ్మయములందు వీరికి గల పాండిత్యమువారము వాఙ్మయము కేగాక పాశ్చాత్య తత్వశాస్త్రమును మత్తగ్రంథములను పండియున్నాడు. గొప్పవక్తగాని ఖ్యాతిగాంచి యున్నాడు. తెలుగుదేశమున సంఘసంస్కార ఉద్యమమునకు అతడిన వారిలో నగ్రజులు కీర్తితములగు వీరేశలింగం పంతులుగారి వారు. శ్రీవేంకటరత్నము నాయుడుగారు రెండవవారు. శ్రీనాయుడుగారి యుపన్యాసములు సంస్కారమునందు వారికిల ఉత్సాహమును వెల్లడిచేయుచున్నది. ఉపాసనలు వారి సాధు స్వభావమును అంతఃకరణ పాశ్చాత్యమును చాటుచున్నవి ఈ గ్రంథము నైతిక జీవితాదర్శము యొక్క యుత్కృష్టరకము జోధించుచున్నది.

పం. వేం. కృ

చెన్నపురి బజారుధరలు

ఫిబ్రవరి 6-వ తేది మంగళవారము

(1) ధాన్యములు

విధము	కొలత	మొదల	వరకు
మొదల తెనాలి	1-1	10-0-0	52-0-0
మొదల తెనాలి	1-1	12-8-0	18-0-0
మొదల తెనాలి	1-1	15-8-0	16-0-0
మొదల తెనాలి	1-1	15-8-0	16-0-0
మొదల తెనాలి	1-1	15-8-0	16-0-0
మొదల తెనాలి	1-1	15-8-0	16-0-0
మొదల తెనాలి	1-1	15-8-0	16-0-0
మొదల తెనాలి	1-1	15-8-0	16-0-0

(2) వస్తు ధాన్యములు

విధము	కొలత	మొదల	వరకు
మొదల తెనాలి	1-1	11-0-0	12-0-0
మొదల తెనాలి	1-1	10-8-0	12-0-0
మొదల తెనాలి	1-1	11-8-0	12-0-0
మొదల తెనాలి	1-1	18-8-0	14-8-0
మొదల తెనాలి	1-1	8-4-0	7-8-0

(3) నూనె వస్తువులు

విధము	కొలత	మొదల	వరకు
మొదల తెనాలి	1-1	14-0-0	14-0-0
మొదల తెనాలి	1-1	14-0-0	18-0-0
మొదల తెనాలి	1-1	60-0-0	62-0-0
మొదల తెనాలి	1-1	16-0-0	58-0-0
మొదల తెనాలి	1-1	125-0-0	120-0-0
మొదల తెనాలి	1-1	120-0-0	120-0-0

(4) చిల్లర వస్తువులు

విధము	కొలత	మొదల	వరకు
మొదల తెనాలి	1-1	175-0-0	165-0-0
మొదల తెనాలి	1-1	163-0-0	180-0-0
మొదల తెనాలి	1-1	10-0-0	10-0-0
మొదల తెనాలి	1-1	40-0-0	45-0-0
మొదల తెనాలి	1-1	40-0-0	45-0-0
మొదల తెనాలి	1-1	48-0-0	70-0-0
మొదల తెనాలి	1-1	50-0-0	54-0-0

(5) ఇనుము

విధము	కొలత	మొదల	వరకు
మొదల తెనాలి	1-1	87-0-0	89-0-0
మొదల తెనాలి	1-1	38-0-0	40-0-0
మొదల తెనాలి	1-1	38-0-0	39-0-0

(6) లోహములు

విధము	కొలత	మొదల	వరకు
మొదల తెనాలి	1-1	79-0-0	81-0-0
మొదల తెనాలి	1-1	26-0-0	26-0-0
మొదల తెనాలి	1-1	16-7-0	16-7-0
మొదల తెనాలి	1-1	802-0-0	805-0-0
మొదల తెనాలి	1-1	180-0-0	835-0-0
మొదల తెనాలి	1-1	89-0-0	40-0-0

విధము	కొలత	మొదల	వరకు
మొదల తెనాలి	1-1	150-0-0	150-0-0
మొదల తెనాలి	1-1	150-0-0	150-0-0
మొదల తెనాలి	1-1	150-0-0	150-0-0
మొదల తెనాలి	1-1	150-0-0	150-0-0

దృక్పథ మారినదా?

సెయింటు నిహానుసికగు

యధాభిమానమై ఎట్టి మరలకల కోరికనే భారతము ల్లినునట్లును సామాన్యము సుతకట్టివుడు భారతదేశమును గూర్చిన యాంక్షల దృక్పథము సంపూర్ణముగా మారెనని నమ్మకము పలికిరి. కామాత్య దేశమునందు కట్టెల సంచరించుకొలది యీ బ్రిటిషు యువకులు సివిలు మిలిటరీయద్వైతములం దెటుల యుచ్చకములాడుచుండినో కనుగొనగలిగితిని. మాన్యువ్వికీమూలము = గొప్ప కన్పించెను. నేను 1910-11 న సంవత్సరమునందు భారతమున నుండినప్పుడు బ్రిటిషు సివిలియనులవై యధికారము గలిగిన భారతీయుల సుఖాన్నిభుగడకడె ఇప్పుడు వారి సుఖాన్నిభు సాచ్చయినను ఇప్పుడు సామాన్యముగా భారతీయులు భారతీయరాక సభ్యులుగను ముక్తులును (ఇండియను సివిలియనుల సయితము) నుండుటయు తమకొందరి కొందరు (బ్రిటిషు ఉద్యోగులుండి యత్తవల పొందుటయు సహజమైంది. వర్తకమున దును భారతీయుల క్రింద కనిపించెడి యూరోపియనుల ఆ మెలికవల సంఖ్య పాచ్చయినది.

తమకొందరి కనిపించెడి (బ్రిటిషు ఉద్యోగులు విశ్వాసము గలిగి యున్నారని కొందరు భారత సంస్థానాధీశులు నాతో చెప్పిరి. తమకనుకను బ్రిటిషు సహచరులకును మైత్రీవాగుగనుండెననియు తగవులేమియు తేవనియు ననిరి. మరికొందరికి విభిన్నముగ జెప్పిరి. తమ తాతదారులు నామమాత్రము తాతదారుల యు ఇంటియలు సర్వము కాననకగల యధినమునందున్నంత కాలము లాభములేదనియు వారు నాతో (వర్తకమును నూచగను చెప్పిన యంతయులను బట్టియుహించితిని. మన నూచన దాసుగారు (చివర) ఈవిషయమును నిష్పాదముగను నుచ్చముగను కాననకగల ప్రకటించిరి.

బ్రిటిషువారు నాతో చెప్పిన యంతయులైనను అనేక విభిన్నములు నున్నక తా మెవలసేమనానుండినో ఆసంస్థానాధీశులు ది య గలిగి యుండిరినియు భేదములేక యుండిననియు కొందరినిరి. రుర దృష్టమువలన భారత మంతయు భారత భార్యనిభావక సభ్యులు క్రిందతాతదారులు గ పరిచేయవలసి యున్నంతమాత్రమున తమ కత్తిపాదువులధిగముగ నున్నవని మరకొందరినిరి. బ్రిటిషువారిని తమ వైకుండెడి భారత యధికారులు కావించెడి కార్యములు తమవైకుండెడి భారతీయుల గావించుటకు పుకొల్పబడినది నుండెనని నాతో కొందరు నుచ్చముగ బలికిరి. కార్యాచరణమునందలి మాన్యులు, కత్తిలను కట్టించుట, మున్నగునవి రాష్ట్రీయ కాఖు లావడినవి యవలించుటవలన తమకు కష్టముగనున్నదనియు ఈయనాయమువలన తమకు వెళ్లగట్ట బ్రయత్నించుచుండిననియు ఎతకీ ప్రముఖ జైలు తిరుకును భారతమునకును అంత (శ్రేణిసగ్గురమని బ్రిటిషు ఉద్యోగులు కొందరు పలుకుదురు.

ఈ యసంఖ్య ప్రాచీనవారిని "గర్జుకు ఎల్లండును" అని నేను పలుకాను ప్రస్తావించుచుండును. "ఆయనకుండెడి యధికారమును ఇంటియలో పట్టికు సర్వములను సరంజీంచుట మరయొగించుచుండెడి యనియు నడుగుదును. కార్యాచరణమునందలి భారతీయుల లాకవైపున కాననకగల సభ్యులొకవైపును నుండుటచే గర్జుకు తనమాటను సాగించు కొనకావలసివచ్చును. సివిలియనుల సరంజీంచుటలకు వచ్చును. ఏదో ఆ ప్రాప్తియనందు మాత్రము గర్జుకు దృఢమనుగడు. అచ్చట ఆయనమును ఇతరుల యాటలు సాగవు. అని వారి విభిన్నముగ ప్రత్యక్షతర మిచ్చుచుండును.

సివిలు సర్వము నుండెడివైన గర్జుకులైనన, ఒకరిని గూర్చి ఇతర యాక్షేపణ గావించకడకా, నాకాక్షేపణము గలిగెను. సివిలియను గర్జుకుల నుండినపుడు, ఆతని కార్యాచరణమునందలి భారతసభ్యులైన యూరోపియనులను సంకటపెట్టెనని నేను నుకొనుచుంటిని. యూరోపియను సివిలియనులను సరంజీంచు గోరకము "పొర్రుమెంటు" అనుభవముగల గర్జుకులకు దక్కననియెను నేను నే నూహించి యుండెదను.

నాకాక్షేపణమునందు మందలొలది మంది బ్రిటిషు అధికారులతో సంబంధించుటకొనిండు ప్రతివారను వినుకుకొనుచు నేనుండిరి. ఉద్యోగములను మార్చి సర్పించునపుడు ఎంత భిన్నతర మాటలాడినను లోప సంకృప్తికై యియ్యండిన బ్రిటిషు ఉద్యోగి ఒక్కడైన నాకు కన్పించెను కొందరు సామాన్యముగను, మరికొందరి కత్తితముగను విమర్శించెడివారు.

బ్రిటిషు ఉద్యోగులు తమ స్వతంత్రమునను ప్రాసెడి యు తరములను కొన్నిటిని నేను చూచితిని. అని యెప్పుడును, అధిక

కారము క్రమముగ (బ్రిటిషువారిచేరులనుండి భారతీయులచేతుల లోకే జోవుచుండుటచేతను, బ్రిటిషువారిస్థానముల భారతీయులు ప్రవేశించుచుండుటచేతను, బ్రిటిషు ఉద్యోగులు భారతీయులకు తాతదారులుగనుండవలసివచ్చుటచేతను, ఈ యసంఖ్య ద్వి, జాగున్న సహజమే, తాము పొలుకులయని భారతీయులందరి. మనలను వారు పాలితులని భవవారింపిన, మనము గోలుగు గలుగుతేకయగిరించితిమి. అట్టి బ్రిటిషువారు సేవకులనితికి తచ్చుచున్నంతలకు ముందున్నారు. వారికి మనమీ ప్రస్తుతస్థితి కన్న నెక్కువ ప్రతిష్టకొసంగుట కంగీకరింపవలసియే కాక నా క్షమించకవలసి వారిని ఆనతే తప్పింపకవలసివచ్చుచుండునంటి మనియు తెలిసికొనుచున్నాను.

ప్రభుత్వ, గౌరవములలో నిమగ్నులు దప్పుని కనుగొనకలిగిన బ్రిటిషు ఉద్యోగులలోని మేధావులు కయికము తమ ప్రవర్తన నింకను ప్రమాణముగ తేసికొన బాలకున్నారు. తాము ప్రపంచమున రాజ్యముచేయుటకేగాని సేవచేయుటకు కాదని యు, బ్రిటిషువారు లేనితే తమ భవవారములను జూచుకొనుటకు భారతీయులకు అర్హతలేదనియు, ఉండినను అట్టివారెవరో కొద్దిమందియే యనియు తెలుచువారు మరకొందరు (బ్రిటిషు సివిలియనులు గలకు. ఇట్టివారికి నూతన పరిస్థితులకు తగినట్లు సరదిగకొనవలసిన యావశ్యకత కన్పించుచున్నది. వారట్టి యావశ్యకతకు గుర్తింపరు. భారత సమస్యయంతయు నిట్టి యుద్యోగులలో కలదు. వీరి దృక్పథము మారలేదు. మానవల్లు కన్పించిన అతి తప్పుప్రవృత్తిగాని మంచిప్రవృత్తిగాదని యెడల గునది.

తాము మనకన్న నెక్కువయనియు, ఇప్పుడేగాక ఎప్పు డిటిని మనము వారికంటె తక్కువ, తా మెక్కువ యనియు, కయి చుండు బ్రిటిషు వాడు వీరు. పార్లమెంటులో చెప్పినను, తా మెకతేర ఎప్పుడైన నేమైన ముఖ ప్రతిమాటల జెప్పినను మనలను కర్జుకులతో చిగియకట్టియుం చువలెనను జట్టుదలతోనున్నాను. మనవై భావికాలమున సహా చేయుటకు కృతనిశ్చయమైయున్నందున "ఉత్కృచ్ఛము" ని దాంతమున స్పష్టీకరించుటకు లానుడు బాక్సిగాని పురిగొల్పిరి. అయినవశ్యానుమేమి? ఇండియను పట్టికు సర్వము కవిమచలొని యొకపక్షాభిప్రాయమున కది సరియైన సంగమము

యూరోపియను అధికారుల వైఖరి మారకము ప్రత్యేకించియారము. భారత దేశమునందుండి యూరోపియను అధికారులు రెండు రకముల వారున్నారు: మనకటికాలము మారిరి. మనయభిప్రాయములను మారకవచ్చును. "పాలించు" అనెనని మన కటికత యనుటకీక వీలులేదు. భారతదేశమును కర్జుకుసహాయము నుండుట్లు చేయుట నుండు తోవ్వడుటయే మనకు చాటును, అని తెలుచువారు ఒకరకము వీరుండైనను తాముగొప్పవారమనియు, ప్రతిభాశీలరమనియు భారతీయులు సుకెమాలిక వారు ఆయోగ్యులు అనియు కొంచముగనో గొప్పగనో తెలుచుచుండును. ఆతలంపు కొందరయండు దృఢముగ నాటుకొని యున్నది. ఇక యుండునది రెండవరకము: అధికసభ్యులగు నాంగ్లేయులు బడుటికీమనకొందినను లోపల ప్రవర్తనచేసిభిముగనుండును. వారు తమ యభిప్రాయములను కాలమునకు తగినట్లు మార్చుకొనలేదు. పాలించుచుండ వలెననెడి వారిదృక్పథాన్ని గము. అవిశ్వాసమునకు దగినట్లుండెన యెయ్యద్యమునైనను అలాగ గొట్టుటకు వారు కర్జుకులకు ప్రయత్నింతురు. ఈ రెండవ రకమునకు సంబంధించినవారే యధిక సంఖ్యాకులుగ నుండుట నాకాక్షేపణముగనున్నది.

ఇక యూరోపియను అధికారతరుల స్థితినిజూతము. నేను నుమారొక పరిసంవత్సరముల క్రితము చూచిన బ్రిటిషు వర్తకుల నివశ్యమానుట కటన్పించెను. వారిలో విశేషముగ నూర్పు నాకు కన్పించెను. వాటిలోకటియే గాక మనోప్రవృత్తియు మారినది. మాన్యుమంతే యని చెప్పవచ్చును. భారతదేశములో కాలక్షేపము చేయవలెన్న భారతీయులతో చెలిమిలిగి యుండక తప్పకనియు బ్రిటిషువర్తకుల అప్పటికి కనుగొనినారు. అందుచేత మెనుకటియే వారు దూరదూరముగ విగిరికొనియుండక నేవోవిభముగ కలసిమెలసియుండును. సహకారభావ ముండుంపినది.

తరములనుండి యుండిన కర్జుకులను, ఆఖివాలను తీసి కాలమున దోడ్కొలుపు కులభ సాధ్యముగాదు. అదియునుగాక బ్రిటిషువారికి ననాజముగ కన్పించువాటులు గలవు. వారికంటె జీవిత యసామాన్యముగ ఆత్మనిశ్వాసము, మార్గపు దిగువును వారినిబాగుగ నెరుంగనివారు దురహంకారముగను, నిర్లగనుగొంచివారి ననవశ్యభావమున జూతురు.

మనక రికా-ఎక్స్-ట్రేని సలహాము. ఎవరైనను మనః పూర్వకముగ మన సాహచర్యము నక్షేపించినపుడు అప్పుడుమన ముకొంచెము గాభీర్యము జూపుదుము.

కనుక భారతీయులకును యూరోపియను అధికారతరులకును ఉండెడి సంఘర్షణము తాత్కాలికమైందే యనియు, మనకు స్వాతంత్ర్యభావములు గలిగి, వారితోపాటు రాజకీయముగను సాంఘికముగను సహంగముగ నుండలేననే గాని కిట్లున స్థితిలో నుండుట కంగీకరింప వలసి వారికి తెలియుకొలకచెలియి నెలకొనుననియు, నేను తెలుచుచున్నాను. రాజకీయమున నేను మొదట నేల తెలుచుచుంటినిన- రాజకీయ స్వాతంత్ర్యముతనదే, సాంఘిక భేదములు తొలగవు. రాజకీయ స్వాతంత్ర్యము వచ్చునట్లు నీసంఘర్షణము సంపూర్ణముగ నిదృశ్యముగాదు. తమవారు అధిక రమియో నుండినందున వారికంటె మనకాక జలగ్నము-మనకును లభించిన గాని, బ్రిటిషు అధికారతరులను మనమును స్నేహముగనుండబాలము.

నేను బ్రిటిషువర్తకులను గూర్చి ప్రాసెడి ప్రతియంత్రమును భారతదేశములో రైల్వేలను, మున్నగు కంపెనీలనుజూచు బ్రిటిషు ఏకేటులకును ఇతర అధికారతరులకును అన్యాయమును, నేను ఒకయుూకియండి యింకొకయుూకి ఒకరాష్ట్రమునుండి యింకొకరాష్ట్రమునకును తిరుగు యుండినపుడు, వాటివైఖరియందుకలిగిన మార్పువాడు ఆత్మర్యమును కలిగించెను.

నేను భారతదేశమును 11 సంవత్సరములక్రిందట చూచినపుడే ఈ బ్రిటిషు అధికారతరుల వైఖరి మారుచుండెను. కాని యియ్యభ్యుకాలమున వివేకమగు మాన్యుబుగను. రైల్వేకంపెనీలలో, ఫ్యాక్టరీలలో కర్మాగారములలో భారతీయులకు బాగుగ ప్రమాదముల నిచ్చుచు వారికెక్కువ యంతకాకముల నొసగుటకు ప్రయత్నించుటలకు నుండును. వారికి ప్రత్యేక కేజీలునుగోగుంకలెననియు తెలుచుచున్నాను. భారతీయులకు తగినన్ని యంతకాకముల నిచ్చుచున్నారని చెప్పబాలకుగాని కొంతమాన్యు మాత్రము ప్రారంభమైందని కనుగొంటిని.

ఇంతేగాక, తమ వ్యాపారము, తమ భాగ్యము, చాలవరకు మన సహకారము వైపు, మన దియ ననుసరించి, యుండునని బ్రిటిషువారును కనుగొనినారు. భారతీయులను నియమించిన తమకు సేవకవచ్చుటయే గాక సామ్యుగూడ లాభించునని యు వారు కనుగొనినారు. బ్రిటిషువారిని భారతీయులకును సహకారము ఏర్పడుకొలదిని అన్నియు సుమారును.

వికందవాడులను నేను కలిసికొన కేదని సంతసించితిని. కాని వికందవాడులు గలరని వింటిని ఈమధ్యనే నొక ఇంగ్లీషు పుత్రికను జదివితిని. ఆపుత్రికా సంపాదకుడు ఆంగ్లేయుడు, నామిత్రుడు, భారత దేశాభివృద్ధిని గోరువాడు. ఆసామ్యులని యొక తోట, యుజుమని యొక వాడృతిక కొక వ్యాపకమును ప్రాసెడి యుండెను ఆ విభిన్నుడు ఈ పేరును ప్రకటించు కొనలేను. సంపాదకుడును నేనును బడుటపెట్టలేదు. కాని దియరు ఒక్కడునుకటికాంతము లింకను భారతదేశముక కొందరు యూరోపియనులను ఆక్షేపించుచున్న వనియు కర్జుకు పుకపుట, స్త్రీల దృక్పథము మారలేదనియు తెలిసికొని చింతించితిని.

ఇట్టి తమ కటికములు భారత దేశములోని బ్రిటిషు పరిపాలకులకు ప్రజల క్రోధులని భావించు బ్రిటిషువార నేకులు లేక పోలేరు. ఇంతయేలే పరిశ్రమలనుండు వ్యాపారమునందును కనిపేయు బ్రిటిషువారు తమ నిలకడయే భారతీయుల కర్మ బుద్ధి ననుసరించి యున్నదని యెరిగి మర్యాదగను స్నేహభావము తోను మెలంగ బ్రయత్నించుచున్నారు. భారతీయుల నానకు ప్రాయముండిన బ్రిటిషు వర్తకుల యందు గలిగెడి మార్పు ఈ కథముగ నున్నది.

బ్రిటిషు అధికారుల యందున్న బ్రిటిషు అధికారతరుల యంత విలింపవాదము తక్కువకు నుండుటకు కావలసిమి?

ప్రభుత్వము వాగుగ కన్పించునదియే. బ్రిటిషు ఉద్యోగి ఈ దేశమునందు క్రద్ధముండుటకు కారణములేదు. తనస్థించు తగినట్లు చూచుకొని సామ్యుబాగుగ లాగుకొని భారతదేశమునుండి రేపు ప్రార్థననే తనదేశమునకు నీరుక్షప్రయోగమును. బ్రిటిషు అధికారతరు డెట్లు గాను ఆరేడితేకమునందో ఏవో యొకవిధముక కాకలసిక సంక సామ్యును జెప్పించి యుండును. ఒక్కరాష్ట్రంలోపు మాటుగట్టుకొని పోవకాదు. అంతియగాక తాను ఎంత యడ్డుపడినను లాభములేదనియు ఈస్థాన మెప్పుటి కైనను భారతీయు డాక్రమిండు కొనుననియు బ్రిటిషు ఉద్యోగుల కిక యంతకాకములు కిట్లుగ నుండుననియు బ్రిటిషు ఉద్యోగికి తెలియును. అందుచేత నే అతిని లంబుకలిగిన మార్పు కొలది పాటియే. మనవై సహాచర్యే వలెనను నభిప్రాయములతోనుండెడి బ్రిటిషు యువకుల సంఖ్య తప్పకొలది పెంపడ. బ్రిటిషు స్నేహమును హెచ్చునని నావిశ్వాసము-ఇండియన్ రెవ్యూ.

సామాజిక శాస్త్రము

(చిల్లర-శ్రీనివాసరావుగారు)

సామాజిక శాస్త్రము అంటే ముఖ్యమైన సమాజ శాస్త్రము. ఇది సమాజమును దేనిని ఏర్పరచుచున్నదో అది సామాజిక శాస్త్రము.

సామాజిక శాస్త్రము అంటే సమాజమును దేనిని ఏర్పరచుచున్నదో అది సామాజిక శాస్త్రము. ఇది సమాజమును దేనిని ఏర్పరచుచున్నదో అది సామాజిక శాస్త్రము.

సామాజిక శాస్త్రము అంటే సమాజమును దేనిని ఏర్పరచుచున్నదో అది సామాజిక శాస్త్రము.

సామాజిక శాస్త్రము అంటే సమాజమును దేనిని ఏర్పరచుచున్నదో అది సామాజిక శాస్త్రము. ఇది సమాజమును దేనిని ఏర్పరచుచున్నదో అది సామాజిక శాస్త్రము.

సామాజిక శాస్త్రము అంటే సమాజమును దేనిని ఏర్పరచుచున్నదో అది సామాజిక శాస్త్రము. ఇది సమాజమును దేనిని ఏర్పరచుచున్నదో అది సామాజిక శాస్త్రము.

సామాజిక శాస్త్రము అంటే సమాజమును దేనిని ఏర్పరచుచున్నదో అది సామాజిక శాస్త్రము. ఇది సమాజమును దేనిని ఏర్పరచుచున్నదో అది సామాజిక శాస్త్రము.

ఉత్తమనాగరికత మానవజీవిత సంగ్రామమును పూర్తిగా తొలగించునా?

మన మనరమును సమాజసంఘటనలను సమాజ శాస్త్రము అనుకొనును. మన తరచుండు సమాజము మన వ్యక్తిత్వమును కొంత వరకు మూర్ఛింపించుచున్నది.

కొంతమంది బుద్ధివంతులు దూరదృష్టిగల వ్యూహాత్మక చూపునకు వచ్చి సమాజసంఘటనలను తేలికగా చూచుచున్నారని అంటారు. కాని ఇది కేవలము చానికరమునకు సాధించుట.

మన స్పృశి

ఒకటియొక్క యంత్రబలముతో కేవలము కాస్త్ర పక్షములపై నడిపించుచుండుట సమాజమును దృఢపరచుటకంటె ఎక్కువ. ఏలయు సమాజము సీరియస్ అవును.

ఇది మొదట విచారించుట తోడనే అర్థమౌతుంది. కాని దీని కొక్కయోగము యున్నది. మన మన స్పృశి సమాజసంఘటనలను నుద్ధరించినదే యెందులకు.

కాని సామాజిక శాస్త్రమునందు ఆభివృద్ధి నెలకొల్పవలె ననిన మనజుడు తన సమాజమునకు మించి యుత్తరసామాజిక కక్షగవలెను. అనగా సమాజశాస్త్రము కృత్రిమము.

ఇట్టి స్వతంత్రతలకు చాల నిరసమైందిగా గానింప వచ్చును. కాని ఇది చాల నుత్కృష్టమైన రచన. సమాజాభివృద్ధి పూర్ణముగా నాధారపడిన స్వతంత్రమైన సృష్టి.

సాంఘిక జీవనము దాగుదొడగెట్లు చదవవలెను. ఇది సాంఘిక వాగ్దానము. ఇది సాంఘిక వాగ్దానము. ఇది సాంఘిక వాగ్దానము.

అయితే ఒక వ్యక్తియందు ఆధునికమైన స్వాతంత్ర్య ప్రభుత్వ యున్నయెడల నది యొక్క శక్తి మృదువును.

సామంత కల్పవృక్షమున సామంత శైలికాశ్రియధిగా
 వేలమున్నది. పూర్వకాలమున నీ వేదవేద్యగామమునండి
 చాలవరకు బయలుదేరినది. పోన్నరసహాయమును నేర్చుకొని
 తిమి గ్రామజ్ఞి ప్రకృతిభక్త్యమును సోరరహనవుని యెడల
 ప్రేమగా మనకు నిరూపించవలెను. పూర్వకాలమున ప్రకృతి
 భక్త్యముపోయి ప్రస్తుతకాలమున ప్రకృతి భక్త్యము ప్రేమ మన
 దేశములోని మహాసంఘ నిర్మాతలను బుద్ధ అశోకారులను
 మహామతీసంస్కర్త లగు కేందరి కామముగారును మిందూ
 గంఠమును ప్రేమబంధముచే బాగుగా బట్టలేనని ప్రకృత్యము
 చేసిరి మిందూమహామృదీకసంఘమును గలవలెనని అశ్వు
 రుచటి రాజులును వీరికి కామమతటి భక్తులను ప్రకృత్యము
 చేసిరి. కాని సంఘమున నున్న ప్రాచీన క్షేపకావన అ
 ప్రకృత్యమును ప్రాగనియ్యకేని క్షేపము చాలవలెన అంకితవి
 నను దానిలక నచ్చి జన్మము విదలలేని కష్టము వికసాహ
 న్ము అదక్షులంకరికగిపో ప్రేమన్నది. కేసలము ప్రస్తుత బాలీయో
 ద్విపుము కాశీయమే కాదు రైపు పోట్ల శైలిగా ఫలవలన సే
 పుంజినగుచుండుట లేదు. నీ ద్విమధ్యమమును నీ దాద అనుభవ
 లును ప్రపంచమున సంచలనము చేయుదున్నది. అందువి భార
 వీయుల హృదయములందును పనిచేయుచున్నది. విశ్వసనీయమైన

శ్రీమతి యామినీపూర్ణ
చిలకంగారు

నరసాపుగములో నుపన్యసించుట

వేత్తానంభుడు కర్ణంప దీక్షితు యా ని చెన్నపురికి
అనాధవేత్త వారికాశ్రయమును చేర్చుచి కట్టియు
హిందూ యువతియను కత్తికట్ట సంపాదకత్తయను
వహించి కడుపుచున్నట్టిదను స్త్రీవతి యామినివూర్ల
తిలకంగాడె యాచార్య నరసాపురమునకువచ్చి యుపాధిపతిచి
దాంపత్యముగ 20 ఏడ్ల కలుగునపు యొకయువతియును కది
ఏడ్ల యాడుగల యొక బాలికయును, వీరిద్దరునక్కఱలే డే
తిలకమ్మగారిజత్రయమున కేటకునంజిద్దలై క. పాప. విాయవతి
యితరుల నిష్పంధముచే నడుపువృత్తి నవలంబించి కలసికమ్మకు
చేతన బుద్ధితి శింతయొ చింతిలముం దెనుగాన నిపును సర్వసఖ
ములదిగ నాడి తన చెల్లెలితోగూడ ఆశ్రయమునకు బోవనంజిద్ద
రాలయ్యెను, వీరి నిద్దరిని రెండు వత్సరమువరకును పోషించుట
కేటకుయనవలెక యదాదభిప్రాయగు ప్రభులును వాదానము
చేసెనని, నకృత్యము తాలూకాకాండ్రుననుగు కార్డుదన్
భాగ్యుర్ల గోపాలకృష్ణమూ రిగారు తెలిపిరి.

ಹೊಲ್ಲು

ఒక ఆరోగ్యసంబంధమగు మానవత్తి క

ఆంగ్ల భాషలో పరిచయం.

సుప్రసిద్ధులగు రావుసాహెబు నాగ్గరు తమ రామా
 రావు (ఎం. ఎల్. సి.) గారు ప్రొత్తగా నీమానప్రతికను చెన్న
 పురిలో వాణ్ణభాషయందు ప్రకటింప వారంభించిరి. వీరేక
 ధానసంపాదకులు. మొదటిసంపుటము మొదటి సంవత్సరము
 జనవరి నెలలో ప్రకటింపబడి మాతాభాషయందును కంప
 బడెను. కృతజ్ఞతతో నడుచుకొంటిమి. ఈ ప్రతికా ప్రాచీనము
 నామామిదును చెన్న పురి దోతనము ప్రధానమయి సామ
 కల రాజా శ్రీరామరాజుజీగారును, స్వర్ణము జ్వరణ, పట్టి
 కుపాల్లుడైకర్లు, విద్యాభాషాడైకర్లు, తుజువ్యాధి వైద్య
 కాల డైకర్లు, ప్రాచారాదు మొనూగు సంస్థానముల వైద్య
 కాభాధి కారులు మున్నగు వారు వ్రాసి న
 జేఖలిందు ప్రకటింప బడెను. ఇందు శేక తి మ
 యములు శ్రవోపకేములైనవి కలవు. గర్భరతులను, కుశువులను
 పోషింపగలసిరితి, కుశువులవాగ్ధులు, కలులమృతి, టీకలు,
 కల్లుసారా, ఈగలవలన వ్యాధులు కలుగుట, చేత్రవృత్తులు,
 శాస్త్రసంరక్షణము, వలనబద్ధము, అహారము, వంటపద్ధతి, ఉద్యోగ
 చతురత తివట, సంశయము అత్యంతము, అతిబాల్యవివాహముల
 వలన కలుగు హర్షణము, వివాహోపితము కలుగు, దంతవృత్తు
 త్వము, శలవెగడుకలు, కరీరవ్యాధియనుము, టీ కానీలనుత్రాగుట
 వలన కలుగు హాని మున్నగు విషయములను సూక్ష్మిక పాత్రో
 పజేతము లిందుకలవు. సామలందారు 1-8-0 మూత్రము. విద్య
 సంచిక రెండవకాలం. ఇదివరకు రామారావుసాహెబుగారు వలన
 విద్యుల జేకనను చేసియున్నాడు. ప్రకముగా వారీప్రతికను వా
 రప్రతికగాచేసి అరవము తెలుగు మున్నగు దేశభాషలలో నూడ
 కొన్ని విషయములను ప్రకటింప నుద్దేశించియున్నా రనివిజ్ఞాపన
 చాలసంజీవించుచున్నాము. ఇందలిభాషక దులలితముగను మ
 బోధముగనున్నది. ఎల్లవారును ముఖ్యముగా చదువదగినది. దేశీ
 యు అందరును పొంగుగా నాదరించు రని నమ్మెదము.

సామాజిక క్రైస్తవ్య ప్రపంచమున తాండవింపబడుచున్నది. భారతదేశమున నాశ్వేతామలలు తాండవింపడులు అనేక స్త్రీలు అనేక కుటుంబములు, వీరందరికి బిడ్డ సహజము చేతూరుటను ప్రేమకావ్యము విశేషము కావలసియున్నది. ఈకలికాలమునందు ఈషణముయందును కావమందు ఈషణమీదను బాలయందు ఒకకల్పకృష్టరసమును విశ్వవిద్య చేరు ప్రపంచమున వ్యాపించుచున్నది. దానినుకంఠమున క్తంబయి ఆమృతసాస్వాదనంబున మూర్ఛపడినామామల తిలక్కులునున్నది. ఈకారణముచేత వివిధ శత్రువులు కేవలభౌతికస్వర్ణము లక్రికమించి మానసిక వికలత్వమునబోయి ఈస్వర్ణస్వరూపమును బొందుచున్నారు. హిందూమతమునందు క్రైస్తవతను తమభూర్వసంపాదిత భావమార్గములను దిగబాది వికలవిశ్వరూపకరంగమున సోదరభావముతో మునుకొన్నారనిగూర్చి భజనాంతర్యయత్నము నొందుచున్నారని, ఈరంగము ఇతరుల వికలం బగుచుండును గాక!

ప్రథమ పండితుఁడు ప్రతిపదమునకును ముఖ్యాంతరము
 లై.వి. ౧ తినుటకష్టము, అ కట్టుటనుబట్టి, ఈ రెంటిలోను
 ప్రముఖపరిశ్రమను బట్టి రెండరది ముఖ్యముగా నిచారించవలసిన
 అంశమే యున్నది.

కట్టుకొనుటకు గడ్డకలను నన్ను, మొదట ముడిపత్తిని పోకచేసి, కొలుకుండి విడదీసి, కట్టు విడదీసినపత్తి మేకించి ఏటలు చేయించి కాటకుమీద నూలుగా తయారు చేసినప్పుడు, కత కిచ్చుటకు వుపయోగమైనప్పుడుగా నుండును. ఇట్టి మనదేశమునకు కరికిగా ఉండును. దానిని దారముగా మార్చివేయుట కనగర మగువరులు చేయుట సాధ్యకర్తము, మనవారలు తనాదీర్థముగా శిల్పియండినవాంలే.

కాని యిటీవల జేకూడు పరరాజుల పాలగుటచేతను,
జేకూడునండు యాచుదేవత తాండవమాడుచుండుటచేతను, మిథ్య
ముగా వన ఊరదృష్టము చేరెను. మొన్ని పనులును మనకు
గలిగియున్నవన, ఎంతిటెంతటి ప్రజ్వర. తులున్నను యితరుల
మాయలను తానై యాప్తికి కట్టుకొనటకు గడ్డలేక నిల్చాడ
పలసినవార మైతిమి.

తాని యిష్టటికి గాంధీ మహాత్ముడు వాయించిన ఛేదనాదమునకు పూర్వద్రోహ నున్న మనము మేల్కొనినవారమై తిరిగి మనపూర్వపు తొన్నత్యమును పరిమలకొనియు, ప్రస్తుతము నున్న అధోగతిని గుర్తించియు తిరిగివైకి లేచులెన నెడి ఆశతో రాటముల ప్రతియింటను పునఃప్రతిష్ఠించియు, నేకగాంధ్రన పురికొల్పియు, సోదరజేషియుల మనస్సులందు జేషియకస్రములందు ప్రేమరస ముద్భవించునట్లు చేసియు, అనేకవిధముల పాటుపడుచుంటిమి.

కాన మంచి కార్యమున కనే విఘ్నములు గల్గెట సహజమేదా యెప్పటికి చాలమంది జనసామాన్యమునకు యిది వరలూ తమ మనస్సులందు గాఢముగా నాటుకొనియున్న విదేశకస్త్రిత్యామోహము తొలగి జేకొనకస్త్రిములందు ప్రేమకర్ణిలుచుండుటచే తత్ప్రపాయమందున్న యా ప్రేమతమధ్యసముపేసి విదేశకస్త్రిత్యామోహమును తొలగఁబండుటయుజేమనమకట్టి యిదివరలూ ఆనే సమత్కరములనుండి మనదేశముండి యేకప్రవాహముగా సారినభక్తచావాముచే కొట్టికొనలు గుఱించుచున్న విదేశీయులు, యిప్పుడు కొంతస్వేచ్ఛగానై నను ఓర్పు ఈ దేశమందు తయారగుచున్న గడ్డయొక్క విలవకంటెను, వారిదివరలూ అమ్మచున్నగుడ్డయొక్క విలవకంటెను ఆనేకరెట్లు తగ్గువరలూ అమ్మచున్నారు, ఇతరులెగక యివనుండు కొనబోవు ప్రత్తి యిదివరలూ నున్న భక్తకంటె యెంతైననుపైపాటబెంచు మనదేశీయులకు కాబండ్దేశమువలెనెడి యుద్దేశ్య మున్నట్లుపాడ గాన్పించుచున్నది.

కాన, ప్రతిపంటలుగల రైతుసాదరులారా ?

దేవుడు ఆశపడకుడు. ప్రస్తుతము నేను ముక్కోడు దిగి
తినిగమనించి, మీరు మీ బాధ్యతను నిర్వహించుచున్నామనన్న
యెఱుఁగి. ఎంతకైనా నెలాంటివి చేసినప్పుడు ఆ దేవుని ప్రతియొక్క
మనరాటములు, మగ్గులు మూలపడిన మదనాదే, కష్టిబాధలు
అనుభవించినప్పుడు నేను బహుశా గమనింపును. కొద్దిబాధలు
కాకపోతే, స్వార్థాన్ని వదిలి, కర్తవ్యమును గమనింపును.
దేవీయూలారా?

ప్రస్తుతము జేయుచున్న ప్రయత్నము విశేష ప్రయత్నములధరము
అతిచోకగుటచే న్యతేశ్వర ప్రయత్నములందు పేరునునీడి, విశేష ప్రయత్న
వ్యాపారమునందు దగుల్కొని మోసపోకుండ. తొద్దిమో గొప్ప
యో ప్రియమైనను, జేయుచున్న ప్రయత్నములను నిలిపిగా వుండుచోను
చు యెక్కువ ప్రాత్యాచారము కలుగజేసి, జేయుచున్న ప్రయత్నముల
జేయుచు అభివృద్ధి జేయబడుచో, మనబాధల కంబకొ
జీవివాధారములేపిడి, అన్నర ప్రయత్నములకు కరువులేవారై ను
భరించెదరు. యింతియేగాక మహావృత్తి వృద్ధియొనరించుచును ధ
రలుకాకు చోకయునుగాన, విశేష ప్రయత్నములను పూర్తిగా
జూచుకొనించి, న్యతేశ్వర ప్రయత్నముల వున్నట్టి కను సహాయ
ముజేసి కృతార్థులగుచు గాక.

కంభంపాటి రామకృష్ణయ్య

శ్రీమద్భగవద్గీతా యోగః షష్ఠాధ్యాయః
 అం. ౨. ౨. గాత్రం ౨౩ యోగః కర్మసంసారం
 చంద్రాక్షరశాస్త్రం చంద్రాక్షరశాస్త్రం
 అం. ౨. ౨. గాత్రం ౨౩ యోగః కర్మసంసారం
 చంద్రాక్షరశాస్త్రం చంద్రాక్షరశాస్త్రం

దేశీయ వార్తలు

గాంధీ మహాత్ముడు

ఎరవాడ చెరసాలలో రాజకీయభైతీలు విడదీసినారును పరీక్షించుట

బాబూ శ్యామసుందర చక్రవర్తిగారు

5 వ తేదీని కలకత్తాలో ఆలిఫూరు చెరసాలనుండి వదలుట

లాహోరులారెన్ను శిలావిగ్రహము

విగ్రహమునుట్టును 20 అడుగుల ఎత్తు గోడకట్టించవలెనని మున్సిసిపలుసంఘములో నొకరుపసాదించుట

మూవీ సత్యాగ్రహాల కేసు

ప్రీతికు పురుషులకు అందరికి శిక్షలను వేయుట

శ్రీశృంగేరి జగద్గురు శంకరాచార్య స్వాములవారు

స్వాములవారి వాకస్మికముగా చాల జబ్బుచేయుట - మైసూరుమహారాజువారు ఘనవైద్యులను పంపుట

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

మధూరి అన్న పూర్ణయ్యగారు

తాజమండ్రి చెరసాలలో నుండి

అంతర్వేది అరెస్టులు

చెరి యెనిమిది అణాలు జాతీయవాదేసిరి

చిత్తూరుమండల కాంగ్రెసుసంఘము

తిరుపతిలో ఈనెల 11 వ తేదీని సంఘసభ జరుగును

యరవాడ చెరసాలలో రాట్టములు

భైతీలు వదిలిన నూలును మహాత్ముడు పరీక్షించుట
యరవాడ చెరసాలలోనున్న రాజకీయ భైతీలకు కొంతకొంత జబ్బులు సూపర్వైంటెంట్ రాట్టముల నిచ్చెను. వారు వదిలిననూలును సూపర్వైంటెంట్ మహాత్ముడు పరీక్షించెను. మహాత్ముడు వానినుండిచెడ్డను నిర్ణయించుచుండును. మహాత్ముడును కనాదా దగ్గరనుండి వెళ్లుటకు రాజకీయ భైతీలకు సూపర్వైంటెంట్ అనుమతి నిచ్చెను. సామంతులము 5-80 మొదలు ఉదయము 8-80వరకును మహాత్మునిగదికి తాళమువేసెదనని ఒక నింధనపత్రిక (చానెస్) (స్వ)

శ్రీశృంగేరి జగద్గురు

శంకరాచార్య స్వాములవారు

శృంగేరిలో చాల జబ్బుగ నుండుట

శ్రీస్వాములకాకి శృంగేరిలో ఆకస్మికముగా చాల జబ్బుచేసిరి. దాక్షుడు ఇ. ఎస్. కృష్ణస్వామయ్యగారు తొలగుశూరునుండి వెళ్లి చికిత్సచేయుచున్నారని వ్యాధికాణము గోచరింపలేదు. మైసూరు దివానుగారికివార్త తెలియగానే కడూరు డిప్రీకమిషనురు ఎం. జి. కృష్ణస్వామి రావుగారిని పంపిరి మైసూరు మహారాజువారు వేజుకోతకు హెచ్చుతప్పి యుండగా వచ్చు వారికివార్త తెలిసినందున చాల మందియు దొంగులను శృంగేరికి పంపిరి. వలయు సర్వాధికారి ఎస్. శ్రీ కంఠశాస్త్రిగారు స్వాములవారి సన్నిధికి యిరున్నార

చిత్తూరు మండల కాంగ్రెసు

సంఘ సభ

తిరుపతిలో యూనెస్ 11 వ తేదీని జరుగును

కాంగ్రెసు మహాసభవారి శిర్యాముల నయలు వెలుగుటకు గూర్చి ఆరాటమొనెట్టెను యూనెస్ 11 వ తేదీ ఆదివారమునాడు మధ్యాహ్నము 1 గంటకు తిరుపతిలో యెండల కాంగ్రెసుసంఘసభ జరుగును. కృష్ణులదరును బచ్చయప్రార్థికులని కార్యదర్శి కే. రాజగోపాలాచారిగారు వ్రాసిరి.

బాబూ శ్యామసుందర

చక్రవర్తి గారు

కలకత్తా సర్వేంటు పరిశీలన స్థాపించిన మహా నీయుడు

5 వ తేదీని చెరసాలనుండి వదలిరి

కలకత్తా కాంగ్రెసు సంఘసభకుగానుండి కలకత్తా సర్వేంటు సర్వేంటు అను దినపత్రికను (పారంభించినట్లుట కార్యాచారము కేగిన ప్రసిద్ధకలకత్తానాయకుడగు బాబూ శ్యామసుందర చక్రవర్తిగారిని యూనెస్ 5 వ తేదీమధ్యాహ్నము ఆలిఫూరు చెరసాలనుండివదలిరి. రాజభాం వేజున్నేటికొట్టెలో సాక్ష్యమియ్యవలె చెప్పుటచే కలకత్తా చక్రవర్తిగారిని 18 నెలల శిక్షము కారాగృహమునకు పంపిరి. చక్రవర్తిగారు సంపూర్ణాలోగ్యమును సహగ్రోత్సాహమును కలిగియున్నారు. కారాగృహలో దొంగులందరను వారిని చాలగౌరవముగనే చూచిరని వారు చెప్పిరి.

వసంతలాలు మురాక్కాగారి విడుదల

కలకత్తా బడా (బాకా) బహుళ కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శి కనకలలాలు మురాక్కాగారిని గుడ 5 వ తేదీని విడుదల చేసిరి.

పంజాబు రాష్ట్రీయ రాజకీయసభ

మార్చి నెల 31 వ తేదీనిసార్వోదేశాలో జరుగును
పంజాబు రాష్ట్రీయ రాజకీయసభ మార్చి నెల 31 వ తేదీని సార్వోదేశాలో జరుగును.

సిటీ హిందూ రెన్యువరెంటు

ఈ పేరుగల కాఫీ హిందూను మన్నడీలో 48 క స్వరామున పి. వి. రామకృష్ణయ్యగారు శివ్వరతిరి. ఈ నెల 7 వ తేదీ బుధవారమునాడు ఉదయము 9 గంటలకు ప్రారంభమైన జరుగునది తెలుపుచు అయ్యురగారు మా వార్తాపత్రికమున పంపిరి. ఉపాధ్యక్షులు యీ హిందూకుగాక.

మూవీ సత్యాగ్రహాల కేసు

శిక్ష విధించుట

ఉద్యమప్రారంభము 2 గ. శ్రీయత భక్త్యు, తుగారి ఒకసంవత్సరము కఠినశిక్ష వేయబడిన. ఇదివరకొకసారి కఠినశిక్ష లకు కల్గినవైనచోటి అర్హులకి చెరి అరునెలలు కఠినశిక్ష వేయబడిన. మరి 15 మందికి చెరి మూడు నెలలు కఠినశిక్ష వేయబడిన.

తాజీదాను, సాఫ్టీ, రత్న, అప్పి, రాజకృష్ణారావు మహారాజు, కలకత్తాగారి చెరిమూడు నెలలు కఠినశిక్ష వేయబడిన.

అర్హుల శ్రీలక్ష్మణుడు పరి పదమగ్గుకిని చెరి 50 రూపాయలు జారానా, తేనెతో చెరి యొక నెల విడితైచి వేయబడిన. మరి 18 వ తేదీని సత్యాగ్రహము జరుపబడును. (స్వ)

భారతకాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ

మరికొన్ని శిర్యాములు

1. కార్యకోపసంఘసభను జరుపుటకు దాక్షుడు సత్యే గారిని నియమించుచు వారికి 250 రూపాయలను సభావ్యయములకొర కొనగట కంగీకరించెను.
2. రాష్ట్రీయ సంఘములు శ్రద్ధగా పనిచేయుటన్న రాష్ట్రీయములలో పనిచేయుటకు కృత్యలను సంఘములకు భారత కాంగ్రెసు కార్యదర్శియే నియమించుటెను. ఆ నియమమున వారకు దాక్షుడు అన్నాదీ దేశపాండిత్యభావపరులగునట్లొక వాలోనించి పనిచేయవలెను.
3. రాష్ట్రీయ సంఘములవారు తమ అవకాశమున నూటికి 50 వంతున నియమించవలెనని నిబంధములయగుగాని అసామ్య రాష్ట్రీయిధిగానే యుండును దాని క్యయపరమ సభికారము రాష్ట్రీయసంఘములకి కలదు గాని దానిని వారు 1928 ఏప్రిలు 30 వ తేదీతోగా ముగించు క్యయపరమగుడదు.

అలహాబాద్ ఇండిపెండెంటు పత్రిక

పత్రికను నిలిపివేయుట

అలహాబాదులో ప్రకటింపబడుచున్న యిండిపెండెంటు పత్రికను నిలిపివేయుటకే దైర్యముల సభలో నిశ్చయించబడిన.

వర్తకవిషయములు

మౌజాను - మార్కెట్టు.

మారకము.

కాంకి రెండు మారకము	1 సి. 4 7/32 పెన్సిలు
కాంకిరెండు మారకము (దాష్ట్రులు)	1 సి. 4 8/32 పెన్సిలు
అండను దిమాండు (దాష్ట్రులు)	16 8/16 పెన్సిలు
కాంకిరెండు మారకము	16 8/16 పెన్సిలు
కాంకిరెండు మారకము (దాష్ట్రులు)	19 11/32 పెన్సిలు
అండను దిమాండు (దాష్ట్రులు)	16 1/2 పెన్సిలు

కలకత్తా మార్కెట్టు

మారకము

కలకత్తా ఫిబ్రవరి 1 గురువారము	1 సి. 4 5/16 పె
కాంకిరెండు మారకము	1 సి. 4 11/32 పె

దిమాండు బిల్లులు	1 సి. 4 11/32 పె
గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీలు	
6 1/2 యు. పి. యు. పి. 1928	99.4
8 1/2 యు. పి. యు. పి. 1928	56/13
6 1/2 యు. పి. 1928	100/0
6 1/2 యు. పి. 1928	100/0
6 1/2 యు. పి. 1928	98/8

బొంబాయి - మార్కెట్టు.

బొంబాయి, ఫిబ్రవరి 1 గురువారము	
ఇంగ్లీషు కార్ బంగారు కత్తులం శిర్యాము	25/4
" మొదటి శిర్యాము	25/6
" రెండవ శిర్యాము	24/8/3
మొంటు బంగారు కత్తులం శిర్యాము	25/06
" మొదటి శిర్యాము	25/156
" రెండవ శిర్యాము	24/18
కార్ రెండి కత్తులం శిర్యాము	80/21
" మొదటి శిర్యాము	80/1
" రెండవ శిర్యాము	74/2

మారకము

కాంకిరెండు మారకము	1 సి. 4 7/16 పెన్సిలు
దిమాండు బిల్లులు	1 సి. 4 15/32 పె
పి. సి. టి	1 సి. 4. 12/32 పె
పి. సి. దిమాండు	1 సి. 4 7/16 పె

మదరాసు శాసనసభ

విశ్వావిద్యాలయ పునర్నిర్మాణము

విల్లు ఆమోదింపబడుట

అధియోగము: కళాశాల కొరకు విశ్వావిద్యాలయపు ఆదాయమునందలి మూడవభాగమును ప్రత్యేకించవలయునని ఎ. యన్. కృష్ణరావు గారు ప్రతిపాదించిరి. సామ్రోగారు రామలింగ రెడ్డిగారు ఆక్షేపించిరి. సవరణ నిరాకరింపబడినది.

చట్టమును అమలునందుంచునపుడు ఎట్టి ఇబ్బందులైనను ఏర్పడిన ఆ ఇబ్బందులను తొలగించుటకై ప్రభుత్వమువారు కొత్తగా కొత్తవులను ప్రకటించవచ్చునని ఆద్యక్షులు... సవరణ గారొక సవరణను ప్రతిపాదించిరి. సవరణ ఆమోదింపబడినది.

విల్లు ఆమోదింపబడిన సంగత్యములొక విశ్వవిద్యాలయపు సెంటరులను సాపేక్ష విషయమై ఆశాచింది ప్రతిభాసా విధి క్షప్తచేయునని ఒక్కొక్క సెంటరును నూచించుచు ప్రభుత్వమువారికి సలహా సంపదలయిన అభ్యుదాని ఉదయగారు ప్రతిపాదించిరి.

సంవత్సరముగ ఈ పనిచేయుటకు పీఠలేదనియు విల్లు నందు నూచించబడిన విషయము కి సంవత్సరములవరకు ఈవిచారణ జరుపుటకు పీఠలేదని గా. పామ్రోగారు చెప్పిరి. సవరణ అధిక సంఖ్యకు చే నిరాకరింపబడినది.

చట్టమునందు నూచించబడిన కార్యనిర్వాహక సంఘము తీర్చిన ఒక సంవత్సరము లోపల ఏయే ప్రదేశములను విశ్వవిద్యాలయపు సెంటరులుగా ఆంగీకరించవలయునని విషయమై సెనేటు సభ వారు ప్రభుత్వము వారి కొక రిపోర్టు పంపవలయునని వెంటబర్గునూరుగారు ఒక సవరణను ప్రతిపాదించిరి. ఇట్టి సవరణను ఆంగీకరించుచున్నందున ప్రభుత్వమువారి కట్టి ఆక్షేపణయొందనని తలచిరి.

గా. పామ్రోగారు ఇట్లు చెప్పిరి. ఈ సవరణ అవసరమైనది. ఈ సంవత్సరము విశ్వవిద్యాలయ స్థాపనమున ప్రేమచగు సలహాలు తొందరపరములు అగడచినవిని సవరణముగానవచ్చును. అట్లే ఇప్పుడు వెంటబర్గునూరుగారు చేసిన అభిప్రాయమే చెంది విశ్వవిద్యాలయ స్థాపనమున అర్హతగలిగియుండవచ్చును. కావున కి సంవత్సరములవరకు వేచియుండుట యుచితమని అభిప్రాయపడుచున్నాను.

అభ్యుదాని ఉదయగారు సవరణను బలపరుచుచు ఇట్లు చెప్పిరి:—మంత్రిగారు చెప్పినమాటలు ఆకర్షణము పురి కొల్పించునది కొన్ని కళాశాలలు అభివృద్ధి చెందవచ్చుననియు కొన్ని తీసికొన వచ్చుననియు వీరు చెప్పిరి. ఇదియొక మూలనగా నోళ్ళ. కొన్ని కళాశాలలను అభివృద్ధిచేయి మరి కొన్ని తీసికొనవలయునని చెప్పిరి. మంత్రిగారు ఇట్లు పక్షవాద ప్రయత్నించరని నమ్ముచున్నానని.

అభ్యుదాని ఉదయగారు గా. పామ్రోగారు ఆకర్షణ పడి జన్మింపవలయునని ఇట్లు అవసరముగ దోషాకోపణ మొనగట్టుటకు ఖండించిరి.

గా. పామ్రోగారు సవరణను బలపరచిరి. కొంతకాలము చర్చ జరిగిన పిమ్మట అధిక సంఖ్యకు చే సవరణ నిరాకరింపబడినది.

ఈ విల్లు సంవత్సరమునందు అంశములు ఆంధ్రవిశ్వా విద్యాలయ స్థాపనమునకే విధముగ వైసను ఆటంకములుగ నుండకుండనని ఎ. యన్. కృష్ణరావు గారు ప్రతిపాదించిరి.

ఈ భాగమును ప్రత్యేకముగ విల్లునందు చేర్చుట అవసరమనియు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయపు సమస్త ప్రత్యేకముగ పరిష్కరింపబడునని మంత్రిగారు చెప్పిరి. కృష్ణరావుగారు సవరణను ప్రతిపాదించిరి.

ఆచార్యులు కొన్ని మాటలను సవరించుటకు అడ్డొకటి జరగవలయునని కొన్ని సవరణలను ప్రతిపాదించిరి. సవరణలన్నియు ఆమోదింపబడినవి.

విల్లు చట్టముగట

సవరించబడిన విల్లును సంపూర్ణముగ ఆమోదింపవలయునని గా. పామ్రోగారు ప్రతిపాదించుచు తనకు సహాయమునందు కిందరకు. సవరణను బట్టి చట్టపు పరిపాలనములను ఇతర సంగతులనుండి కళాశాలల అభివృద్ధికి భంగము కలుగునని ఎన్. యన్. కృష్ణరావుగారు ప్రతిపాదించిరి.

ఈ విశ్వావిద్యాలయమును సవరించు ఘోషనగారు బలపరచుచు మంత్రిగారు కొత్త కళాశాలలను విభాగీకరమున విషయమును ప్రస్తావించి అప్పుడుమాడ పీఠము ప్రాసానుపట్టుచోరకును. ప్రతిభాకలి విభాగీకరమున నాయకులుగ నుండెననియు ఈ విల్లులను రాష్ట్రమునందు విశ్వవిద్యాలయవిద్య అభివృద్ధి చెందగలదనియు శాఖోత్తరములవారు చట్టమును సవరించునని సామ్రోగారు కృతజ్ఞులై యుండెదననియు చెప్పిరి.

రామలింగ రెడ్డిగారు సామ్రోగారిని అభివేదించి చర్చనంద కృష్ణమున మంత్రిగారు ప్రతిపాదించిన కారణమును బట్టి సంగత్యానుసారమును ప్రవర్తనమును ప్రకటించిరి.

సంవత్సరముగ గా. పామ్రోగారు తీర్మానమును బలపరచుచు మంత్రిగారిని ప్రకటించుచు కొంతకాలము మాట్లాడి ఇతర సంగతుల కళాశాలల అభివృద్ధి కట్టి భంగము కలుగునంద భావము అమలునందుంచుటకు సలహానియు కేటము మాటలతో క్రిందలతో ఇతర కళాశాలలకు సానుభూతి ప్రకటించవలయుననియు అట్లు చేయనిచేత రాజీవు తరములవారు సామ్రోగారిని కేటించెదనని ఘోషించిరి.

కృష్ణరావుగారు అభ్యుదాని ఉదయగారు ఉన్నాను సామ్రోగారు తీర్మానమును బలపరచుచు మాట్లాడిరి.

5-80 కంటలకు హర్షభ్యులతో ఏర్పడినవిల్లు ఆమోదింపబడినది.

సభ మరల సేటికొనను ఉదయము 11 కంటలకు సమావేశమైనది. మంగళవారము బుధవారము తొమ్మిదోవాయి సభ జరుగుననియు ఈ రెండు దినముల యందును అసభికారుల తీర్మానములపై చర్చ జరుగుననియు అభ్యుదాని తెలిపిరి.

సభ ఆంతటితో ఆపువల చేయబడినది.

మంగళవారము

ఫిబ్రవరి 6:—శాసనసభ మరల యాయదయము 11 కంటలకు సమావేశమయ్యెను. గా. పామ్రోగారు రాజగోపాలాచార్యులుగారు అగ్రాసవాధి పత్యము వహించిరి. సభకు ప్రారంభముగ నుండవలసిన 20 మందిలేదన్నను అభ్యుదాని ప్రారంభించెను. ప్రాంతమున ప్రశ్న త్రవములు జరిగెను.

ఆరాటావాయి భర్త్యంధానల చట్టము గవర్నరు-జనరల్ గారి యాజ్ఞానము 17-1-28 నాడు ప్రారంభించిన అభ్యుదాని తెలిపిరి.

1922 వ సంవత్సర మదరాసు స్టాంపులకు సవరణ విల్లును ప్రవేశపెట్టుటకు గా. పామ్రోగారు ప్రతిపాదించిరి.

ఉత్తరవంశమున.

సెల్లెకవిటికి బంధుకర్తలదని గా. పామ్రోగారు ప్రతిపాదించిరి.

అంతట విల్లు ఆమోదింపబడి చట్టమయ్యెను.

1920 మదరాసు జిల్లముననిసిపాటిల చట్టమును సవరించు విల్లును ప్రవేశపెట్టుటకు గా. పామ్రోగారు ప్రతిపాదించిరి.

గా. పామ్రోగారు ప్రతిపాదించిరి.

అధికారతర పనితీరు ఈ సమయమున చేయు ప్రత్యేకించిన మని యుదరకు ప్రాంతమున అట్లు అవకాశము నీటిల్లును ప్రవేశపెట్టుటకు తీసుకొనవలయునని అధికారతర కార్యక్రమమునకు బానుకొనవలెనని ఏరంగనాథు మొదలిగారు ప్రతిపాదించిరి.

యూ. రామారావుగారు ప్రతిపాదించిరి.

ఈయన ప్రతిపాదనకు వోటులు పెట్టుగా నిరాకరింపబడినది.

అంతట విల్లును ప్రవేశపెట్టుటకు తరకు విచారణము చేర్చి చర్చ జరిగెను. ప్రతిపాదన సి. వి. వెంటబర్గునూరు అభ్యుదాని 45 క్లాజులొక కంపెనీనిగూర్చిన భాగములను చాల కంపెనీలకు వచ్చుము గలవనియు, పశువుల లైసెన్సులనుగూర్చియు కొన్ని సూచనలను గానించిరి.

పాకిందా అవసరమని తలంచినను అక్కరలేదనినను, పశువులనుచేయవలెనని కొంత యభ్యుదాని మో. రామచంద్రరావుగారు చెప్పిరి. ఉత్తరపు ఒక గంట.

విల్లు సవరణమునకు బంధులైన గా. పామ్రోగారు ప్రతిపాదించిరి. ఆంగీకరింపబడినది.

1920 వ సం॥ మదరాసు లోకల్ బోర్డు అట్ల సవరణ విల్లును ప్రవేశపెట్టుటకు గా. పామ్రోగారు ప్రతిపాదించిరి.

గా. పామ్రోగారు ప్రతిపాదించిరి.

జిల్లాబోర్డులకు సర్పంచి యెన్నుకొనబడు ఇదతి మంచిదనియు, లోకల్ బోర్డుల లైసెన్సులనుగూర్చిన ప్రభుత్వమువారు విశేషము జోక్యము పుచ్చుకొనగూడదనియు రామారావుగారు చెప్పిరి.

సెక్షను 199 కలన స్థానిక సంఘముల స్వార్థకర్తలను లోభుని అనుచర కృష్ణరావుగారు చెప్పిరి.

యూనియను బోర్డులు వివిధముల తిట్లు గమనించుచుండుట తోచి ఏ. కేకపిల్లేగారు వివరించిరి.

విల్లును ప్రవేశపెట్టుటకు తరకు వొనగబడినది.

విల్లును అవసరమునకు బంధులకు ఆంగీకరింపబడినది.

అంతట అధికారతర సభ్యుల తీర్మానములపై చర్చ ప్రారంభమయ్యెను.

వి. మునుస్వామియ్యగారు క్రింది తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. ఒక గ్రామమునకు ఒక మైలు మూలమున నుండే కి కర్షణ పాత్రుల వెంకటరత్న. తిట్లెంకగారు కనగిని తగిన శిక్షలుచేయుట కొక యువసంఘమును నియోజకవర్గమునందు అవసరమునకు 3/3 కంటు అధిక

కారణము బలపరచి ననియు ఈ సభకు ప్రభుత్వమునకు సిఫార్సు చేయుచున్నాడు.

గా. పామ్రోగారు సమావేశమునకి రిజర్వ్ పార్శులను యాదగూడదనియు, వానిని తప్పించుకొనవలయునని గతసంవత్సరము రాసన సభ తీర్మానమును నిరాకరించిరి. సామ్రోగారు ప్రతిపాదించుచున్నంతచేత గ్రామములకు కొంతకాలము నున్నదనియు, వికరములను కనుగొనుటకొక యువసంఘమును నియమించుట యవసరమనియు మునుసామియ్యగారు చెప్పిరి.

ఎ. వారాయస్వామి రెడ్డిగారు ప్రతిపాదించిరి.

గా. పామ్రోగారు తీర్మానమును సభిక్షేపించిరి. రిజర్వ్ పార్శుల గ్రామములకు సమావేశమునకు ఉదాహరణగా ప్రవేశములు ఉండవలయును, పాత్రులకు ఉద్యోగుల కేవల కష్టములను తెలిపిన వారే వానిని నివారించవలెననియు, చిత్తూరు, ఉత్తరాచార్యులు జిల్లాలలో శాస్త్ర సందర్భములు ప్రత్యేకమునను అలోచింపబడుననియు, మలకారు జిల్లాలో రిజర్వ్ తీర్మానము అనంతము కొన్ని యూర్గుల నిర్మకము అయ్యెననియు, మొత్తముమీద బాధానికంతకును విచారణ చేయుట కొక యువసంఘమును నియమించుట యవసరమని గా. పామ్రోగారు ప్రతిపాదించిరి.

సి. కేకపిల్లేగారు తీర్మానమును బలపరచుచు ప్రత్యేకముగ సేజిల్లమును గాక రాజధాని కంటికిని అభ్యుదాని అంతములను సన్నిహితుల యాలోచింపవలెనని చెప్పిరి. కొన్ని రిజర్వ్ లలో కొకచెట్టుమాడ ఉండదు ముందు ఫండులు మాత్రమే యుండును. అట్టి రిజర్వ్ లకు ప్రభుత్వమున కేమియు రాబడియుండదు. అట్టి రిజర్వ్ లను తీసివేయుట యుక్తమని కేకపిల్లేగారు చెప్పిరి. అంతట సభ్యులు ఫలహారములపై తలచిరి.

ఆంధ్రనాటకములు

బల్లారి. డి. కృష్ణమూచార్యులవారిచే రచించబడినవి చిత్రనాటకము 1-6-0. సారంగధర 1-6-0. పాదుక 1-4-0. ప్రహ్లాద 1-2-0. సావిత్రి 1-2-0. ప్రమాళి 1-2-0. మక్రూతి 1-2-0. చంద్రహాస 1-2-0. బృహన్నల 1-2-0. కరూడి 1-2-0. సాంచాలు 1-8-0. చిరకారి 1-2-0. కర్పూరం 1-2-0. కివాజి 1-2-0.

బల్లారి కోలాచలం శ్రీనివాసరావుగారిచే రచించబడినవి.

కుక్కాగడ 1-4-0. లక్ష్మీ 1-4-0. రామరాజు 1-4-0. హరిశ్చంద్ర 1-4-0. ప్రహ్లాద 1-4-0. చాచురీ 1-4-0. ద్రాక్షి వస్త్రావహరణం 1-4-0. పాపకాటకాభిషేకం 1-4-0. చిలకమర్తి లక్ష్మీ నృసింహంగారిచే రచించబడినవి. గయోపాఖ్యానము 8 చతురంగదాస 8 పాపాధి పరిణయము 8

వేదం వేంకటరామశాస్త్రికృత గ్రంథములు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము 0-12-0. ప్రతాపరద్రుతుము. 1-5-0. వావిలి కొలను సుబ్బరామ కృతగ్రంథము మధ్యజావిజయము 1-4-0.

తిరువతి వేంకటేశ్వరుల గ్రంథములు ముకవ్య 6 పండితరాజులు 11. దుర్భవానుము 7. అగ్రహారము. 3.

ఇంకనూ మా దగ్గర అనేకములయిన

ఆంధ్రగ్రంథములు దొరుకును.

ఎం. పి. శర్మ కంపెనీ, 831 తిలకశెట్టికి (తపాలాపెట్టె నెం 287 గ) చిత్రాను

నాటక వర్ణన పాఖ్యానము

శ్రీ గోకర్ణ రమాచంద్రము

ఇది యొక శ్రేష్ఠమయొక్క సహిత్ర. ఇందు శ్రీమతేలమహిమగూడ జక్కగ వర్ణించబడియున్నది. కవిత్వము కవిరసవంతమై ముక్తముగా గట్టుచున్నది. కల్పనలు మెరుకు. ఈ గ్రంథము శ్రేష్ఠమైన భావకుల కొక పద్యమేని వదల మది చాలవచ్చును. ప్రతి 1-కి ధర రూ 1-0-0. పోస్టుఖర్చు ప్రత్యేకము. ఆంధ్రపత్రిక కార్యాలయము, గా. 7 తిలకశెట్టికి, మదరాసు.

ఆంధ్ర పత్రిక

3-వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 6-వ తేది

మంగళవారము

లాసా సీసమా వేశము
భగ్గు మగుట

మూడుమానములనుండియు సిద్ధాంత రాధం తముల పాలయిన లాసా సీసమా వేశము తుట్టతుడకు భగ్గు మయ్యెనను వార్త, మహా మృదీయ ప్రపంచము నాందోళన పూరితము గావించగలదు. రూఠరిచ్చిన తంతివార్తల ప్రకారమే తురుష్కలు మొదటినుండియు, సమాధాన పడుటకు ముసూర్పాదిగా పాటబడిరి. తుట్టతుడకు గూడ కర్జను ప్రభువుగా రద్దించిన సంధిపత్రములో చాల వరతులకు తమ సమ్మతిని తెలిపినటుల దెలియుచున్నది. సంధిపత్రపు వరతులు మిగుల కఠినముగ నున్నను, ఇస్మత్ పాషాగారు పెక్కిటి అంగీకరించి సమరసభావమును కల్గిడి కేసిరి. మోసూలు విషయమున సైతము సమాధానపడుట కంగీకరించిరి. జలసంధుల విషయమున గూడ తమ హక్కులను చాలవరకు కోల్పోవుట కంగీకరించిరి. కర్జను ప్రభువుగారి జబర్దస్తీవాక్యముల నంతగ పాటింపక, ఏ తిరునయినను శాంతిగుడురుటయే ప్రధానమని భావించిరి. మోసూలు విషయమున, ప్రజాభిప్రాయమును కనుగొనుటకు కర్జను ప్రభువు నిరాకరించెను. జలసంధుల విషయమున, తుర్కీ సంతక్షణ కపాయము గలుగునటుల ఏర్పాటు జరిగెను. తురుష్క లీనందగృహమున కడునిగ్రహముతో బ్రవర్తించిరి. తుర్కీలో విదేశీయులకు న్యాయ విచారణ విషయమున ప్రజలకు లేని హక్కుల నిచ్చుటకు చూరము, ఇస్మత్ పాషాగారు కంగీకరింప రయిరి. ఇట్టి హక్కుల నొసగుటవలన, తుర్కీ లన రాజ్యాధికారమును కోల్పోవును. విదేశీయుల కుటుంబడి హెచ్చును. ఇట్టి యన్యాయమును మున్ను దుగూడ కొనసాగింపవలయునని కోరుటలో కర్జను ప్రభువు కడుసంకుచితముగ బ్రవర్తించె ననుటకు సందియములేదు. ప్రౌచిమంత్రిమగు పాశేరుగారు సయితము ఇట్టి సౌకర్యములను విడనాడుటకు సమ్మతించినటుల వార్తలబట్టి గనుపించును. అటులగుచో లాసా సీసమా వేశము భగ్గు మగుటకు, కర్జను ప్రభువుగారే ఘట్టకారకులని తేలుచున్నది. తుర్కీ గ్రీకులై లక్ష విషయము గాంచిన పిమ్మట, తుర్కీని మోడిపోయిన జాతివలెజూచి, నష్టపరిహారమును రాబట్టుకొన నెంచుట, అనుచితము. క్రైస్తవ ప్రజలకు న్యాయము జరుగుటకు, తుర్కీ యీమామారు జూపిన సమరసభావము, కడంగడు మెచ్చదగియున్నది.

పెక్కు-విషయములలో తుర్కీ త-పట్టుదలను విడనాడినపుడు, తక్కుంగల విషయము లందు కర్జను ప్రభువు తన పట్టును సడలించుట భావ్యమై యుండెను. అందుకు మారుగ కర్జను ప్రభువు తుర్కీని పాదాక్రాంతము చేయ నెంచినటుల దోచును. "సంధి వరతులను మీరు నిరాకరించుట వలన, ప్రపంచమంతటిచే మీరు నిదింపబడుదురు. ఒక్క నరుని ప్రాణముగాని, ఒక్క ఆపాకగుండునుగాని కోల్పోవ నగత్యములేని విషయములగున్న మీరు

పట్టుబట్టి, సంధి గుదిరెడి యవకాశమును పోగొట్టుకొనుచున్నా" రని కర్జను ప్రభువుగారు తురుష్క ప్రతిఘటనతో బలికిరట. తురుష్కలు అజ్ఞాన ముచే స్వల్ప విషయములగున్న పట్టుదల జూపిరను కొననన, విశాలబుద్ధిగల కర్జను ప్రభువుగారు అట్టి స్వల్ప విషయముల గున్న తమ పట్టుదల నేలవిడువలేదు? సంధి గుదిరెడి యవకాశమును వీరేలజార విడిచిరి? తుర్కీ తన గౌరవమును సంరక్షించుకొనుటకు ప్రయత్నించుచున్నది. యూరపీయను రాజ్యములను సంతృప్తికరుచుటకు, పెక్కు విషయము లలో తుర్కీ తన హక్కులను కోల్పోయినను, రాజ్యాధికారమును కోల్పోవుటకు సమ్మతించదు. తన రాష్ట్రమునందు, న్యాయ నిర్వహణ మేతీరున జరుగవలయునో, నిర యించెడి అధికారము తుర్కీకి కలదనుట నిర్వివాదాంశము. స్వాతంత్ర్యము ననుభవించెడి ఏరాజ్యమున కయినను, ఇది ప్రాథమిక స్వత్యము. హిందూ దేశమున, భారతీయులకన్న యూరపీయులకు నేరముల విచారణయందు ఎక్కుడు హక్కులుగలవు. ఇట్టి వ్యత్యాసముండుట హిందూ దేశ గౌరవమునకు పాడిగాదని, ఎంతకాలమునుండియో మొరబెట్ట బడుచుండెను. కాని, దానిని పాటించువారు లేరయిరి. ఇప్పటికిని, ఇట్టి వ్యత్యాసమును నిలిపి యుంచుచు, ప్రభుత్వము వారొకచట్టమును కావించిరి. స్వరహితాలాధికారము లేని హిందూదేశమునందు ఇట్టి వ్యవస్థ నిలిచియుండుట వింతగాదు. కాని స్వతంత్ర రాజ్యముగ కరిగి ణింపబడిన తుర్కీలో గూడ నిట్టి దురవస్థ నిలచి యుండవలెననుట, అసభ్యము. కర్జను ప్రభువుగారికి ఆసియా రాజ్యములన్నియు యూరపీయుల ఘనత నంగీకరింప వలయు నను నుద్దేశముండి యుండును.

ఇట్టి ప్రాచీన యుగపురుషుని, లాసా సీసంధి సమావేశమునకు బ్రిటిషు ప్రతినిధిగ బంపుటయే తప్పు. ప్రాచ్యప్రపంచము నాందోళన పరచెడి భావతరంగములు వీరికింకను గోచరింపలేదు. యూరపీయును రాజ్యము లెటులజెప్పిన తుర్కీ యందుల కొడబడునని వీరు తలచియుండను. వెనుకటిరోజులు గతిించె నను సంగతి వీరికంతుపట్టలేదు. మహమ్మదీయు లెల్లరు తుర్కీకి గలిగిన యవమానము తమకు గలిగినటులనే భావించెదరని కర్జను ప్రభువుగారికి తెలిసెనోలేదో. లేక, ప్రాచ్యప్రపంచమున కలిగెడి అశాంతినిరూపుమాపుటకష్టమయిన పనిగాదని వీరుభావించిరేమో. లాసా సీసమా వేశము భగ్గు మగుటవలన, ఆసియా సమాఖ్య నాశించెడి వారి యుద్దేశమునకు మరింతబలము గలుగుననుటకు సందియము లేదు. బ్రిటిషు ప్రతిష్ఠకు, బ్రిటిషు రాజ్యతంత్రజ్ఞులే అరివర్గమగుచున్నారు. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమున నివసించెడి మహమ్మదీయ జనసంఖ్య మరియొక భాగమున లేదని, వీరు గ్రహించుటలేదు. బ్రిటిషు సామ్రాజ్య సౌభాగ్యము, మహమ్మదీయ ప్రపంచమును సమాధానపరుచుటపై నాధారపడియుండునని వీరికనుగొనరయిరి. స్వల్పలాభములకొరకు, విస్తారలాభమును వీరు కోల్పోవుచున్నారు. కర్జను ప్రభువు గారు లాసా సీసంధిపట్టి స్వగృహమునకు చనిరి. రుష్యా ప్రతిఘటన, జలసంధులగున్న నిర్ణయము నంగీకరింపరయిరి. రుష్యులు సమాధాన పడనంత వరకు, జలసంధుల వ్యవహారమును కరిష్కరించుట నుసాధ్యము. గ్రీసునకు మరల ప్రోత్సాహము గలుగుట సహజము. వీరు మరల యుద్ధమొనగూర్చి వెదిరించుచున్నారు. మరల యుద్ధమారంభమై, ప్రాచ్యసామ్రాజ్య ఖండములను కల్లోలభరితముగావించి, ప్రపంచశాంతిని భంగపఱచునెడల,

ఆ బాధ్యతను ఇంగ్లండు వహించవలసివచ్చును. ఇంగ్లండుగౌరవము నిపుడయినను కాపాడదలచిన, లేబరుపక్షము వారు ముందడుగు జేయవలెను. తమ దేశమునకు గలుగుచున్న యిక్కిరిని నివారించవలయును. లాయడు జార్జిగారు గ్రీకులపట్టజూపిన పక్షపాతియునకు ఫలితముగ, విషమస్థితి జనించెను. తుపికితడు మంత్రిపదవిని కోల్పోవవలసివచ్చెను. బోనారాగారు మంత్రిపదవి నాగ్రమించినను, తుర్కీ వ్యవహారము కరిష్కారము గాదయ్యెను. అక్కడను ఇప్పుడును కర్జను ప్రభువుగారు అడ్డుకడిరి. మరల సంగ్రామము జరుగకుండనండవలెననిన, లేబరుపక్షమువారు తమశక్తినంతను వినియోగించిన, ఇంపీరియలిస్టుల ప్రయత్నములను నిరోధింపగల్గుదురు. యుద్ధము నాపి వేయగల్గుదురు. లేబరుపక్షము తనమాంద్యమును విడువనిచో, ఇంగ్లండును విషమస్థితి ఎదుర్కొనును. మహమ్మదీయులలో జెరిగిన అశాంతి మరింత విస్తరించును. తురుష్కలు స్వరక్షణము కొరకును, దాస్యవిముక్తికొరకును పోరాడుచున్నారు. అన్యదేశాక్రమణమును వారు కోరులేదు. అక్రమలాభములను వారు ఆశించుటలేదు. కేవలము పరమేశ్వరుని యనుగ్రహముపై నాధారపడి, యూరపీయును జాతుల బలవన్నిరోధము నెదుర్కొనుచున్నారు. వీరిప్రవర్తనము, ఆసియా సులలో నూతన ప్రభావము గలిగించుచున్నది. స్వరక్షణకొరకు న్యాయపథము ద్రొక్కుచున్న తుర్కీ ప్రయత్నములు విఫలము గానరవు. ఆంగ్ల దేశమిప్పటికయినను విశాలదృష్టిని బజిపి, సవ్య మార్గమును ద్రొక్కుచో, ముందున్న యుపద్రవమును నివారించ గలుగును.

వర్ణవ్యవస్థ : హెయిలీగారి వేగిరపాటు.

నేర విచారణలో వర్ణవ్యవస్థ గూర్చి విచారణ సంఘమువారు ప్రచురించిన రిపోర్టును, అసోసియేటెడు ప్రెస్సువారు గత శనివారమునాడు తంతిమూలమున తెలియజేసిరి. ఆనాడే రిపోర్టు ప్రతి మాకార్యాలయముజేరెను. మిగిలినపత్రికల కన్నిటికిని అటులనే జేయుండును. నిన్నటిదినము ప్రభుత్వమువారు ప్రవేశపెట్టదలచిన బిల్లును, దాని యుద్దేశములును, తంతి ద్వారా చేయుండెను. ఉద్దేశముల నయినను భాషాంతరికరించి ప్రకటించుటకు నిన్నటిదినము సావకాశము లేకపోయెను. పత్రికలలో ప్రచురించుటక ఇంకను వీలుగలుగ నపుడు, ప్రజలిచట్టమును గూర్చిన బాగోగులను తెలిసికొనుట కవకాశమే లేదనుట, నిర్దివాదము. ఇట్టిముఖ్యచట్టమును ముందుగ ఆంగ్ల భాషలోనే గాక దేశ భాషలలో సయితము బ్రకటించి, ప్రజల యభిప్రాయమును కనుగొనుటకు ప్రభుత్వమువారు తగు వ్యవధి నొసగవలసియుండగ, నేటి తంతివార్తల ప్రకారము సామ్రాజ్యశాసనసభలో హెయిలీగారి చట్టమును నిన్నటి యాదయమున బ్రవేశపెట్టిరని తెలియుచున్నది. ప్రజాభిప్రాయమిని, అధికారుల కష్టత సాదరి భావము గలదో కనుగొనుట కీ నిదర్శన మొక్కటి చాలును. ప్రయోజనమున్నను లేకున్నను, సంగతి స్పంద్యముల నయినను, వీరు దేశమునకు దెలుపవలదా? చట్టపుర్రకటనము, ప్రజాభిప్రాయ గ్రహణము, మొదలగు లాంఛనలలో బని లేదని, హెయిలీగారెంచి యుండవచ్చును. ప్రభుత్వ చట్టము, యూరపీయులకును భారతీయులకును మధ్యజూపబడెడి వర్ణవ్యత్యాసము నటులనే నిల్పి యుంచినది. స్వల్ప, గు మార్పులు కొన్ని గనుపించినను, సూత్రమునంతగ మార్పుగనపింపదు. బిల్లునందు పొందుపరపబడిన ఏర్పాటులు రాజీనామాకు ఫలితమని, హెయిలీగారుంగీకరింపిరి.

తాజీనామావలన, ప్రధానసూత్రము మరువబడె నను విషయమును మీరు సూచించరయిరి. కాలనీ వాసులనుగూడ, యూరపియను బ్రిటీషు పౌరుల క్రింద జేర్చి పీషయమును, హెయిలీగారు సమర్థించిరి గాని, ఆత్మగౌరవముగల భారతీయు లిందుల కంగీకరింపజాలరు. ఈ చట్టమును గురించి జరిగిన రాజీనామా, యూరపియనులను భారతీయులను వరిస్థిరపు హక్కులను పదులకొనుటవలన జరిగె నని హెయిలీగారు చెలిపిరి. ఇది సత్యదూరము. యూరపియనులు తమ హక్కులను కోల్పోవలేదు. భారతీయులకు స్వల్పసౌకర్యము లొనగబడినను, ముఖ్యవిషయములలో వెనుకటియిబ్బందులకులనే నిలిచియున్నవి. ఈ రాజీల, పప్పు ఒకరికిని, తవుడు వారియొకరికిని చేరినటులదోచును. హెయిలీగారి ప్రసంగము శాసనసభ్యులను హర్ష పరచుట గావించెనేమోగాని, ప్రజల నెట్టియుత్సాహపరచుట గావించజాలదు. ప్రస్తుత సంస్కరణాధానము క్రింద, ప్రజల జన్మస్వాతంత్ర్యములను ఓక్షింపుటలేదను సమ్మతమున కిందు మూలమున మరొకటియు గలుగననుటకు సందియములేదు.

చిత్ర పరిణామము

దాసుగారి యుద్దేశములు ఒకమారుకన్న వే రొకమారు వెనుకబట్టుచున్నవి. ధర్మమునకన్న ప్రాణముధికమని, వీరటీవల బలికిరి. సహాయనిరాకరణమునకు తాముజేసెడి కార్యము అనుగుణముగ నున్న దా లేదాయని ప్రజలుపాటింపనవసరములేదని, వీరపిమ్మట నుడివిరి. పూనానగరమున మొన్నటిదిన మున నుపన్యసించుచు, తాము సూచించెడి సహాయ నిరాకరణమును, కేల్కారుగారి రిస్పాన్సేపు సహకారమును ఒక్కటే యని చలికిరి. శబ్దములను పాటింపక తమపక్షమున జేరవలయునని, సభ్యులను మీరు హెచ్చరించిరి. రిస్పాన్సేపు సహకారము సహాయనిరాకరణమని మీరు భావించునపుడు, సహకారము ను, నిరాకరణమును ఒక్కటియే యని ఇకమిందు తెలిపిన నాశ్చర్యముండదు. దాసుపక్షమువారి కార్యవిధానము, సహాయనిరాకరణ సూత్రమునకు విరుద్ధమని చెలిపిన పుడు, కొందరు సంజేహించిరి. కాని, ఈయూహ సరియని నానాటికి చెలిపిన వచ్చుచున్నది. కాంగ్రెసుపక్షము వారు, సహాయనిరాకరణ సూత్రమును విడువజాలరు. స్వల్పలాభములకొరకు సహకారము నవలంబించజాలరు. దేశ మీ తరుణమున తనదీక్షను కోల్పోయిన యడల, మరల త్వరలో కోల్పోనుట దుర్లభమగును. మరల సంస్కరణములు, శాసన సభలు, తీర్మానపరంపరలు, మొదలగు నాడంబరములతో దేశము ప్రొద్దుపుచ్చు కొలదియు, స్వాతంత్ర్యసిద్ధి వెనుకకుబట్టుచు. మహాత్ముడుసలిపిన కృషియంతయు, బూడిదలో పోసిన పన్నీరగును. కాంగ్రెసుపక్షము వారీతరుణమున, ఆలసభావము ఖాళక, కాంగ్రెసు కార్యవిధానమును సఫలపరుచుటకు సంతతి కృషిసలుపుచో, ప్రజలలో నాత్మ విశ్వాసమును పురికొల్పు గలుగుదురు. స్వరాజ్యమును చేరువకు దీసికొని రాగలరు. సత్వరకార్య ఫలసిద్ధిగలుగనో, అందుకు కార్య విముఖతయే కారణ మగును. మహాత్ముని యుద్వేగమునకు ప్రజలిట్టి శంకము చేకుండుదుగాక!

శ్యామసుందర చక్రవర్తిగారి విడుదల

సర్వెంటు పత్రికా సంపాదకులును, బెంగాలు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులు నగు శ్యామసుందర చక్రవర్తిగారు నిన్నటిదినము అలిపూరు జయిలునుండి విడుదల యయిరి తెలిసికొనుట కేంతయు సంతసించెదము. వీరినాయకత్వముక్రింద

వంగదేశము సహజోత్సాహము జూపి, మహాత్ముని కార్యవిధానమును జయప్రదముగ నిర్వహించునని భావించెదము. బెంగాలు కాంగ్రెసు సంఘమున జరిగిన ఎన్నికలలో కాంగ్రెసు కక్షమువారికి సంఖ్యలతో జయము గాంచగనే, చిత్రంజన దాసు గారు తమ అధ్యక్షపదవికి రాజీనామా నొసగిరి. వారిస్థానమున, నిర్బంధముననున్న శ్యామసుందర చక్రవర్తిగారి నేర్పకొనుటబట్టి, వారియందెట్టి గౌరవము కలదో యూహింపవచ్చును. శ్యామసుందరుడు, అరవిందయోగితో కలసి, వెనుక దేశారాధన సలిపియుండెను. వంగదేశమున అప్పుడు ప్రవాహమంపబడిన వారలలో వీరొకరు. అప్పటినుండి యు, మీరు దేశ సేవా ప్రతీకను విడనాడక కృషి సలుపుచుండిరి. మహాత్ముని సహాయ నిరాకరణోద్వేగ మూరంభమయిన వెంటనే, శ్యామసుందరుడు తన సహజోత్సాహముతో నియుద్వేగమును చేపట్టెను. ఉద్వేగ వ్యాప్తికై సర్వెంటు పత్రికను స్థాపించి, ప్రజాప్రభాధము గలిగించెను. శ్యామసుందరుడు నిర్బంధించబడిన పిమ్మట, సర్వెంటు పత్రిక కనేకమగు యిబ్బందులు తలపించినను వాని నన్నిటిని యీ పత్రిక చాటుకలిగినది. నేడు మరల తన సంపాదకునికి స్వాగత మొనగించుచున్నది. శ్యామసుందర చక్రవర్తిగారు మహాత్ముని కార్యవిధానము సఫలమై స్వరాజ్యసిద్ధి త్వరలో గలుగుటకు, సహాయభూతు లగుదురని భావించెదము.

జర్మనుపరిస్థితులు

ప్రెంచివారు రూరుభాగమున తీవ్రచర్యలకు గడంగుచున్నారు. ఉన్నతోద్యోగులను ఆరెస్టు జేయుచున్నారు. కాని, ఇందువలన జర్మనులనిశ్చయము సడలిపోవుటమారుగ, మరింతబలపడుచు న్నుడి. ప్రెంచివాళియెడద్వేషము జర్మనీనుండి ఆస్త్రియాకుగూడబ్రాకుచున్నటుల తెలియుచున్నది ప్రెంచినికలుకడలపై దండగను లోననర్చుచున్నారు. ఇతవరకును జర్మనులు సాత్వికమార్గము నతిక్రమించినటుల గనుపింపదు. జర్మనురక్షితభటులు ప్రెంచి అశీసరులకు సలాముజేయుటకు నిరాకరించిరి. లాయడుబార్జిగారి యభిప్రాయము నడుగగ, ప్రాన్సు పెక్కుకష్టముల పాలగునని, వారు సూచించిరి. ప్రాన్సు చొరస్వము విఫలమగుచున్నదని, జర్మనుప్రభుత్వమువంపిన నోటునందు దెలుపబడెను. ఎంతకాల మీ సంరంభము సాగునో ఇంకను తెలియదు. కాని, ఇప్పటికియినను ప్రాన్సుదేశము అనుభవజ్ఞుల హితము నాలించి, సాధుమార్గము నవలంబించిన మేలుగ నుండును.

ఇంగ్లండు ఋణము

ఇంగ్లండు తానుఅమెరికా కీయవలసినఋణము గూర్చి, అమెరికావీధించిన మరతుల నంగీకరించెను. 1932 సంవత్సరమువరకు 100 కి 3 వంతునను, అప్పటినుండి కిక్కి వంతునను వడ్డీనీయవలసియుండును. బ్రిటీషువారు అమెరికాకు ఋణమును తప్పక చెల్లించవలసియుండుటచే, తమకుప్రాన్సు ఇలలీజేశములీయవలసినఋణమును వారురాబట్టెదరని, అబద్ధర్యుపత్రికద్వారా తెలియుచున్నది. ప్రాన్సుదేశము, జర్మనీనుంచి బలవంతముగ నష్టపరిహార ద్రవ్యమును రాబట్టవలసియుండును. వేరుమార్గములేదు. వాశ్చాత్యజాతు లొండానులయెడ నొందార్యము జూపెదరను నాశ, యంతరించుచున్నది. స్వార్థ పరత్వము మిన్నందుచున్నది.

అనవసర నిరోధము

గుంటూరులో ప్రచురింప బడెడి నవయుగపత్రికకు విదేశములనుండి జేరవలసిన లేఖలను, పత్రి

కలును కొన్ని జేరుట లేదనియు, మరికొన్ని సకాలమునకు జేరకుండ అనవసర కాలయాపన పోస్తా సీనులో జరుగుచున్నదనియు, ఈపత్రిక వ్రాయుచున్నది. ప్రభుత్వమువారిచే నిషేధింపబడిన పత్రికలు జేరకుండుట సహజమే. కాని, అటుల నిషేధించబడని పత్రికలయినను సకాలమున జేరకుండుటకు కారణము గనుపింపదు. ఇట్టి స్వల్ప నిరోధముల వలన, పోస్టుశాఖపై ప్రజల నమ్మకము పూర్తిగ నశించును. కాని, వేరులాభము గలుగజాలదు.

స్థానిక వార్తలు

ముత్యాలపేట హైస్కూలు:—75వ వార్షికోత్సవము ఈ నెల 7వ తేదీ గంధర్వవిద్య విద్యాలయములో గా. రా. బ. పాఠశాల అగ్రాసభాధ్యక్షులచే జరుగను.

నగర ఆరోగ్యము:—క్రిందటివారము మరణముల సంఖ్య 15 మై 15 48. 3. మరూదినవన 26 గౌరవ భాగ్యకులై వీరిలో 5 వరు మరణించిరి. ఇకాల్పుడుబా వలన ఒకరు యితర జ్వరములవలన 48 గురు చనిపోయిరి.

తిరువల్లి కే. జి. ఆన్లు దానసమాజము:—అప్పాదొండుదరియాయగారు దుక్కణి అమ్మలో గారు పచ్చ పువారిగారు రంగస్వామి నామకర్ గారు మండరం మదలియాయగారు రా. సా. కామర్ సింగ్ గారు యాగమాంబుల క్రింద ఆన్లు దానము చేసిరి.

ఒక సవరణ:—నిన్నటిదినము ప్రచురించబడిన పాండియన్ మిల్యన్ కంటే, లమిటేడ్ మధురప్రాస్మిక్ నుండి 4 వ తేదీ తర్జుమా అయి. 2. మోటాచల జలీలయ్యలో అని ప్రచురించుటకు బదులు 3. ఎమ్. మోటాచలజలీ అయ్యరు తొంకాటున ప్రచురించబడినదని మాపాతక మహాశయులు తెలిపి ప్రార్థితులు.

రాయపురము వెండికలుసూత్రము విద్యార్థులు వార్షికోత్సవ క్రీడలు

ఈ నెల 8 వ తేదీ గురువారమునాడు మధ్యాహ్నము మూడు గంటలకు వైద్యవిద్యార్థుల నివాసగృహ (హాస్టల్) ఆకాశమున వార్షికసభ జరుగును. ఆ సభకురెప్పి. టి. కల్పయిటి. హెచ్. వైద్యుని అధ్యక్షత జరిగించెదను. కాకి సతీదుణి బహుమతుల నిమ్మను.

పిల్లవాడు తప్పిపోవుట:—నానావడరతి రాజు నుబ్బయ్య అను 14 ఏండ్ల బాలుడు 9-1-1928 వతేదీ నాడు ఒడికి పోవునట్లు చెప్పి యువ్వటిలో పారి అయినాడు. ఎటు పుగాను పండ్లుబట్టగాను ఉ. దును. అదికి తల్లిగొడ్రాలుతేరు. చిన్న పుడనుండి నాపాపకలో నీ యన్నాడు కొరికికొరికి పట్టాడును. ఈపత్రికా పాతక మహాశయు లేదని నాని మాచియుండిన వానిని వారివద్ద యాయుకొని నాకు గాని తేక మదనాను ఆంధ్రపత్రికలోనున్న నాననాదయి. వా. కృష్ణమాక్షి గాని తెలిపిన క్రికొరికి బహుమతి నొసంగి వానిని పిల్చుకొని పోవుదుము.

మిట్టా నారాయణయ్య క్రొత్త అగ్రహారము తిరువత్తూరు ఉత్తరఅక్కాడు జిల్లా.

ఒక బాలభటుని బలవనరణము

చెరువులో మునిగి చనిపోవుట ఈ నెల 8 వ తేదీ గురువారమునాడు శివపురిలో బాల భటులు కొందరు మునిగి చని ఆకాశలానికేగి అలలాడుకొను నవట చెరువులో స్నానముచేసి యారగొట్టిరి. అదితర క చటి కన్నుడును కల్గియుం బాలుడు కాకియారమాచి వారికి దయను వైకవచ్చునయమున నాచెలువులో దీవలదను మున్ను కొంతసేత్తుయ్యాది తలక్రిందుగా మునిగిపోయెను. అతని నోటు నొక్కమాటయైనను వెదలనందున ఎవరను కంకింపలేదు. అతడు కైకలేకపోగా వారు పోయి ఒడ్డునకు రెచ్చి చాలచికిర్యలుచేసిరి. శ్రీలవైద్యకాలలో నున్న వైద్యులుగూడ కీక్రమముగవచ్చి చికిత్సచేసిగాని అనాడుకు చనిపోయెను. అనాడుని బంధుగణు వచ్చి కనమున గొనిపోయిరి. ఆకస్మికమరణమని వం. యి దారులు తిప్పుచెప్పిరి.

లాసేను సభ గంగలో కలియుట

సంధిపత్రమును తురుష్కులు నిరాకరించుట

తురుష్కేతర న్యాయస్థానములే నిరాకరణమునకు మూలము

కర్జన్ గారి నిష్కర్షయగు మందలింపు

ఇంతవరలోనే వివరీతములు జరుగకపోవచ్చును

బ్రిటిషు రాయబారులు ఇంగ్లాండు కేగుట

నేటితో మిత్రమండలి లాసేను సభలో వడిన 11 వారముల శ్రమ అంతయు గంగలో కలిసినది. దీనికంతకును మూలము చిత్తుసంధిపత్రములో జొప్పించబడిన తురుష్కేతర న్యాయస్థాన ఆర్థిక విషయములే. ఇంతకుముందే కొన్నివరతులకు లోనై తురుష్కులు సంతకము చేయనున్నారని తెలియుటచే ఇప్పుడు నిష్కర్ష గ తురుష్కులు సంధిపత్రమును నిరాకరించిన వినినపుడు గుండె మరింత బద్దలగును. సంధిపత్రమును తురుష్కులు ఒప్పుకొని సంతకము చేయునటుల జేయుటకు మిత్రమండలి ప్రతినిధులు విశ్వప్రయత్నములను, పిచ్చివారివలె, ఏమియుతోచక, ఇటుంటున్నారని, జేసిరినియు కాని అయ్యవి నిరర్థకములాయెననియు డెయిలీ ఎక్స్ప్రెస్ ప్రత్యేక విశేషి స. పూర్ణ వివర్ణములను తెలియజేసెను. ఉత్తరక్షణముందే ఎట్టి వివరీతములు జరుగవు అనుకొనుచున్నారు. అంగోరా సభవారు మన తీర్మానమును మరల ఆలోచించుకొనుటకు తగినంతవ్యవధి ఇయ్యబడు ననుకొనుచున్నారు. కర్జన్ ప్రభువు లాసేనునుండి నిష్క్రమించెను. పరాసు, ఇటలీ రాయబారులు 5 వ తేదీన వెడలిపోయెనరు.

సభ గంగలో కలియుట

లాసేను ఫిబ్రవరి 4:-న్యాయస్థాన విషయము లనుసూర్చి ఇస్మితు సామాగారు నిరాకరించుటచే తుదకు సభ గంగలో కలిసినది.

ఒక అరగంట ఆలస్యముగ ఆగి కర్జన్ ప్రభువు తదితర బ్రిటిషు రాయబారులు "ఒరియంటల్ ఎక్స్ప్రెస్" రైలుమీద బయలుదేరి పోయిరి.

నిరర్థక సభ-తత్కథనము

లండన్, ఫిబ్రవరి 4:-ఉదయము 12-40

"మీరు సంతకము చేయ నిరాకరించుటచే ప్రపంచ మంతయు మిక్కిలను తీవ్రముగా మండిచును. కర్జన్ మోకాలాదు వారందరూ యిప్పుడు మీరు చేరికైన సంతకములకు నిరాకరణరాయ కాని మీరు నిరాకరించితిరి. అందుచే మీరు కనంతయు ప్రయోజనములేదు" అని కర్జన్ ప్రభువు తురుష్కుల మొడికట్టునుబాది నుడివెను.

11 వారములనుండి కర్జన్ ప్రభువు ఉదయము 0.30 గంటలనుండి కాలికి గంటలంతకు బడిన శ్రమ అంతయు తుదకు గంగలో కలిసినది. మిత్రమండలి ప్రతినిధులు కర్జన్ ప్రభువు గదిలో కూర్చుండి తురుష్కులచే గంభీరములను సంతకము చేయించుటకు ప్రయత్నించిరి కాని అంతయు నిరర్థకమాయెను. కాని ఆఖరినిమిషములకు సంతకముచేయుచు నిరాకరించుచు. తుదకు 1912 సంవత్సరము అక్టోబరు 17 వ తేదీన ఇటలీతో సంతకము జేసెనుట ఇప్పుడుగాడ, అట్లుజేయుట చాల న్యూనమని అయినను, తురుష్కులు సంతకము జేసెద ననుకొనుచున్నారు.

కాని సీతనుకొనుటలు బహుశేషము. అచటి ప్రతినిధులందరూ చాల కలవరపడిరి. బంతోకులనుండి ఉద్యోగులవరకు వసారాలో ఇకనో జేసెదలో, ఇకనో జేసెదలో తురుష్కులు సంతకము చేయవలెనాయుండిరి. తుదకు బ్రిటిషు గారు లోనని ను శిక్షింపబడి మీరు సంతకము జేసెదలో అని ఎగ్జిక్యూటివ్, ఆడిటర్, ఇన్స్పెక్టరు సామాన్య, ఇన్స్పెక్టరు కలెక్షర్, సామాన్య, లోంజర్, ఇన్స్పెక్టరు, తేజు, అని తెలియజేసిరి. ఇన్స్పెక్టరు కలెక్షర్ నిష్క్రమించిన పాత్రగంటకు న్యాయస్థానములను గుర్తింపజేసినారు కొన్ని నూతనములను చేసి బిస్మిల్ హద్దేక్కు ముఖ్య బాంపార్టుగా ఇస్మితు గారి వెంట పరచుటకు పోయెను.

కర్జన్ గారు లాసేనునుండి పోవుట

ఈనాడు ఇదివరకే ఆలస్య మగుటచే కర్జన్ ప్రభువు లొండన్ రైలుకు పోవలెనని బాంపార్టుగాలకు బృథ అయ్యెను. రైలు బికినపుడు కర్జన్ ప్రభువు లండన్ నుండి ఇక బాధ్యతలేదని బాంపార్టుగాలకు తెలియజేసిరి.

ఇప్పుడే వివరీతములు జరుగవు

గ్రీకులు తమ సేనలను ఉపయోగించి తూర్పు ప్రభువు వశ పరుచుకొనుటకు ప్రయత్నించినగాని ఇంతలో ఈక్షత్తక్షణముందు వివరీతములు జరుగవని లాసేనునుండి డెయిలీ మెయిలు విశేషి తెలియజేయుచున్నాడు. అంగోరావారికి ఇస్మితు గారు తెలియజేసిన పిమ్మట 'కమెల్ ఎక్స్ప్రెస్' వారు సంతకము జేసెదరేమో యిది ఆశించుచున్నారు.

తుర్కీ-విశేషియును ప్రత్యేక న్యాయస్థానవిషయములపై పేర్కొనుటలందుకు తుర్కీ సామాన్యకారమునకు కళంక మనియు తురుష్కాతి మగరమునకు న్యాయతయనియు జెప్పి అంతకంటె ఇక నేమియు జెప్ప వనిరి.

మిత్రమండలి 5 తేదీన వెడలెదను

పరాసులు ఇటలీలవలెను 5 తేదీన బయలుదేరి పోవుదురు.

సభ భగ్నమగుటకు పూర్వపుకథ

లండన్, ఫిబ్రవరి 4:-సభ భగ్నమగుటకు పూర్వపుకథ తురుష్కేతరమయ్యెను:-

తురుష్కులు తమ ప్రత్యుత్తరమును కర్జన్ ప్రభువున కంపిరి కొన్ని స్వల్ప విషయములలో మాత్రము కొన్ని నిబంధనలను బాదిన సంతకము జేసెదమని తెలియజేయుటచేసి. ఏదోఒక నిర్దిష్టమయినను వ సామాన్యగూర్చి బ్రిటిషుతో తురుష్కులు రాయబారులను జనప్రభుకు సంసిద్ధులుగ నున్నారు.

నూటికి 80 మరుతులను సంతకము జేయ కర్తవ్యమగు నున్నారు. కొన్ని వరతులకు మాత్రము వర్తించవలయు ననుచున్నారు.

మిత్రమండలి ప్రతినిధులు సమావేశము కానున్నారు.

ముఖ్య విషయములగున్న మిత్రమండలియు, తురుష్కు ప్రతినిధులును ఏకాభిప్రాయమునకు వచ్చిన సంద్భి గురుకుటకు చాలునని. సంద్భి నిమిత్తము ఎంతటి త్యాగము కలెన సంద్భిలో యున్నారని తురుష్కులు తమ ప్రత్యుత్తరమును తెలియజేసిరి. మిత్రమండలి నూచించిరి ఇదవటి సరిహద్దులకు తురుష్కు లంగీకరించదు. తమ సుదృఢత్వమును తెలియజేయించు కర్జన్ తమకీయ హక్కురక్షణయందు ఇష్టపడుచున్నారని ప్రకటించెను తెలియజేసిరి 1915 సంవత్సరము తమ కర్జన్ తేదీన.

జలకంధులు వైద్యబాధ్యముగ నుండుటకు అంగీకరించిరి. అందరకు పోవుటకు అంగీకరించిరి.

గల్లిపోలిలో తురుష్కు వైద్యమును పెట్టుకొనుట మానగోరని. అంజాను ప్రదేశములో సమాఖ్య యథాప్రకారము జరిగెదమని ఒప్పుకొనిరి.

ఒక సంతకములోపుగ నుసోలు భవిష్యత్తును బ్రెస్టు తుర్కీ వారు జరిపూర్తము చేయవలె ననిరి.

ఇంతవరకు విభక్తముగాని ఆస్థానమునై కొన్ని వరతులను తురుష్కులు తమ ప్రత్యుత్తరమున తెలియజేసిరి. తర్కిత విషయముల నేర్పాటు జేయుటలో అస్మియా జగ్గనీకు ప్రాతినిధ్యములేకుండ ఒప్పుకొనెను. గ్రీకులు యుద్ధము జేయుచే గల్గిన ప్రభువునకు తగినంత మొత్తము నీ మతలె నను విషయమును గుర్తించిరి.

తురుష్కు ముక్తరపట్టు

తురుష్కులు అఖర సమయములో మిత్రమండలితో కొన్ని విషయములను తర్కించిరి. కాని ప్రయోజనము లేకపోయెను. సభ ముగియు కాలము ఆఖరైనను తురుష్కులు మరల ఇంకొకసారి ఆలోచించుటకు గడువీయబడినది. కాని ప్రయోజనము లేకపోయెను.

అతిముఖ్యమగు తీర్మానము

లీఫీల్డు, అర్రాతి ఫిబ్రవరి 4. టైముస్ పత్రికాభిప్రాయము

తురుష్కులు దుష్టులై యున్నారని అట్లని మిత్రమండలి వీరి అవయవము అకాశముగ గొనలేదు. పాశ్చాత్య నాగరక దృష్టినిబట్టి చూడ ఈక్షత్తక్షణములను తురుష్కు జాతీయస్వాతంత్ర్యమునకు భంగముపడుట లేకుండ జేయుటచే. ఈవరతులచే తురుష్కు జాతీయ జీవనమునకు మంచి ఆరకాత మేర్పడినది.

మార్నింగ్ పోస్టు

ప్రపంచములో నున్న ఇతర రాజ్యములలో బాటు తుర్కీకి గూడ సమానతలెత్తిరి ఈవరతులు కలుగజేసినది.

ఈసంగతిని వీరు గుర్తించెదమగాక

డెయిలీ టెలిగ్రాఫు

ఇంకావాషింగ్టన్ నుండి వచ్చుటల దపు ఎటులైనకాంతి నెలకొల్పబడదు ఈ భవారి యుద్ధేత్య నని కర్జన్ ప్రభువు జెప్పియుట కాంతిస్థానమే ఈసభోద్దేశ్యము శిథిలమైన తురుష్కు రాజ్యాంగ విధానము నెలకొల్పబడు పాశ్చాత్య రాజకీయ వ్యవస్థలో తుర్కీనిగూడ జేర్చుకొనుటకు ఇదియందీ ఆరకాతము. అదియే ఈ సభవారియభిప్రాయము. ఈసమస్యపై తురుష్కులు నిర్వహించుకొనగలరా యను విషయమును ముఖ్య కాలమే చెప్పవలెను.

వెస్టుమిన్స్టరు గెజెటు

తురుష్కులకు మంచియరకాత మియ్యబడెను. దీనిని వీరు ఈయరకాతమును బారవడిదెరిన ఇకముందెప్పుడును వీరికి లాభములుకలుగును. అవిషయమై ప్రయత్నించుటకుగూడ ఆరకాత మియ్యబడెను.

మౌంట్ బెస్టరు గార్డియన్

లాసేను సంధి సంతకముతోబాటు ఆమెరికను తురుష్కు కర్జన్ ప్రభు బాధించెడిక గూడ జరుగవచ్చును.

ఇంతకంటె సౌకర్యములు లేవు

'ఇవే ఆఖరు'

మిత్రమండలి వరతులు ఇక నెలకొనరాదు సదరి చ బడవు. ఇవే అంత్య వరతులు సామ్యమును ఆగి ఇస్మితు లిథో జెప్పవలెనని పోయి కేగగాను బాంపార్టు గారికి తెలియజేసి బ్రిటిషు వారికి బాంపార్టు గారు తోడ్పడెద. యువరీ.

తూర్పు థేనులో తురుష్కు వైద్యము ఇంతకంటె ఎక్కువ ఉండరాదను విషయము ఎత్తివేయబడెను. యుద్ధ సమర్థి హాదములు 12000 000 పానులకు లగ్నించబడెను ప్రత్యేక సామగ్రి తరవాత సామగ్రి తెలివేసి తురుష్కు న్యాయస్థానముల నేర్పరుచునపుడు యూరపీయను న్యాయాధిపత్యము నిలువించవలె ననిరి.

మసోలునుగూర్చి ఎట్టి హాద్యములు కలుగలేదు

ఇస్మితుగారిని కంపిరికొనలేదని బాంపార్టుగాలకు పోవలెనాయుండుటచే ఒకంటె ఆగి మరీపోయెదనని కర్జన్ ప్రభువు అంగీకరించెను.

లాసేను సభ చడిన తెలియబడుచున్నాడు ఇంగ్లాండు నుండి వచ్చుటకు కొంతవైద్యమును బంపుటకు ఏర్పాటులు చేసబడినవి. మందలగుటకు సామగ్రితో 'నాయలు సాంటి' కొన్ని వాయిలు సామగ్రి ప్రాదేశములకు పోవును.

తురుష్కులు బంధువులు

లాసేను సభ సంగతిలోను తురుష్కుల దుర్భుషుని బాంపార్టుగాలకు తెలియజేసిరి.

గ్రీకులు బెడలెంపు

తురుష్కులు గతక కరగలుచిరి వరతులనుబో యుద్ధమును ప్రారంభించెదమని గ్రీకు లయినవారుని పెటిటో జరిసిక్ పత్రిక తెలుపుచున్నది.

లాసేను సభ సంగియలేదా

లాసేను సభ సంగియలేదని తెలిసి ఇస్మితు గారు పోయెను. ఈ విషయమై అధికారవర్తకులను నిమిత్తము జేచియుంటినిని. ప్రెంచి ప్రతినిధి ఇంతవరకు జేచియుండును.

(5)

CLEARANCE SALE Only a few Days !

సగము వెలలు ! కొలదికాలము మాత్రమే !! సగము వెలలు !!!

త్వరపడుడు ! కవిరాజు శ్రీపాదకృష్ణమూర్తిశాస్త్రి గారి త్వరపడుడు !!!

బొబ్బిలియుద్ధము నాటకము 1-0-0.

వర్తకులకు కాదు ! సగము వెలను ఈయబడును. భాషాసేవకొరకు !!

ఈ క్రింది పుస్తకము లన్నియు సగము వెలలకు ఈయబడును.

నాటకములు	రు అ	భద్రాచల రామచరిత్ర (ప్రబంధము)	1 0
స్వప్నవాసనదత్త	0 6	పెద్దాపుర సంస్థానచరిత్ర (పెద్దలచ్చు)	0 1
అభిజ్ఞానశాకుంతల	1 0	డిటా (న్నలచ్చు)	0 8
విక్రమోర్వశీయము	0 8	ఆర్యగృహగర్భిని (గాంధిగారిది)	0 10
లంకాదహనం	0 12	హాస్యపుసాటలు	0 6
చండకాశిక (హరిశ్చంద్ర)	0 10	కర్ణ సామ్రాజ్యము నవల	1 0
హనుమద్రామస్థంగము	0 10	సీతావనవాసము	0 10
సంగీతవిష్ణులీల	0 12	ప్రాద్దుపాడుపు పువ్వులు	0 12
స్వరాజ్యధ్వజము	0 12	రామదాసుచరిత్ర	0 4
సారంగధర నాటకము (వి॥సు॥)	0 12	అశోకుడు	1 0
శ్రీనివాసకళ్యాణము	0 8	అజానవలలు 16 రకములు	1 0
శ్రీకృష్ణ తులాభారము	0 12	భగవద్గీత తెనుగు	1 0
సంస్కారీణి	1 0	శ్రీదేవి (నవల)	0 10
అహల్యాశాపవిమోచనము	0 12	లలితకుమారి	0 10
కచకవధ	0 10	చిదంబరపీఠై	1 0
సతీతులసి	1 4	శైవలీనిచంద్రశేఖరము	1 0
సంపూర్ణ రామాయణము	1 4	ధరణికోట	1 4
సంపూర్ణ ఉత్తర రామాయణము	1 4	రాజమహేంద్రపురచరిత్ర	0 4
కనకతార	0 12	ఆత్మసామ్రాజ్యము (నవల)	1 0
చతుర చంద్రహాసము	0 8	సహాయ నిరాకరణవిజయము	0 6
పాదుకాపట్టాభిషేకము	0 12	బొబ్బిలియుద్ధ (వచనం)	0 2
జేశ్వరమధురము 1-భా	1 0	తిలకు హరికథ	0 8
ప్రమిలాద్వనీయము	0 6	విధిలేనివైద్యము	0 2

బొబ్బిలియుద్ధ నాటకము కొనువారికే యీ క్రిందిపుస్తకములలో

నేదేనొకటి సగము వెల కీయబడును.

పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహారావుపంతులుగారి నాటకములు:	బలిజేషల్లి లక్ష్మీకాంతముగారి నాటకములు:
పాదుకాపట్టాభిషేకము 1 4	సత్యహరిశ్చంద్రీయము (గ్లేజ్) 1 4
సరస్వతి 1 0	బుద్ధిమతీవిలాసము 1 0
పూర్ణిమ 1 0	సాత్రాజితీయము 0 14
సారంగధర 0 8	కనకార (పాటలతో) చం॥కే॥ 1 4
	జాతక మర్మబోధిని జ్యోతిష గ్రంథము 1 4

వ్యవహారచంద్రిక, రూపాయి వెలగలది నాలుగణాలకే యివ్వబడును.

సరస్వతీకళాలండరు (చక్కనిబొమ్మతో) 0-2-0

చక్కని గ్లేజ్ కాగితములపై నాలుగురంగులతో ముద్రింపబడినది.

12 నెలలకు 12 కాగితములు. తెనుగు పండుగలన్నియు కలవు.

12-కి 1-4-0, 25-కి 2-4-0, 50-కి 4-0-0, 100-కి 6-4-0

మీకు పుస్తకములు సగము వెలకు కావలసిన యెడల మా కళాలండరులోని సెప్టెంబరు, డిసెంబరు నెలలు చూచివ్రాయుడు.

ఉచితము!

ప్రతి అర్ధరూపకు ఒక సరస్వతీ కళాలండరు ఉచితము.

ఉచితము!!

అనసూయ:— (పాతీవ్రత్య మమనుహిదెలుపు క్రొత్తనాటకము) వెల రు. 0-12-0
అదృశ్యమగు (Detective) పరిశోధక నవలలు

కన్నపువాంక 0-12-0 } ఒకేసారి కొనువారికి రు 2-0-0 మాత్రమే
పగటిచుక్క 1-భాగము 0-10-0 }
" 2-భాగము 0-12-0 }

కె. యల్. యన్. సోమయాజులు.

రాజమండ్రి.

గోదావరీబుక్సు డిపో

చరణ:— అర్ధరూపతో సగము పొమ్ముపంపవలెను.

రూపాయిలోపు అర్ధరూప వి. పి. గా పంపబడవు

అంతర్వేది తీర్థము

అరెస్టుచేయబడిన వారి కేసుల విచారణ

స్వకీయవిలేఖరి రాజమండ్రి

జనవరి 29 వ తేది సాయంత్రము అంతర్వేదిలో అరెస్టు కాబడిన నలుగురిలో నొకరైన కంకతశాస్త్రి గారాసాయంత్రమే జామినీచ్చిరి మిగిలిన ముగ్గురును ఆరాట్రీ ఉంతయూ జైలు నందుండిరి. మరునాడు మహమ్మద విచారణ (పొరంభమాయెక. మార్గమున కడ్డుగా నిలబడి రహదారి నాపుడేసిరి శేరమమోష బడెను. శ్రీయంతలు సామవేదము అత్యంతకామయ్య సత్య వారాయణ, కృష్ణాధముగార్లు వాళ్ళుల మిన్ని యూరకుం డిరి. కంకతశాస్త్రి గారు మాత్రము పోలీసు సాక్షులకు క్రాసు చేసిరి. మేజిస్ట్రేటుగారు ముద్దాయిలు నలుగురును దోషులని నమ్మి చెరియొక ఎ.మిది అకాలం శరిమానా విధించెను. కంకర శాస్త్రి గారు తప్పు తెక్కిన వారునమానా చెల్లించమని, కంకత శాస్త్రి గారు సామ్యములచేసి కొనినచ్చి బోమానా చెల్లించెద ననియు ఆనకాళిమి న్యాయసినదనియు కోరిరి. బయటికివచ్చి అడు గగా ఎక్కరును సామ్యయ్యరైరి. అంతట మేజిస్ట్రేటుగారు ముద్దా యిలనందరిని కోర్టు ముగియువడకు తెచ్చిచేరి. వీరిలో నొకరిచేపు లకు పోలీసులందఱు అందొకదానిని దీసి, నేలముచేసి 8 అకాలం రాబట్టిరి. అంతర్వేదితీర్థముందు పోలీసువారును, మేజిస్ట్రేటుగా రును క్రమబద్ధముగా సాయపడిరి.

ఈ కేసు విచారణయైన పిమ్మట చాక్లరు నుబ్రహ్మణ్యం గారును తదితరులును బయలుదేరి రాజమహేంద్రవరముకేరి

రాజమండ్రిలో దొంగ సి. వి. డి. పైనికేసు

ఈమధ్యకొన్ని దినములక్రిందట ఈయూలో దేవులపల్లి వెంకటకృష్ణారావుగారు వాయువతాళక సి. వి. డి. ఇనన్న క్షయనని క్రబలతోన, పోలీసు కనిస్టేబులలతోన కెప్పయ్యడెను. పోలీసువారాయన బాదకనిరెట్టి ఆయన సి. వి. డి. కాదని దె అనుకొన్నతర్వాత యొక నాదాయనకు సోదాజేసి, ఆయన స్వ వాయువకుడ సోదాజేసిరి. ఆయనకోటును, మరొకొన్ని కాగిత ములను, యుత్తరములను, మెసపోలేమియాలో నాయనకిచ్చిన స్పటి ఫిక్టును పట్టు కొనిరి. ఈయనమీద కేసుపెట్టిని దెలి యుచున్నది.

కీర్తికేసులయిన కోవల్లె హనుమంతరావుగారు

కీర్తికేసులైన శ్రీ నుత కోవల్లె హనుమంతరావుగారి సాంవత్సరికొత్తకము ఈనెల 2 వ తేదీని రాజమండ్రిలో పుర వాసులు జరికిరి. ప్రాంతకాలమున నరసంకీర్తనము గానించిరి హనుమంతరావుగారి యొద్ద నిద్ర కభ్యసించి క్రస్తుము కన్నా టిత కేజరు మిల్సులో ఇంజనీరుగా నున్న శ్రీయంత గంగి రెడ్ల కృష్ణమూర్తి నాయుడుగారు నుమారు 490మంది పీఠకారల కు భోజనము పెట్టిరి. సామంత్రము పురమందిరమున న్యాయతి నుకాపాపు పంతులుగారి అధ్యక్షతక్రింద ఖమీరంగనధ జరి గెను. హనుమంతరావుగారిని గురించి వ్రాయబడిన పద్యములు కొన్ని చదివబడిన పిమ్మట కృష్ణమూర్తి నాయుడుగారి లొక యువశ్యాసమును జదివిరి. అధ్యక్షులు తమ యంత్రోపన్యాస ముందు హనుమంతరావుగారు ఆంధ్రభాతీయ కళాకాలము, ఆంధ్రదేశమునకు జేసిన సేవను గొనయాడిరి. 20వదలో ఆంధ్రభాతీయ కళాకాల స్థాపించి కప్పకే రాజమండ్రిలో గూడ జాతీయవిద్యాలయమును స్థాపించిరియు ఆంధ్రభాతీయకళా కాల రాజమహేంద్రవర విద్యాలయము కలెగాక మంచి శా స్త్రత్యకళయందుండుటకు హనుమంతరావు గారే కారకుల నియు జెప్పిరి. ఆంధ్రమునకులంబడు హనుమంతరావుగారిని ఆద్యక్షులనుగా నుండుకొనవలెనని హెచ్చరించిరి.

మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారు!

ఈనెల 1 వ తేదీని కాకినాడలో శిక్షితుడైన మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారిని 2 వ తేది యాదయమునకు రాజమండ్రికి తినికొనివచ్చిరి. రాజమహేంద్రవరము ప్రేమనకద్ద ఆయన కల్లి గారును మిత్రులును వారికి కలుసుకొనిరి. గోశావరి ప్రేమనకద్ద నుండి సెంటులుజైలువరకును అన్నపూర్ణయ్యగారితో వారిమి త్రులును జాతీయవిద్యాలయ విద్యార్థులును వెల్లివారిగద్ద నెలవు తిసికొని తిరిగిపోయిరి. అన్నపూర్ణయ్య గారెక్కటికతి నే ఎంతో వచుగా నున్నారు.

చిశా నల్లపండు వర్తకమునుగూర్చి జేయు కానకమును ఆర్రరాజ్జీయ నల్లపండు సంఘ కార్యనిర్వాహకు లందరును ఏక గ్రీవముగ ఆశ్చరించిరి.

జాతివిభేదముల బిల్లు

ఉద్దేశములు, కారణముల వివరము

1 1921 సం. ఫిబ్రవరి 15 తేదీన జరిగిన సమావేశమున క్రిమినల్ కోడులో (విభజన) పాలనలోని భారతీయులకు, విదేశీయులకు, బ్రిటిష్ పాలనలోని అమెరికన్లకు విభజన చేయవలసివచ్చినట్లు భేదము కల్పించి 1921 క్రిమినల్ కోడులో (ప్రాసీజరు కోడు) నియమాల క్రింద సవరణలు చేయవలసి విచారణకు కోరికమీద నియోగింపవలసి గవర్నరు జనరలుగారికి నూచించుచు ఎక్సలెంట్ ప్రభుత్వ లా. ఆఫీసరును స్వీకరించిరి. ఈనూతన ఇండియా ప్రభుత్వమునా రంగీకరించిరి. క్రిమినల్ ప్రాసీజరులో భారతీయులకు భారతీయే తలవలెను చూడవలెను జాతిభేదములు రోచించి కానమునకు సవరణలు నూచించుట కమిటీ నియోగించబడినది. (1921 డిసెంబరు 27 వ తేదీ ఇండియా ప్రభుత్వము, నూతను డిపార్టుమెంటు ఆఫ్ లా. ఆఫీసరు. 105) కమిటీసభ్యులలో న్యాయాధికారులు, న్యాయవాదుల ప్రతినిధులు, చట్టము యొక్క వర్తింపునో ఆశ్రయ ప్రతినిధులు ఉండిరి. ఈ కమిటీవారు 1923 జూలై 10 ప్రభుత్వమువారికి తమ నివేదికనుండి ఈ నివేదికను తుది సంతకము జూలై 29 వ తేదీన చేయబడినది.

కమిటీ నూతనము అందరికినీ ఆనకూలముగ తోచుకట్టు గావించుచున్నది. ప్రస్తుత పరిస్థితులలో విదేశీయులకు భారతీయులకు, బ్రిటిష్ భేదములు కల్పించు కేసులు కన్పించునని కమిటీవారు గుర్తించుచున్నారు. ఇట్టి కేసులు సాధారణముగా సమన్వయముగ వారలకు కేసులు ఆ గ ను తే క సమన్వయములలో విచారణ చేయవలెను రాజధాని ముఖ్యకట్టలు ములముల గావించుట కేసులను విచారించుట ప్రత్యేక చర్యనవలెను. బింబునని కమిటీవారిచూచిన ఈ ప్రత్యేక చర్య ముద్దాయి (బ్రిటిష్ పాలన) కిందను విదేశీయుల గాని భారతీయుల గాని—సమన్వయము కల్పించును. ఇప్పుడు గవర్నరు జనరలుగారికి కేసులను గూర్చి, క్రిమినల్ ప్రాసీజరులో యూరోపియన్లకు వర్తింపు సర్వములు భారతీయ క్రిమినల్ సహితము ఒకరికొకరి నులయును తేదా ముందు తెలుపబడు కొన్ని కేసులలో తప్ప యాద్యక్షములను తీసివేయవలెనని నూచించిరి.

2 కొరడా బెట్టుల క్రింద విధించిన పక్షముల కేసుల విషయము ప్రజాప్రాయమును ఆర యు క తే న ని యు (క్రిమినల్ ప్రాసీజరు కోడు 20, 24 కేసుల నియమములందు) ఆనకూలములని విచారణ జరుపవలెననియు కమిటీవారి యభిప్రాయము, ఈవిషయములను గూర్చి యిండియా ప్రభుత్వమువారు విచారణ జరుపుదురు. 1925 సం. ఫిబ్రవరి 11 ఆక్టోబరు 26 కేసులకు సవరణలు చేయవలెననియు కమిటీవారు నూచించిరి. క్రిమినల్ సేషన్లకు వీలవలెననియు తీసివేయవలెననియు ప్రత్యేకపెట్టబడిన బిల్లులో యీ నియమములను రద్దుచేయుట ఇష్టపడినది. ఈబిల్లు ఎక్సలెంట్ లో 1922 ఫిబ్రవరి 28 తేదీన ప్రత్యేకపెట్టబడినది. ఇదిగాక యాక్రిండి సవరణలలో కమిటీవారి నూతనల సావరణములను పెట్టుట యీబిల్లు యుద్దేశము.

విదేశీయులను బ్రిటిష్ పాలన నిర్వచనము

3. క్రిమినల్ ప్రాసీజరు కోడు సవరణల గూర్చి కమిటీవారి నూతనల సేవకు అనుగుణము పెట్టవలెనని క్రింది 11 పేరాలో తెలుపబడినది. కాని ముందు కమిటీవారి నూతనల విభజన బిల్లులో కమిటీవారిచేయవలెనని తెలుపబడినది బిల్లులో గావించబడిన ముఖ్యసంక్షేపము. ఆర్. పి. సి. లోని విదేశీయులను (బ్రిటిష్ పాలన) నిర్వచనము గూర్చినది. ఇప్పుడున్న నిర్వచనము కోడు 4 వ కేసును 1 వ సభాకేసును 1 వ క్లాజులో గలదు. యిది పెట్టె కిందములో విదేశీయులను అమెరికన్ అప్రెహెన్షన్ కాలనీలలోను, సార్వభౌమ రాజ్యము లోను పేర్కొనబడిన వారిలోను పట్టుకొనవలెనని నివాసము కలన గాని బ్రిటిష్ పాలనను ఆ పాలన సంతతి బిడ్డలను వరుసలను యీనిర్వచనము క్రిందికేసుకు. గ్రేటు బిల్లును తప్ప "ఇతర కేసులు" ను మాట తొలగించవలెనని కమిటీవారి సవరణలను ఇదిగాక బ్రిటిష్ సైనిక, నావిక, వైమానిక బలములను పరిశ్రమ విదేశీయులను పాలనను, యీనూతనల సంగీకరించు సమయమున ఇండియా ప్రభుత్వమునా, కామిటీ ఇండియన్ మినిస్టరునా, ఇండియా విమానశిక్షములను వరుస చేయు వాకును, వీరు బ్రిటిష్ ప్రభుత్వము కేసుల క్రిమినల్ కోడులలో పుట్టుకలనగాని నివాసములనగాని ముందు బ్రిటిష్ ప్రభుత్వము పుట్టిన వాసము చేయవలెనని గాని పాలన బిడ్డలగాని ముందుగాని కాకపోయినను నిర్వచనములో శిక్షణకు వలెనని కమిటీవారు నూచించిరి. బ్రిటిష్ దేశములలోను భారతీయదేశములలోను పరిశ్రమలలో భేదమును కల్పించుటకు కమిటీవారి సలహాభ్యుత్సాహము నూచించిరి. బిల్లులో ఏ కాలనీ లోనైనను పుట్టినవారిని గుర్తించినవారిని పాలనను వారి బిడ్డలను వరుస

అను విదేశీయులను (బ్రిటిష్ పాలన) పరిశ్రమలలోనున్నా. డి. మి. యి. లోని భారతీయులకు (క్రిమినల్ కోడు) విచారణలో ఏ ఆనకూలములు లేనప్పుడు విదేశీయులను పాలనకు ఇండియా లో సమాన అనుకూలములను జూతవలెననియును. వారియే విభజన జూచిన భారతీయులకు డి. మి. యి. లో యితర త్యక్తహారములను ఆనుకూల క్రింద లభించుట దుర్లభ మగును. ప్రభుత్వమువారు సామ్రాజ్య మంతటికిని యీనూతన యెట్లు వర్తింపునో రోచించుచున్నారు. కమిటీవారి యీ నూతన సామ్రాజ్యమంతటిలోను నూతనమును పుట్టించును. బిల్లులోని కొన్ని నియమములకు ప్రభుత్వ ప్రభుత్వము ప్రకారము రాలాభివృద్ధి త్రి అనుకూల ఆనకూలము. బిల్లులోని నిర్వచన ముదాకింపబడునని తెలిపియు యీయున కాంతను నిచ్చియుండెను. కాని కమిటీవారు యిప్పటి నిర్వచనము తగినది కాదని యెంచుటకు కచ్చితముగ కారణములను తెల్పి ప్రభుత్వ ప్రభుత్వము క్రింద నిర్వచనము నూతన కాననకరల యొక్కల నిబంధనలలో విదేశీయులను నిర్వచనము ననుసరించి పురుష సంకీర్ణ గాని యూరోపియన్లతో యీని నిర్వచించిరి.

అమెరికన్లను విదేశీయులను పాలన

బ్రిటిష్ పాలన కాని విదేశీయులకును, అమెరికన్లకు ను కల్పించు (క్రిమినల్ ప్రాసీజరు) సేవకు క్రింద గుర్తించిన వీరు ప్రస్తుతము ముఖ్యసంక్షేపములలో సాధ్యమగునట్లు విచారణలను అధిక సంఖ్యలను విదేశీయులను అమెరికన్లకు లునుకల ఎక్సలెంట్ సహాయమున విచారణ చేయవలెనని ముఖ్యము గుర్తించుచున్నది. ఈ సర్వములు సేవించుటకు వై సాధారణ పరిస్థితుల వీని తీసివేయవలెనని కమిటీవారి నూతన. ఇటలీ, స్విట్జర్లాండు, ఆస్ట్రీయా, బెల్జియా, కాస్తోరియా, కొలంబియా, తొయెడలెంబిక్ లను భారతీయ పాలనకు (క్రిమినల్ కోడు) విచారణలో గల సర్వములు అయితేయులవారికి ఇండియాలో పాలనపడినవి. కమిటీవారు తలపించిన యీనిర్వచనము వర్తింపదు. ఈబిల్లు నియమములనుబట్టి భారతీయ పాలన భారతీయ లభిక సంఖ్యలనుకల ముఖ్యసంక్షేపములలో భారతీయ అసర్వలన గాని విచారణ చేయవలెనని ముఖ్యము కోర లకు; గావున అసర్వలను తీసివేయవలెనని విలులేదు ఈ అసర్వలను వారిని యితర విదేశీయులతో అమెరికన్ల ప్రభుత్వమువారిని భేదమును జూపుట సాధ్యము కాదు. కావున బిల్లు అందరకు సర్వముల నుండును భారతీయ, విదేశీయుల పాలననుకల నియమముల ననుసరించి అధిక సంఖ్యలనుకల ఎక్సలెంట్ కలదు సాధ్యముగ నెవల అందరను విదేశీయులతో అమెరికన్లకు ఎక్సలెంట్ సహాయము విచారణలోనుకల ముఖ్యము సంగతి.

నావిక సైనిక వైమానిక బలములందలి యుద్ధోగములు

కమిటీవారు నూచించినది నావిక, సైనిక, వైమానిక బలములను వర్తింపున వారికి వర్తింపు నియమములు కమిటీ బిల్లులో గలదు. మిలిటరీ చట్టములలోని పాలన సాధారణముగ కోర్టువారు అచేగాని సామాన్య కోర్టులలో విచారణ చేయవలెనని. కాని సైనిక చట్టము (ఆర్టికల్) 4 వ కేసును ప్రకారము సవరణ గలనీ విలు కోర్టుకు 100 మైళ్ల సహాయముల మొదలు, వాక్య, ప్రీనియెయిట మున్నగు సేవలకు యుద్ధము చేయుచున్నవారిని మార్చి చట్టము విచారణ చేయవలెనని విలులేదు. ఇట్టి కేసులను యిప్పటికే హైకోర్టులలోగాక సమన్వయములలో సేవకు విదేశీయుల నివేదికను కాని సార్వభౌమ పాలన విచారణ చేయవలెనని సవరణల వానిగా జేయుట బిల్లు యుద్దేశము. విదేశీయులనుకల కొన్ని కేసులలో హైకోర్టు కేసు విచారణ చేయునట్లుచుట ముందరి వాని 1 వ కేసు, సైనిక ఆర్టికల్, విమాన ఆర్టికల్ లోని పాదముల వైసేషన్లను చేసేప్పుడు హైకోర్టును చర్య దీనికొప్పుని చెప్పవలెనని అడ్వోకేటు జనరల్ నుకుటకు సమరతగల యధికారులకు బిల్లు అధికారమునున్నది. హైకోర్టును కేసు తనకు ట్రాన్స్ఫర్ చేసేకొనును లేదా విచారణకు హైకోర్టు ముఖ్యములను అర్హత చేయును. అప్పుడు కేసు హైకోర్టులో నూరి వలన విచారణ చేయవలెనని 22 వ కేసును (క్రి. ప్రా. కో. డ్) చూడుము. ఈ నూతన యాక్సెసులోని నియమములకు సంబంధించినది. ఈ నూతన బిల్లు 29 వ క్లాజునందు గలదు. సమరతగల యధికారులకు ప్రకటించుటకు ఈ క్లాజుయొక్క సూచించిన 22-వ కేసును 23 వ కేసును గవర్నరు జనరలు కధికార మున్నుచున్నది. బిల్లు చట్టము గావించబడినయెడల గవర్నరు జనరలు యాక్రిండి యధికారులను సురక్షముగా నియమించును:—

- (1) నావిక కేసులకును అమెరికన్లతో-తూర్పు డి. మి. యి. లో నావిక వైమానిక సైన్య సైన్య (కమాండర్ ఇన్ ఛీఫ్)
- (2) అర్థి అర్థము లోపడినవారికి ఉత్తర దక్షిణ, తూర్పు దక్షిణ కమాండర్లు అధికారులను అసర్వలను ఎవరికింద పని చేయునో, ఆ అధికారులు ఈ సైన్య కోర్టులకు లెక్కకొనకునని చేయవలెనని కామాండర్ ఇన్ ఛీఫ్.

(3) విమానముల చట్టములకు అమెరికన్లతో ఎవరికి వైసేషన్.

అడ్వోకేటు జనరలుకు సలహాను అధికారులను కోర తమవారు అడిగితే సాధ్యమగునట్లు పురుషులను వారి కోస గిరి తగినంత అవసరమును గాని ఆ అధికారులను పిలిచియు గిరి. ముందు విదేశీయులను నమ్ముచున్నారు.

సమన్వయములు

6. జాతిభేదముల కనకాశమును సమన్వయములలో కమిటీవారుచూచిన విస్తరింపబడియున్నది. ఇట్టి కేసులకు కిరికేట్ వైపు అయినయెడల యీ కేసు ప్రత్యేక ప్రాసీజరు కలన జరుపును సేరన్లుకు కోరికమీద ఒక భారతీయులను ఒక ఇరోపియన్లను యిరువురు పుట్టుకాన మేజిస్ట్రేటులకులన విచారణ కావలెనని కమిటీవారు నూచించిరి. ఈ ముఖ్యవిధానము అభిప్రాయభేద మున్నయెడల కేసును సేవన్న జడ్జికి పంపవలెను. ఈయన తీర్పు చెప్పెను. ఈనూతనము, కమిటీవారి యితరనూతనల వైక సైనిక ప్రభుత్వములయొక్కయు, హైకోర్టుల యొక్కయు సలహా తీసికొనినది. వీరి యభిప్రాయములనుకల ఇండియా లో చాలవోట్లు ఈ నూతనల ఆచరించుటకు సాధ్యము కాదు. ఈనూతనలకు ఇట్టి వారలకు కేసుల విచారణకు ఎక్కువ సామ్యము కల్పించును. కమిటీవారు నూచించిన ప్రాసీజరు బిల్లులోని 23 వ క్లాజులో నూచించిన 44 వ కేసును సభ సేవకులు (1) (4) లో నిమగ్నమైనది. వారిలన ప్రత్యేక బిల్లులో సమన్వయముల విచారణ చేయవలెనని సేవకులకు ర త సభ సేవకు తెలియబడును. ఇందుకు అయితేయులలో కలుపబడి వారలకు కేసుల విచారణ చేసేట్లు యీ కేసులు విచారణ చేయుటకు సైనిక ప్రభుత్వములకు సలహా నిచ్చుటకు వీలగును.

సమన్వయములలో అమెరికన్ల చేయుటకు హక్కు

7. బిల్లులో గావించబడిన యితర సవరణలు (క్రిమినల్ కోడు) లో అధిక సంఖ్యలను (సామ్రాజ్యములకు భంగములకు) కుండు కమిటీవారి నూతనల సలహానుకల ములముల) సాధ్య మగునంతరక్షణ క్రిందనుకల ముద్దేశము. అసవరణము:—

(ఎ) ఇప్పుడు (క్రి. ప్రా. కో. డ్) 44 వ కేసును ప్రకారము 260 కేసును (క్రింద ఒక మేజిస్ట్రేటు కంక్షముగా విచారణ చేసే గెలకు మించినవైదుగాని 200 మించినవైదుగాని, కొరడా బెట్టుల కేసుగాని విధించిన యెడల సేరన్లుకు అమెరికన్లకు అమెరికన్లకు వీలులేదు. ఈ నియమములలో విదేశీయులను (బ్రిటిష్ పాలన) కల్పించును. కమిటీవారు యీనియమున భారతీయులను విదేశీయులను సమానముగా జూచి, ఈ కేసులలో గెలకు మించినవైదు, రు కిరి కు మించిన వైదుగాని కంక్షములను అప్పీలు చేసేకొనుటకు హక్కులు కల్పించును. వ్యయము క్రిందనుకల బిల్లు, 22 వ క్లాజులో, రు 20 వ కేసు మించిన వైదుగాని కేసులలో భారతీయులకు హక్కులు అప్పీలు చేసేకొనుటకు యిప్పుడున్న నిర్బంధములు ఉంచబడినవి విదేశీయులకును యీ నిర్బంధములే వర్తింపజేయవలెను. ఈ కేసులలో వైదుకేసు విధించబడినవారందరకు అప్పీలు జేయ వచ్చును.

(2) విచారణ లావిక యమున జరిగినను వాస్తవముగా జరిగిన విషయములనుబట్టి జరిగినను వారిలన జరిగినపుడు అప్పీలులు చేయవచ్చునని కమిటీవారుచూచినది. ఇతిభింబించుటగా యిందు కలన అధిక సంఖ్యలనుకల తేలికది. ఇప్పుడున్న విభజనములకు ప్రతికూలముగ కొన్ని కేసులలో అప్పీలులను ప్రతివాదియొక్క విరుద్ధముల వారిల తీర్పుచేసను ఆధారపడి యుండవలయును. ఇట్టి కేసులలో నిందితుడే చాల ప్రమాదకరమును ముందుకలన జూరిలలో సగముకన్న సేవకునుమంది నిందితుని జూరీవారుగ తేయుంపవలెను.

కావున బిల్లు 21 వ క్లాజు 44 వ కేసును జూరీలకు కరిగి కంక్షములనుబట్టి విచారణ చేయవలెన కేసులలో యాక్రిండి సందర్భములలో ముఖ్యమే అప్పీలు చేసేకొనవచ్చును. (1) జాతిభేద ములందు జూరీలన సేవన్న కోర్టులో విచారణ చేయవలెనని 23 వ కేసును (ii) జాతిభేదములకు, హైకోర్టు ముఖ్యమే అప్పీలు జూరీచే విచారణ చేయవలెనని 44 వ కేసును, (3) రాజధాని సవరణలలో హైకోర్టులో జూరీలన విచారణ చేయవలెనని అప్పీలు చేయవలెనని హైకోర్టు (యీ కేసు యితరచోట్ల జూరీభే ములను కేసుల విచారణ విభజన విచారణ చేయవలెనని హైకోర్టు) సేవకులు విధించుచున్నది.

అప్పీలుకు అవకాశ మివ్వబడిన కేసు లెవరో, కమిటీ చూచుకొన్న నియమాల చాల భిన్నమగును.

(సి) జారీల అభిప్రాయముతో జడ్జి ఏకభవించిన అప్పీలు జేరబడుట మాత్రం ఉండవలసిన కమిటీనూచన.

(బి) కేసులందు నూచించిన విధానమును గుర్తించి యీ సమస్య అవసరమని తలంపబడినది. జరిగిన సంగతులనుబట్టి యీ జారీల తీర్మానమును బట్టియు అప్పీలులు ముగియ జడ్జిల తీర్మానము విచారణ జరగలేదు. ఒక జడ్జికి యెక్కువ మంది జడ్జిలుగా ప్రాజెక్టులందు ఇద్దరు జడ్జిలు కూర్చోని అప్పీలు విచారణ జరగలేదు. ఈనూతను ప్రాజెక్టులందుగాని సెషన్సులలోగాని జారీలను విచారణపరిచి అప్పీలులకు వర్తించున.

(డి) 174 కే (1) ప్రకారం ప్రాజెక్టులో అప్పీలులన్నిటి కిని అనుసరించు నూత్రమును బట్టి కూర్చోవలయు సెషన్సులలో యీ విచారణ జరగవలెనని సాధ్యమైన యెడల 9 గురు జారీల అంకెల తేదీకి కమిటీ నూచన. ఈ సలహా వైన 12 క్లాజులందు ముద్రాయ ద్వీపాంతరజానములే ఉండెడి అంకెలను వెతుకుట క్రింద విచారణపరిచిన జారీల సంఖ్య 7ను సాధ్యమైన 9 గను నుండవలెను.

(ఇ) జాతిభేదముల పాటించబడిన కేసులలో వాది ప్రతివాదుల తమ జాతికల స్వత్వముల కనుగుణముగ కేసు విచారణ జరగవలెనని కమిటీ నూచన. ఈ సందర్భమున నిందితు నకు మేలు ఏమియు కలుగకుండుటచే తన జాతి స్వత్వముల నను గరించి విచారణ చేయజేయవలెనని నిందితుడు మాత్రమే బిల్లు యిచ్చును.

క్రిమినలు కేసులలో భారతీయ విరోధియను

బ్రిటిషు పౌరులకు భేదము.

8 బిల్లులందు భారతీయలకును విరోధియలకును క్రిమినలు కేసులలో భేదములు నూచనము భేదములు:—

(1) విరోధియను బ్రిటిషు పౌరులు 2, 3 క్లాజుల మేజిస్ట్రేటుల నుండిగాక 1వ తరగతి మేజిస్ట్రేటుల వలననే విచారణ పరిచవలెను. ఆ మేజిస్ట్రేటుల జడ్జిస్ అప్ పీల్ అయి యుండవలెనని అను విరోధియను బ్రిటిషు పౌరుల యెడలనే యిట్టి కేసులు విచారణపరిచవలెను. విరోధియను బ్రిటిషు పౌరులను జడ్జిస్ అప్ పీల్ విచారణపరిచవలెను. నియమము బిల్లులను తీసివేయబడినది. రు 50 ముగిసి జిల్లా జుడ్జి కిందపడి కేసులలో 2, 3 క్లాజుల మేజిస్ట్రేటులు విరోధియను బ్రిటిషు పౌరులను విచారణపరిచవలెను. మొదటిది, ఆ మేజిస్ట్రేటులకు సర్వార్థికాముగలదు. విరోధియను బ్రిటిషు పౌరులకు అందులో తక్కి అప్పీలులు సెషన్సులలో విరోధియను బ్రిటిషు పౌరుల కేసులను విచారణపరిచవలెను. అప్పీలులు సెషన్సులలో 8 సంవత్సరములు పనిచేసి ఫోన్ (ప్రభుత్వ) నువారిలను అధికారము పొందిన అప్పీలులు సెషన్సులలో జూడ యిట్టి కేసులు విచారణపరిచవలెను. అని కమిటీవారు నూచించిరి. బిల్లు యివ్వవలెను (ప్రొ. సీ. వేయమన్నది).

(2) మొజిటికరిగి మేజిస్ట్రేటులు 3 నెలల కైదు రు 1000ల జుల్మానా, జిల్లా మేజిస్ట్రేటులు 6 నెలల కైదు రు 2000ల జుల్మానా, సెషన్సు జడ్జిలు 1 సంవత్సరము కైదు, యిష్టుమునచ్చి సంక జుల్మానా విరోధియను బ్రిటిషు పౌరుల కేసులలో విధి ప నధికారముగలదు. ద్వీపాంతరజానముగాని ఉరికితగాని ఉధియ నుత్తుడు కోడ్ 80 కే. ప్రకారము క్రిమినలు ఫోన్ (ప్రభుత్వ) మువారి యధికారమును పొందవలెను. ఈ యధికారములను సె యూరోపియను బ్రిటిషు పౌరులకునూడ యితి సాధారణ కేసు లందు భారతీయ బ్రిటిషు పౌరుల కేసుల కెట్లో అట్లే ఆ మేజిస్ట్రేటులు విచారణపరిచవలెను.

(3) ప్రాజెక్టులందుగాని జిల్లా మేజిస్ట్రేటుల ముందుగాని విరోధియను బ్రిటిషు పౌరులకు తన జాతివారు గగముకన్న సెషన్సులకు సంఖ్యయున్న జారీలందు విచారణపరిచవలెనని మాత్రముగలదు. అనగా జిల్లా మేజిస్ట్రేటుల ముందు జారీలలో విచారణ తీసివే యబడినది. సెషన్సు కోర్టులలో ఒకరికేసులు ఎనవరవలనను నదియొక కేసులు జారీలను విచారణపరిచవలెనని సెషన్సులకు మును తీసివేయబడినది. జారీ కేసులలో భారతీయ బ్రిటిషు పౌ రులకును విరోధియను బ్రిటిషు పౌరులకు గల మాత్రము ప్రసా దించబడినది.

(4) అయితే విరోధియను బ్రిటిషు పౌరులు మేజిస్ట్రేట్ కార్యున్ కాసము ప్రకారము కోర్టు అనుమానములను పొందినారు. ఇవి భారతీయ బ్రిటిషు పౌరులకు లేవు. అయిన బ్రిటిషు పౌరులకును భారతీయనులకు అందరికిని 491 సెక్షను 27 వ క్లాజు ప్రకారము సమానమైన మాత్రము యుండు బడినది. ఐన 28 వ క్లాజు సమానరీతి విరోధియను బ్రిటిషు పౌ రుల కేసులలో గగన్ను జరగలేదు కోర్టు అసాధారణ మాత్రములను ప్రసాదించి నధికారము గలదు (క్రి. ప్రొ. కోడ్ 458 సెక్షను ప్రకారము బ్రిటిషు భారతీయనుల కావని కాస్త్రీయులందు విరోధియను బ్రిటిషు పౌరులకు అనువర్తించుననియు కోర్టు నూచించబడినది).

విరోధియను బ్రిటిషు పౌరులు ప్రాజెక్టులగాని సెషన్సు కోర్టులకుగాని అప్పీలు చేయటకు అధిక మాత్రము బిల్లు యిచ్చును.

21, 22 క్లాజుల ప్రకారము విరోధియను బ్రిటిషు పౌరు లకు గల మాత్రము అందరికిని అనువర్తించబడు చేయబడినది. క్లాజు 23 ప్రకారము యితర అధిక అప్పీలు మాత్రము తీసివేయ బడినది. 20 క్లాజులను ప్రాజెక్టులను సెషన్సు కోర్టులకు తమ యిష్టు ప్రకారము అప్పీలు చేయటకు మాత్రము వర్తించు బడినది.

(7) కోడ్ 3 సెక్షను క్రింద మంచికర్తకు జామీను పొం దుచర్యనుగూర్చిన 109, 110 నియమములు విరోధియను వేగ న్ని ఆక్రమించి విచారణ చేయవలెనని విరోధియను బ్రిటి షు పౌరులకు వర్తించవు.

బిల్లు 7 క్లాజు యీ సెక్షనును రద్దుచేయును.

(8) కోడ్ ప్రకారము భారతీయనులకు ప్రాజెక్టులందు కోర్టు విరోధియను బ్రిటిషు పౌరులకు ప్రాజెక్టులగావు.

బిల్లు 2 క్లాజు (2) ప్రకారము మధ్యవర్తికాము, అయో భ్య, సింగు జుడిమల్ కమిషనర్స్ కోర్టులు విరోధియను బ్రిటిషు పౌరులగాని, ప్రజలుగాని విరోధియను బ్రిటిషు పౌరులలో న చా నియమాలైన నపుడు వీరిపై చర్యతీసికొనుటకు ప్రాజెక్టులకు పరిగణించబడును.

యూరపియనుల ప్రత్యేక మాత్రములు

9 ఈ బిల్లు కాసముగ సాంస్కృతిక యెడల సార్వభౌమని భారతీయ పౌరులకుండునె యూరపియను పౌరులకును ఈ క్రింది మాత్రము అధికముగ నుండును. (1, 50 యాభ్యులు జరిమానా విధించుట సేరములందు దప్ప రెండవతర మూడవతరగతి మేజి స్ట్రేటులచే విచారణపరిచవలెను. (2) సామాన్య న్యాయకాళి ఎక్కువ నభివృద్ధి పొందిన ప్రదేశములందు అప్పటి పౌరుల వలె గాక ప్రదేశములందలి ఉన్నత న్యాయ స్థానముల అధికారము క్రింద నుండుటకు ప్రత్యేక మాత్రము (3) భార తీయనులందు బ్రిటిషు ప్రభుత్వ సరిహద్దులకు వెలుపల నున్న పు డచ్చటి అధికారులచే నరెన్రు జేయబడినపుడు బ్రిటిషు ఇండి యలో ప్రాజెక్టులవారికి వరభాన్రు జేసి విడుదల నుండవలెను (4) కోట్లాదిబిల్లుల కి త్త సందిగ్ధ ము న మే జిస్ట్రేటులకుగాని, సెషన్సు జడ్జిలకుగాని అట్టికేసులు యూరపియనుల పై విధించబడికారము లేదు. రెండవతరగతియు మించిన కారాగారకాసములకు విధించుటకు, మేజిస్ట్రేటుల కధికారము లేదు.

ఏదోయొక కారణముచే, వై ప్రత్యేక మాత్రములను సంఘ మునా రంగీకరించిరి. విరోధియను పురమునై పురమునా వారికే ఇది వర్తించున గాన ఇట్టికేసుల సంఖ్య తక్కువుగ నుండును.

10 భారతీయలకును యూరపియను (యూరపియను బ్రిటిషు పౌరులుగానివారల) అమెరికనులకును క్రిమినలు సేర ముల విచారణముందుగల భేదము 4 వ కేరాలలో జెలిపిక వా క్కటినుకాదు. వీరికి ప్రస్తుతమున ప్రత్యేక మాత్రములను ఉంచ వలెననియు ఇట్టిమాత్రములే భారతీయలకు నూడ నొసగవలె ననియు నూచించబడినది.

జాతి విభేదములుగల కేసులు

33 వ అధ్యాయము

11. జాతిభేదములతో నూడిన కేసులందలంభించబడిన విధానము, ప్రస్తుత 88 వ అధ్యాయమున దీనివేసి దాని స్థాన మున నూతనముగ జేర్చబడు అధ్యాయము నందు నూచించబడినది. ప్రాతలధ్యాయములందుగల నిబంధనలలో నరనరమైన భాగములు వేర్వేరువిభాగములందు నూతనముగ జేర్చబడినది.

నూతన 88 వ అధ్యాయము, రాజధాని నగరములకు వెలు పబజరుగు సేరములకు మాత్రమే వర్తించును. అట్టిసందర్భములం దు తనని అధ్యాయము ననుసరించి విచారణ మొనర్చవలెనని మే జిస్ట్రేటుగలదు ముద్దాయి కోరవలెను. సమస్య కేసులందుగాని, వారంటు కేసులందుగాని ప్రభుత్వవిచారణయందుగాని ముద్దాయి అట్టుగోరి యెడల నీ అధ్యాయము వారికి వర్తించు. అట్లు కోరిన తరువాత మేజిస్ట్రేటు అరెస్టుకు విచారణను గానించును. ఫిర్యాది ముద్దాయిలలోనోకర యూరపియను బ్రిటిషు పౌరుడును నురియొకరు ఇండియను బ్రిటిషు పౌరుడును విషయవల జడ్జి కో రికను మేజిస్ట్రేటుగోరికవచ్చును. యూరపియను బ్రిటిషు పౌరు లను భారతీయ పౌరులను నూడ వారులందును ప్రతివాదులందును ఉన్న యెడల మేజిస్ట్రేటు యునిక మని కో చిన యెడల వారి కోరిక సంగీకరించును. ఈ విషయమే క్రిమినలు ప్రాసీయర్యోడు 523 అధ్యాయములో 1 వ భాగమున (సి) విభాగమున అంగీకరింపబడి ఆచరణయందు న్నుది (క్రిమినలు కేసులను ట్రాన్సుఫరు చేయుటకు గురించి ప్రాజెక్టులవారికిగలమాత్రము). మేజిస్ట్రేటు ముద్దాయిగోరికను ని రాగరించినయెడల వారకు సెషన్సు జడ్జికి అప్పీలు జేయవచ్చును. అతనికివచ్చినై సప్పీలులేదు, ముద్దాయికి అప్పీలు జేయుట కోసగు గదువులకును, అప్పీలు జేసిన యెడల తీర్పుతేర్పులు ముగియువ రకును మేజిస్ట్రేటు తన యెడలనున్న కేసు విచారణ జామీయుం చవలెను. అప్పీలు జేయుటకు 7 దినములకు చా సగవలెనని ఇం డియను లిమిటేషను ఆక్టు (1908 ను) చెప్పవచ్చుది. నూతన

మాగ నూచించబడిన 444 సెక్షనులందు "పిర్యాది" అను పేరు నందు జేర్చబడు క్లుప్తము గురించి నిర్వచించబడినది. ఈవ్యాగ రిక్తా ఫిర్యాదుజేయునట్టి ప్రభుత్వ అధికారులను కంపెనీ యు ద్వీగులు మొదలగువారి నిర్వచనము క్రింద జేర్చబడినది.

సమస్య కేసులందు చర్యవిధానము

ఆరక పేరాయందు వెలుపబడిన కారాగారకమి విధింప బడు సమస్య కేసులం దవలంభించబడిన చర్యను గురించి తరు వాత వెలుపబడినది. సామాన్యముగా 216 అధ్యాయముననుసరించి విచారణపరిచిన వారంటు కేసులందు మేజిస్ట్రేటు విచారణప రిచిన తరువాత నిందితుని కోషిగ నెంచినయెడల మేజిస్ట్రేటు ఆ కేసును సెషన్సు కోర్టునకు వంపరలెను. సెషన్సుకోర్టునందు నిందితుని జాతీయు లధికముగ గల జ్యూరీ కేర్పరచి జడ్జి తిరిగి విచారణపరిచెను.

బిల్లుసందింకను గల నూచనలగురించి ఈ క్రింద క్లుప్త ముగ వివరించబడినది.

3-4 క్లాజులు

ఈ క్లాజులందు ప్రస్తుతచట్టమునందలి 22, 23 అధ్యాయములలోని నిబంధనలు జేర్చబడినవి. రాజధాని పట్టణములకు వెలుపల నైయెడల, "కాతి పురములందు" న్యాయముత్రిగ నియమించబడి యుండ వలెను. అను వా ని ని యూ రపియను బ్రిటిషు పౌరుడు అను నూటము తొలగించబడినది. 84 వ సెక్షను రద్దుచేయబడును.

5-6 క్లాజులు

ఈ క్లాజులందు యూరపియను బ్రిటిషు పౌరులపై ఇటీల విధించుటకు గూర్చి సెషన్సు జడ్జిలకు, మేజిస్ట్రేటులకును గల అధికారములను గురించి ఇంకను నిలచియున్న నిబంధనలు ఇందు జేర్చబడినవి.

33 క్లాజు

275 సెక్షను 1 వ కలు సెక్షనులందు సెషన్సుకోర్టునందు విచారణపరిచు భారతీ పౌరులకు జారీయందు యూరపియ నులను అమెరికనులుగానివా, రఖియగ నుండవలెనని కోట్లాది ప్రస్తుతముగల మాత్రము ప్రాజెక్టులకు నూడ వర్తించబడు లాసర్చబడినది. ఈమాత్రము యూరపియను బ్రిటిషు పౌరులకు నూడ గలదు.

(2) వ సలు సెక్షనులందు జ్యూరీచే విచారణపరిచుటకు గురించి ప్రస్తుతము యూరపియను (యూరపియను బ్రిటిషు పౌరులుగాని) అ మెరికను పౌరులకు గల మాత్రములను గురించి 450 సెక్షను నందు వెలుపబడిన విషయమే ఇచ్చట తిరిగి వెలుపబడినది.

అసెస్సర్లు

15 క్లాజు:— అసెస్సర్ల సహాయముచే విచారణపరిచు యూరపియను, భారతీయ ముద్దాయిలు అసెస్సర్లందరకు తమతమ జాతివారుగ నే యుండవలెనని గోరవచ్చునని నూ తనముగ నూచించబడిన 281 వ సెక్షను నందు 1వ కలు సెక్ష నులో వెలుపబడినది.

(2) సలు సెక్షనులందు యూరపియను (యూరపియను బ్రిటిషు పౌరులుగాని) అమెరికను పౌరులను దర్శించున గూడ నిట్టి యమమే నూచించబడినది. ప్రస్తుత మున్న 450 వ సెక్షను నందు అసెస్సర్ల సహాయముతో విచారణ జరుపబడు కేసులంద ర్భమున గల్గుచున్న మాత్రముల నూచించబడినది. (ఇది 6 వ కే రాలలో వెలుపబడినది)

జ్యూరర్లు అసెస్సర్లను నియమించుట

16 వ క్లాజు:— ఇందుకు భారతీయులుగాని, యూర పియను, అమెరికను గాని అయినయెడల, జ్యూరర్లు, అసెస్స ర్లు నియమించు విధానముగురించి ఇందు వెలుపబడినది. ప్రస్తు తమున్న 450 సెక్షనునకిది మానరూపము. యూరపియ బ్రిటి షు పౌరులు గానివారు గూడ, తమ జాతివారే జ్యూరరులుగను అసెస్సరులుగనుండవలెనని గోరవచ్చు ననుభాగము మాత్ర మధికముగ జేర్చబడినది.

సెషన్సుల జూరరులు

క్లాజు 17:— నూతనముగ నూచించబడిన 812 సెక్షనునం దు, క్రిమినలు ప్రాసీయ కోడునుసరించి బిల్లున 82 వ క్లాజు నం దును, 1670 నెల ప్రాజెక్టులకు అనుగుణముగ గల విషయమే తిరిగి జేర్చబడినది. అనిబంధనల ననుసరించి ప్రాజెక్టులకు అనుగుణముగ జేర్చబడు సెషన్సుల జూరరుల సంఖ్యను నిర్ణయిం చుటకు మీలుగలదు. ప్రస్తుతముగొన్ని ప్రాజెక్టులవారు సెషన్సు లు జూరరుల జట్టికలందు 200 మంది యూరపియనులును 200 మంది యూరపియ సేతరులును నుండవలెనని నిబంధన గానిం చిరి. అర్హతగలవారందరును అప్పటికందు జేర్చబడతారే నియు విభేదములు పనికి రాదనియు విచారణసంఘము వారు నూచి

11-వ పేజి చూడుము

వృత్తాంతలేఖలు

పెద్దపురం

(ఒకవిలేఖరినుండి)

కలెక్టరుగారికి విందు

శ్రీమంత్రి—శ్రీమంత్రి తోట వసూలయ్యగారు మా జిల్లా కలెక్టరు గారైన బి. టి. పాన్. ప్రేమ దొరగారికి వీర వర్ణగ్రామంలో విందు చేసిరి. మాపురమందున్న పెద్దలలో కొందరిని మాత్రమే ఆ విందుకు పిలిచిరి. విందు బాగుగా చేసినాని చెప్పవారే కాని ఎవరికోరకు జేసినాలో ఎవరును జేపూలవ న్నారు. మదరాసు సైన్ సరు ఆందుకోవారు సామాన్యల నన్నిటిని కష్టము జేసినట్లు తెలియకచ్చుచున్నది.

మునిసిపాలిటీ

ఈనగర్య గర్భ మెంటువారు మాగ్రామంలోనన్న చాలి కావారలను మునిసిపాలిటీవారిని తీసికొనుచుని వ్రాసిరి. అందు మీద మునిసిపాలిటీవారు మీటింగు జేచుకొని ఆందులో గర్భ మెంటువారు పాతకాలకు ఆయ్యే యాకత్తు ఖచ్చున భరించే వద్ద తిని తీసికొనటకు అభ్యంతరము లేదని తీర్మానించిరి. తరువాత మునిసిపాలిటీకి ఉన్న అన్న తీర్మానములను కనిపెట్టుటకై కబుర కమిటీ నొకదానిని ఏర్పరచిరి. కాకుండా ఫిబ్రవరి 10 వ తారీఖునా పుగా వారి తీర్మానములను గర్భ లోకి తెలియజేయవలెను.

పోస్టాఫీసు

మాగ్రామంలో పోస్టాఫీసు ఉపయోగ చిట్టచివరకు ఉన్న రామారావుపేటలో ఉన్నది. అందువలన ప్రజలకు చాలా ఇబ్బందిగా ఉండి ఈనగర్య నూపరింపెంటుగారికి ఆర్డీ నొకదానిని జేపిరి.

మచిలీపట్టణము

(స్వకీయవిలేఖరి)

కతావధానములు

ఫిబ్రవరి 4:—మగ్రామంలో కలెక్టరులను, కతావధానములను అను బ్రహ్మశ్రీ చెల్లెళ్ల కేకటరామయ్యగారు, కాకి కృష్ణాచార్యులుగారు మొన్నటికనున ప్రార్థన 9 గంటల బరిలో మాపురముకు వచ్చియుండిరి. శ్రీ ఆంధ్రజాతీయకా కాలోపాధ్యాయులను విద్యార్థులనెవలను ప్రేమనంద కలిసి కొని స్వాగత మిచ్చియుండిరి. సాయంకాలము పురమందిరమున బహిరంగసభ జరిగెను. ఆ సేకరణలందుండి కలెక్టరుల ఉపచార్యుల ములను వినుటకై వచ్చియుండిరి. సమాన 4.30 గంటలకు సభ ప్రారంభించిరి. మొదట రంగారావుగారు ఆదిన ఉపచార్యుల మునకు కవు లిద్దరునుమాడ యేనిపలుమునుగురించి మాట్లాడుట చర్చించలేదనియు మరుటికియు కతావధాన ముకుటచే చా ర్జింగ్ కిని హెచ్చుకను యాడవలయుననలేదనియు చెప్పి, 'భా వ'ను గురించి ప్రేమకులకు కొద్దికపన్యాసము నీవలయు నని కోరిరి. కృష్ణాచార్యులుగారు ప్రపంచమునందున్న ననేకభాష లనుగురించి మాట్లాడి సంస్కృతముకన్నను ఆంధ్రభాషనే కొని యాడిరి. సంస్కృతభండితుడు కావలెనన్న ఆభాష బాగుగా చదువుకొనిన చాలుననియు, అంధభాషలో నట్లు కాదనియు, ఆంధ్రభాషాపండితుడు కావలెనన్న ఆంధ్రభాషలోని పొండి ల్యమేగాక సంస్కృతమునందు పొండిత్య ముండవలయుననియు అందుచే ఆంధ్రభాషాపండిత్యమే ఘోరమునయు చెప్పిరి. సాయంకాలము 6.30 గంటలకు సభ ముగిసెను. నిన్న సామం కాలము కతావధానము పురమందిరమున 8.30 గంటలకు ప్రారం భించిరి. ఆంధ్రజాతీయ కళాకాల పాలకర్త కార్యదర్శిగా పని చేయూరి రామకృష్ణరావుగారు అగ్రాసభాధిపత్యము వహించిరి. వారి ప్రారంభోపన్యాసమునందు కవుల నిద్దరును ప్రేమకులను సెవ్వరికిని విరహభావ తెలియజేప్పించగ నే తెలియజేయవలెను, వారు 1892 గొలొ మొట్టమొదట బి. కె. పట్టం కతావధానము చేయ వచ్చినప్పుడు కాన్పులుగారి సెయగును ననియు జేప్పిరి. అభ్యక్షులు ప్రేమకులను ప్రత్యేకముగ కోరిన జేయగా పండితు లిద్దరు పెద్దవారు లగుటచే వారికి వేర్వేరు ప్రభు నీయమంద దనినూ, వారివీరకు ఆ సేకరణకతావధానములు చేసిన అనభ్యు మును అందరినను తెలియజేప్పవేటిరే జంకట రామయ్యగారు మొదట యిగునదిమిందిని మాత్రమే ఆమగమనగా వాంఛించియుచ్చిన గుమకటమునకు సక్రమి విధియులను జేప్పి ప్రేమకుల మనస్సులను రంజింపజేసిరి.

నరసాపురం

(స్వకీయవిలేఖరి)

శ్రీమంత్రి యామినీపురంజిలకచ్చు

ఫిబ్రవరి 4:—ఈమె రెండుమాడు గోబులకరం యా గ్రామం వచ్చి యామినీపురంజిలకచ్చును నిన్నటి కోణాన ప్రత్యేకము శ్రీమంత్రి మరీమొకవోటను ఉపన్యాస ము నిచ్చెను. ఈమె చెప్పినట్లుగా హిందూయోగి ఆసేవకు పతి నొకదానిని కొద్దికోటులు కొనసాగించుట, అంతలో నామె కొమార్తె అక్కడ కాలభగ్యము నొందుట యాసంగు లందరకు తెలిసి విమంతులచే ఇప్పుడు తిరిగి అపతికను పునరుద్ధానిచేసి అందులకొరకు చందాదారులను పోషకులను పోషకులను పోషకులను యాగ్రామము వచ్చిరి. ఆమె ముఖ్యోద్దేశ ములు ఏవన తేయొక్క కలలములో విచారములు చేయించుట తయొక్క పురాతనపుస్తకము మునిపించుట ఆయిచ్చుది యెడగాక కళాకారుల చాలిగలను గుమమైన ఉన్న కోదైవముల తోపించుటగాను ఒకప్పుడును నిర్మాణ చేయట గుడా అమె తలపెట్టె యున్నది. మా పురమందిరమునకు యామె యచ్చిన ఉపన్యాసములో యాసంగులను పెట్టి సభను తనకు సా హాయ్యము కల్పిం జేయకొనెను. అందులో ముఖ్యముగా రెండు విధములుగా తోడ్పడమని కోరెను. ఒకటి అలములలో భగవత్ స్మృతి ధావమున కేర్యాగలను తెట్టకుండుట రెండవది పెట్టికా లములలో కూడా ప్రజలట్లు చేయకుండుట ఈరెండు కార్యము లలోను ప్రజలకు తనకు చేయూతయుచ్చుని కోరెను. ఈమె 15 వ యేటకుందేయు తన స్మృతిమీద ఇప్పుడు తేట్లును అప్ప టించియు పశ్చాత్తాపమును బోధించుచున్నదనియు, తిట్ట చివరకు శ్రీ గాంధీయవోడుని సంస్మరణముచేసెను దృఢశక్తి యురై తన జీవితము మార్చుకొనెననియు చెలిచెను. సభ కభ్యక్షులుగా నున్న శ్రీమంత్రి పాలాసర్దుం లక్ష్మీనారాయణ గారుకూడా ఆమెకు ప్రజలు తోడ్పడవలెనని నొక్కిచెప్పెను. యామె రామయ్యగారు ప్రాస్తావనకొరకక ఆసేవకులకు సంపాదనలు, రాజమండ్రీలో బ్రహ్మసమాజముతనపున పనిజేయు వారు, వీరియొక్క కడపటి ఉపన్యాసములో ముఖ్యము గా యువకులను పేర్కొని వారికి తగుబోధ జేసెను. ఆయన కలమీద దేశక్షేమము ఉన్నదని చెప్పి వారిని తప్పక యెల్ల కాలములందు సత్యభగమును విడువ వలననిబోధించిరి. కేవలము స్వలాభములకొరకు యేర్పడిన ఆగర్భముగలములను ఆకలంబింప కూడదని ఖచ్చిగా చెప్పెను. మరువాడుదయమున ఈమె గ్రామ ములో తిరిగి చందాదారులను పోషకులను కొందరకు సంపాదించుకొనెను. ఇంటింటికి తిరిగి కావలయులగా పిచ్చువను ముగలను విచారము లాడవలసిదని బోధించిన మీదట ఒక నిద్దరు తమ నీచపుత్తిని తక్షణమే మాని తానుపెట్టజోమి ఆశ్రయ ములోకనకు కావలసిన గమయము చేసెనమని వాదన మిచ్చి నట్లు వినిన దానిని బొమ్మలకు సంతోషముగా నున్నది.

శని ఆదివారపు నెలవలలు

మాజిల్లా ఎడ్యుకేషన్ కాన్ఫరెన్సు దివసంబంధం తీర్మానములలో యాగ్రామినిగొని చూడిరి. గుడివాడ తాలూకాలోనివారు తమకొరకు ముందు ప్రాథమిక కళాకాలా లని ఆదివారపు నెలవలను గుర్తించి తీర్మానించుగా ఆసంగు లి జిల్లా ఇన్స్పెక్టరుగారిని దైర్ఘ్య అక్క పట్టిన ఇన్స్పెక్టర్ క్లకూరిని తెలిసి మాజిల్లా ఎడ్యుకేషన్ కాన్ఫరెన్సు లో యామంకమునకొని తీర్మానించవలసిందిగా వ్రాసిరి. అందుమీదట యాకాన్ఫరెన్సువారు గడివాడతాలూకాలోనివారు తాము ఇదివరకు చేసినాన్ని తీర్మానమును గుర్తించుకొనెల ననినై తేనియేదల తన క్రిందనుండు ప్రాథమిక పాఠశాలల దిక్కిమను తీకివేయబడు ననియు తీర్మానించుకొనిరి. అయితే గుడివాడ తాలూకాలోనివారు ఏకాగ్రములచేత తని ఆదివారపు నెలవలను గుర్తించుకొనె వారు తెలియలేదు.

సుస్థర రాజుగారు

వీరు స్వామిశక్త్యము వాస్తవ్యులు. రసాయన శాస్త్రములో పట్టపరీక్ష నిచ్చి కృతార్థులై. 23 వత్సరముల కనున్న కల యువకులు. ఆసహాయాద్యమును ప్రాంధమునండి ఒక్క నైజేనను నైకొనక, అనేక కష్టముల కొర్చి ప్రచారము నలసిరి. వీరు కారముదిండుల క్రిందట, బుద్ధులొకప్పుడు శ్రీమగ్రాంధ జాతీయ కళాకాలాలో స్వల్పవేతనమునందు ఉను అభిమాన విద్యయుగు రసాయన శాస్త్రమును బోధించుటకు జేపిరి.

నిజాంరాష్ట్ర ఆయుర్వేద ప్రభుమనైద్యు

సమైక్యతము - సిక్కిం దాబాదు

శ్రీమంత్రిగారు సువత్సర మునుకుగిరి గురువారము కోణాన శ్రీ శ్రీ మహితారాధ్యస్వామివారి మరణసంకు బంధ ఆయుర్వేద వైద్యులకు సంహితారాధ్యుల మార్కుండే త్వరకాశ్రీగారు యా పురమందిరి పండిత బృందమును జేర్చి బ్రహ్మశ్రీ మునిగొండ బుచ్చయ్యలింగ శాస్త్రిగారు వైద్యున స్మృతినమురు జగదగలందులకు ఉపపాదించిరి. సభికులందరు ఏకగ్రీవముగా నామోదించిరి. ఆహూన సంఘాభ్యక్షులుగా నుం డుటకు బ్రహ్మశ్రీ మునిగొండ లింగయ్యశాస్త్రి వారుగి ర్తించిరి.

జూబులు

ఆంధ్రవిద్యార్థి మహాసభలు

ఈనగర్య వ్యాపకతీకలో హిందూవిద్యార్థి కలకవిద్యార్థి దులు బంధన బట్టినందు నుండినయు, నాహ్యశసంఘము శిర్పకవినియు, సంఘసభ్యుల యెన్ని కలకవియును కొంతకల కము కలిగినయు, వ్రాసుబడియున్నది కలకమునకు కారణము, సహాయ నిరాకరణవారులను మ-రా-రా-శ్రీ భా. వ. శిశాకాచు కృపానిని సభ్యులలో నొకరిగా నెన్నుకొన కొర బనటయే. ఆహా! యేమి యాదాస్యభావము. ఏమైన నీయా హ్యసంఘము విషయమై, మహాసభయమునై తిరిగి కనుగొనక జాలకున్నాము. అంతటితో నని యాపోయెనా? బుద్ధుర విద్యార్థిసోదరులే రైను జవాబిచ్చురగాక!

రాబోవు దివసంబర మునములో కాంగ్రెసులో చాటు యభిలఖాంతవిద్యార్థి మహాసభమాదును. ఈలోపలనే, యాంధ్ర విద్యార్థిసోదరులు జంజెల, మహాసభలుగావించి వారినిధివాద నిర్వర్తించి కార్యభావమును తొలగిండుకొనెదరు గాక!

కానుకొల్లు రాజశేఖర శర్మ.

బాను కాంగ్రెసుకుమిటి, బెజవాడ

బెజవాడ బాను కాంగ్రెసు సభ్యులసభ బెజవాడ స్వరాజ్య ఉత్సవము 21-1-28 తారీఖు: బ-రా-రా-శ్రీ కాను మాధవరావుపంతులుగారి యాజమాన్యముగిరియ జరిగి యాగ్రామి తీర్మానములు చేయబడెను.

1. బెజవాడ జాతీయపాఠశాలలో ఉపాధ్యాయులుగా పనిచేయున్న, మ-రా-రా-శ్రీ బి. నూన్యారాయణ శాస్త్రి, పురాణం నూన్యప్రకాశరావు, వీరపాటి నువ్వాసర, కాలూరి రామమూర్తిగార్లు, ప్రత్యేకముగా గాని, సమగ్రముగా గాని, బెజవాడ బానులో కాంగ్రెసుతరపున భద్రత యింటింటికి తిరిగి అమ్ముటకు అధికార మిచ్చుదమయింది.

బెజవాడ పట్టణమునకు కద్దరు కమిటీ ఏర్పరచు విష యము మంబరభలో ఆలోచింపబడును.

కాకుమాను లక్ష్మయ్యచౌదరి

సెక్రటరీ, బాను కాంగ్రెసుకుమిటి, బెజవాడ.

తాడేపల్లి వేణుగోపాలరావు

సెక్రటరీ, భద్రుకమిటి, పశ్చిమ, కృష్ణాజిల్లా బెజవాడ.

వడ్డూరు

ఇదియొక నల్లెటూరి. మహాగోపమి యువకాఖముగు గోప్రసి నది ప్రారంభం దున్నది. కాల్యాద్దవే నిడవర్యమునకు యెనిమిదిమైళ్లును తలవరకు మూడుమైళ్లు దూరములో కలదు చాల తుక్రిలు గృహములే కలవు. ఇచ్చట ముఖ్యమైనదియు ప్రబోధయోగార్థమైనదియు నొకవిషయము గలదు.

ఈ గ్రామమునందు కతా వేంకటాచార్యుగారు సెయ కృ బంగారు కాజుగారు యను నిద్దరు శ్రీశ్రీకు పురపురములకు. వీరు కార్యచేతులు విరిగినగాని వాతముచే పడి పోయినగాని, స్వాటకర్తు స్వాటకర్తు అగాని నేర్లుసంకరపోయి గాని వారములే నానాదమ ద్దము పడిపోయినగాని కుంటికాల్గుగాని మెడవరక లగాని వచియేకమైన యెముక ఆంధ్ర వైకల్యములను గునా యాసముగా ప్రాణాపాయము లేకుండ ఆసే సాధనములచే వచి అవునేతితో ట్టుంటి బాగుచేయుచున్నాడు. వీరికి వరో పకారము తరతరములనుండి వచ్చుచున్నది. వీరమెయు భగము పుచ్చుకొరట, ఉచితార్థముగా చేయకుటట. వారి అందులో నొకరు సంతోషపూర్వముగా నెవ్వరైన భగవంతులు నేరైక యిచ్చినచో పుచ్చుకొరటట.

కోగుల నివాసార్థమై ప్రాహ్మణ్యుల కొకటియు ప్రా హ్మణ్యకర్తుల కొకటియు గ్రామముల చందాలచే కట్టబడిన శత్రు మాలు రెండు గలవు. సోకర్మములన్నియు బాగుగా కలవు. ప్రతి లక్ష్మీవారము సంయోగిటి నలము కోగులువారి నెయ్యాయు కట్టు గుడ్డలు ను వాతే తెచ్చు కొనవలెను. ఉదయము మొదలు సాయంకాలము వరకు కాజుగార్తేవ్యముగాకట్టును. చాలమందివారు వీరుజేయు పనులను; కట్టుకట్టును, నెయ్యయెయ్యి సాధనములను వారి కట్టవే బాగుపడిన మనుష్యులకు తమ స్వయముగా చూచి నాను వారు ప్రయోగించు సాధనములన్నియు వారు బాగుగా నచ్చిచిరి.

నిడవర్యంబై అబలావచ్చి అచ్చట నిడవయొక్కగాని తా డేపల్లిచాడెము రైలులోవచ్చి బండిచిరిగినగాని ఈగ్రామము గావచ్చును. తలవరకుంచి తలవారావారు ప్రతినిమియు ఏళ్ళికి వచ్చుచుండును. కళాకళాని పాఠశాలకు నీవును పుంపులకు జరగావచ్చుదు నాయుకార్యోన్మై శిర్పకముల ప్రపాదించుకొన!

యి: వీరభామాచార్యులు.

నెల్లూరు జిల్లా బోర్డు

అభ్యర్థుని ఎన్నిక

శ్రీయుత ఆమంజర్ల కృష్ణారావుగారికి
మరల ఎన్నికైనట్లు

శ్రీయుత ఆమంజర్ల కృష్ణారావుగారు, తిరుగ జిల్లా బోర్డు కార్యదర్శిగా సర్కారువారిచే ఎన్నుకొనబడిన పిమ్మట, జనవరి 28 తేది, జిల్లా బోర్డు మొదట అన్నదేవుల గోవింద రెడ్డిగారును, సుదూరు కాపురమునుండి రంగయ్యగారును, గాయను, మరకొండరు మహమ్మదీయులును, వైశ్య ముదాతర గారి కంపాజిట్ల అయిదుగురును, సర్కారువారికి ఒక మహా జగ్గి పంపిరనిచ్చి, అందు కృష్ణారావుగారి ఎన్నికను తొలగించి మరయొక వైశ్యుడో లేక స్వదేశ క్రైస్తవుడో ఎన్నుకొనబడ వలెననియు, అంతవరకు అభ్యర్థుని ఎన్నుకొనుటకు ఆతరువాత చేయించవలసినదని వ్రాయబడి యుండినట్లును, తెలియజేయుచు, ఇందువై సర్కారువారు, జిల్లా బోర్డు ఆర్డరును (వెనీకెంటు గారైన పాణికా గోవిందరెడ్డిగారికి, అభ్యర్థుని ఎన్నికను ప్రస్తుతము మహాజగ్గి తీర్మానమునకు వరకును నిలుపు దల చేయవలసినట్లు తండ్రి కర్తవ్యమునుపేరి. జనవరి 28 తేది జిల్లా బోర్డు సభ జరిగెను. ఆందు తేది సమావేశము చేర్చుకు రాగా, గోవిందరెడ్డిగారు, 'రంగయ్యగారు యుదుగారు, యాహ్యాలి సామయిగారు లెక్కమీరి అంతరును, 'ఎన్నిక నిలుపుటకు వీలులేకనియు, ఇందునుగూర్చి సర్కారువారికి జ్యోతియు లేననియు, అభిప్రాయపడి తీర్మానించిరి. వెంటనే ఎన్నిక జరిగి శ్రీయుత కృష్ణారావుగారు, ఏ గ్రీకుముగా ఎన్నుకొన బడిరి. అంతవచ్చిన పిమ్మట, సభలో కొందఱు ఏర్పడకుండునట్లు ప్రతిభిక్షా జరిగినను, అట్టి ప్రతిభిక్షా నొచ్చినవారి కాళ్ళ క్రిము గొలుపుట్టును, జిల్లా బోర్డు గౌరవము నిలుపుట్టును, ఓరి మది కార్యముగా ఓక గరు మజరైయుండి ఎన్నిక జడిపిరి. ముందు విచిత్రిము తేమి జరుగకపోయెడలయును.

(స్వకీయ విలేఖరి.)

అనంతపుర మండల జాతీయసంఘము

ఫిబ్రవరి 8 న 1923 వ తేది బుధవారము మధ్యాహ్నము పింటి గంటకు అనంతపుర మండల జాతీయసంఘ సమావేశము తాదీపత్రిలో జరుగెను. జాతీయసంఘ కార్యముల దిద్దివేస ముగల మహాశయలందరు విచ్చేసి సమావేశమును జయప్రదముగ నెరవేర్చువలయునని కోరుచున్నాను రాజకీయ నిర్బంధము లందఱు గూడ నీ సమావేశమునకువచ్చి కార్యనిర్వహణమునకు మార్గము జూపింపవ్రాధితులు. ఈ క్రింది విషయములు చర్చిం పడుదు.

1. గయా తీర్మానముల నాచరించుటకు నేర్పా టుల జేయుట

2. జిల్లా కలెండర్ జన కంఠలములోనికి ఆలూరు, ఆడ తేది, రాజదుర్గము తాలూకాలు చేరుటచే నాగరాక్షాస్ర జాతీయోప సంఘమువారిచే నూచించుటకు ప్రకాశము మండల మును రెండుగా విభజించుట

3. ఇతర విషయములు

కోట్లో శ్రీనివాసాచార్యులు

సంయుక్త కార్యదర్శి.

నెల్లూరు మండల హిందీ ప్రచారము

నెల్లూరు మండల హిందీ ప్రచారాభివృద్ధిగరకు ఈ నెల 10 వ తేది శనివారమున నెల్లూరు పురమండలమున జిల్లా హిందీ భాషాభివృద్ధి సభ జరుగెను. అంతిమిది విషయములు చర్చింప బడును.

1. జిల్లా ఆంధ్ర హిందీ ప్రచార కార్యాలయముతో నెట్టి సంబంధ ముండవలెన?
  2. ఇంతకాలమునుండి మదరాసు ప్రాంతమున జరుగు చున్న హిందీ ప్రచారమును తనిఖీచేయుటకు వచ్చుచున్న నిరీక్షకునికి స్వాగత మొసగుట
  3. జిల్లా హిందీ ప్రచారము ఈ క్రిందనిధిలో నుంచుటకు వలయు మార్గములను గురించి యోచించుట.
  4. నూతన సమితి నిర్మాణము క్రొత్త ఎన్నికలు ఇతర కార్యక విషయములు
- వై సుధామరింపబడిన లేవీనాటికి జిల్లా హిందీ భాషాభి వృద్ధి లండరు :చ్చేసి గతము జయప్రదముగా జరుగుటకు సహాయపడుదురని ప్రార్థించు చున్నాము.

విస్వా రాజగోపాలరావు,

మోటూరి సత్యనారాయణ

కార్యదర్శి.

గుంటూరు శ్రీభాద్రీప్రచార సంఘములోని
ఉపకార్యదర్శిని విమర్శల

భాద్రీప్రచారమునందు నిరసనయొగమును విచారించి మా చిన, బీదలగువారి కే మృత్యును ఉపకరించుట తేనెండునను సంఘసభ్యులు చేయుటకై కార్యక్రమమును చేసి తేనెండుటచే తను, మొట్టమొదట నీస ఘమేష్టునవ్వకు, ప్రతిశ్రీభద్రునే ధరించుటలచేయుట కే కమిటీ జేరియుండియు తగిన యేర్పా ట్లమి జరుగక యేదోనివలగు వారి కే యంతరంగముల కార్యముల కలిగి కాట్టు కులవై నూతనములుగాని. స్వంతిగగ నులవై నెయించుటకాని బీదసాదల కే పనికట్టించుట కాని లే నూతనము చేయు వర్తకుల కలెకొని రై క్షేత్రంపెనీవారికి కొంత నానువుకు టు : దుగో : ద్దము కయింపితిగి చా ర్ది లు తగియించు యింటి అద్దె నా : పరిణామము : డి మొ త్తము ధరలపై వీర నుట కట్టిపై మి ధనిమి లే వెనదియును దు ఖద్దరు కమిటీకి నే నోక కార్యదర్శిని పని యనుకొనుటకేమియు నుపకారములేదక మానుకొనుచున్నాను. సరియైన ఖద్దరు ప్రచా రము చేయవలసినవో ప్ర తీతియుట, మొదలుబట్టేయుటలకు త స్వయముగా తయారుచేయించి సాధ్యమైతవరకు చాకధర వ వికయించినగాని ప్రచారఫలితముండదు. అట్లు చేయవలెని ప్రస్తా పిం చిన ను ల క్షి థా య మృ గా రు విశ్వసనీయతేడు. కమిటీజేరినపు డే మొదలును ముట్టాడుటలేదు. అడిగినవో మింపుమే పని వెనుక నాయభిప్రాయమునే అంద రు నూచించుచుండు. యథార్థవాది బంధుఃరోధి యనునట్లు నేను వెల్లడి చేయును తే సింపిడి. యిక ముండు నుంచియెను మొదలకు స్వాధీనత్రయిచ్చి వారివారికి పీకలున్నట్లు ప్రతి తీయించువారు నూతనవడించు వారు, జట్టలకేయించువారు, ప్రచారము చేయించువారు. ఈవిధముగా మూడు తరగతులు యేర్పడి ఖద్దరు తయారు చేయించినవో యిప్పుడు క్రయించు ఖరకలపై ఉరువుకు 2-3 మాప్రయము తక్కువ ధనకు వికయిం చేవచ్చును. యింకను రంగులు-రైలువారికి లాభమిచ్చుటకంటె నోక వటుంజమునే రప్పించి వారిచేతనే సర్వవిధముల పనులు చేయించిన వారి కుటుంబ రక్షణమును వై బిభువులు తగ్గి ట్టు చాకగుటయు సంభవించును. అన్ని పను లొకచే చేసి కేకొ:ద వలెన్న యేమి ప్రయోజనములేదు. గనుక నిక నీభాదీ వ్యాపక సంఘములో నాకేమి కార్యము కనుబడినందున ఈ 1-2-28 నుండి నేను నా కుండు కార్యదర్శిని యను భేద్య నానుచుండు నకలు కొనుచున్నాను.

ఇ. వేంకటాంబ.

పశ్చిమకృష్ణాజిల్లా జాతీయోపసంఘము

తె-వాడి సుదిగ్రామతాలూకాలోని ఖద్దరు వృద్ధిగర కార్యము సభ్యులు, జగ్గయ్యపేటలో 1-2-1923 తారీఖున నెల్లూరు ఖద్దరు చిర్రక సంఘ భవనమున మ-రా-క-శ్రీ-శ్రీ రాంఅప్పగారి యాజమాన్యముక్రింద సమావేశమయి యా క్రింది తీర్మానములను గావించిరి. నుదిగ్రామతాలూకాలోని యీ క్రింది మేర్పాజుబడిన స్థలములు కేంద్రస్థానములుగా యేర్పించి ఖద్దరు ఉత్పత్తిని తాలూకాలో వృద్ధిచేయుటకు గాను యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నార:-

1. జగ్గయ్యపేట 2. వెనుగంచిప్రోలు 3. భీమవరం 4. కొణిగిండి 5. కొనాయపాలెం 6. నందిగామా 7. కంచీచ ర్ల 8. బుజ్జూరు 9. దబ్బాగుపల్లి
- ఈ సంతకరము ప్రతిమాయకాలములో వైని పే తొనబడిన గుంటుకువెల్లి, ఆనూపులములోను, వాని చుట్టు ప్రాంతములందు గ్రామములలోను ప్రతి పండించువారిద్దనంది వీలయింప (ప్రత్తి, కాంగ్రెసు ఖద్దరుప్రచారకులు ధర్మముగా వసూలుచేయవలయును.
- ఏ నెండులలో కనూలుచేసిన ప్రత్తిని జిల్లా ఖద్దరు సం ఘమువారికి ఆదఖరమి కోచిన సత్తై చేయగల ప్రత్తితోటాడ కలిపి, ఆకట్టడనే ప్రార్థిగా వడికించి నేయించుటకు తాలూ కా కమిటీవారు పూర్తి ప్రయత్నమును చేయవలయును.
- జగ్గయ్యపేటకు అమృతమునకువచ్చు ప్రతిప్రత్తి జిండికిని, కొంత ప్రత్తి కాంగ్రెసు ఉనుముక్రింద కనూలుచేసి, కాంగ్రెసు సంఘమున రికి యేవారము ఆ వసూలు చేసినదానిని బట్టాడా చేయుచు ఖద్దరుకార్యకర్తలమునకు సాయము చేయుటకుగాను, జగ్గయ్యపేట చిర్రక సంఘమువారిని ప్రార్థించడమయి:ది.
- ముందు సమావేశములో నందిగామ తాలూకా ఖద్దరుసంఘ సభ యేర్పరచుటకుగాన, జిల్లాసంఘఖద్దరుకార్యదర్శిని కోరడ మయినది.
- జిల్లాసంఘకార్యస్థానము, జగ్గయ్యపేటలోనే యుంచుట కు జిల్లాఖద్దరు కమిటీవారిని కోరడమయినది.

జగ్గయ్యపేటలోని నెల్లూరుసంఘమువారును మహాత్మా భాదీ వస్త్రానియమువారును తమతమ చేయుచు ఖద్దరును పూ ర్యము వలె సర్దివై చేయించుటకు జిల్లాఖద్దరు సంఘమువారిని ప్రార్థించడమయినది.

నందిగామ తాలూకాలో కొన్ని ప్రాంతములలో ఖద్దరు నుతిగుచులములు అవసరమని యీసభవారు అభిప్రాయపడు చున్నార. అవిషయమును క్రమముగపద్ధతిని క్వరగా యేర్పగు చుటకుగాన జిల్లాసంఘమువారిని కోరడమయినది.

తాడేపల్లి వేణుగోపాలరావు.

ఖద్దరుసేకటరి, పశ్చిమకృష్ణాకాంగ్రెసుసంఘము, తెలవాడ.

లాగ్ వుడ్డు కర్ర

మల్లాది సుబ్బారావుగారు

ఈకర్ర మృత్యుకమిరికా, మెస్కో, కా: పీచీదేశములలో నువీనికి మట్టుపట్టుదేశములలోను పెరుగును.

ఈకర్ర అనేకమైన కృషులలో కెప్పు:దుచున్నది.రంగు లుచేయుట, అద్దకములు నిరాలుచున్నగు కృషులలో గది ముఖ్యస్థానము నాక్రమించుచున్నది. ఈపనులలో నుపయోగిం చునది ఈచెట్టుయొక్కచాకు. ఇదిమంచిఎర్రరంగు నిచ్చును. దీని నెచ్చెలుగాకొట్టి యంత్రములలోగుండగా విసరినీటితోకాచి నయెడల ఎర్రనిరంగు వచ్చును. దీనికికొంచెము అసిటిక్ ఆ:డ్డు చేర్చినతరుండు ఎత్తక్రకాంతగానుండును. దీనితో పటికచేర్చి ఎర్రనిరా చేయుటగలదు. ఆ సి టి క్ ఆ సి డ్డు వ మారుగా సోడాగానికటానుగాని చేర్చిన నలుపువచ్చును. ఇట్టి వివిధమవు చేర్చుచుండుటజన వివిధం గులు వచ్చు.

ఈకర్ర విస్తారముగ ఇంగ్లండు, ఫ్రాంసు, జర్మనీ, నె యుదేశముల కెగుమతియగును.

మనయువకు తెల్లరైన ఇది ఉకయో:పడు కృషులలో ఉత్సాహము గలిగినవో మనమును దానిని తెప్పించుకొనవచ్చు ను. ఇంతకు ఈవిషయము వ్రాసినది లాగ్ వుడ్డును తెప్పించు కొని పనిచేయుటకు కాదు. మనదేశములో రంగులనిచ్చు క్రా లెన్నియొగలవు. వానితో పరిశోధనలనుజేసి వానిని ఉపయోగ మునకు వచ్చి ర్తవైకృష్ణమును అభివృద్ధినిందించు నుజన్మ తెల్లరైన నుండుచేమాయని వ్రాసితిని.

తీననిగూర్చి తెలిసికొనగోయవా రీచిరునామావ వ్రాసు వలెను.

ఆంధ్రప్రేస్సు ఇన్స్టిట్యూట్ 88 నాటుపిల్లార్కోలెల పిల్లి, చెన్నపురి.

ఆస్తి యూ పుననిర్మిర్మాణము

చాలవరకు అభివృద్ధికరముగ నుండుట

ముఖము గూడకుదురును ఆస్తి:జనులు మరల తమ పూర్వతే టొన్నత్యముకు గడించుట ఆర్థికక్షేత్రవై నాధారండి చాలవరకు ప్రయ త్నించినందులకు అందరును మెచ్చుకొనిరి. దేశములో పరిపాలనయిన చాలవరకు ఆస్తి:యనులు చక్క తెట్టుకొనిరి. ఇంకను మనము చేయవలసిన మొర యో యున్నదని బాల్కున ప్రభువు అనెను. కావలసిన అప్పు ను నూటికి 93 వో: న ఇచ్చుటకు అందరును అంగీకరించి, తక్కిన భాగమునుగూడ సమకూర్చుక రని తెలియుచున్నది. అంతయు ఈకృషిమీద నాధారపడియున్నది.

గ్రీసులో నున్న శరణాగతులకు సహాయము

పూర్వము, ఫిబ్రవరి 2:-గ్రీసులోనున్న శరణాగతులకు సహాయము నిమిత్తము 10000000 పాసులను ఋణము నిచ్చుటకు నానాజాతీయభవారిని గ్రీకు సతినధులు గోరిరి. తగిన హమీ నిచ్చెనమని అభయము నిచ్చిరి. సభవారివయమై కమిటీ: తెలియజేసిరి.

ఆస్థలియా రాజకీయములు

హ్యూజెన్ గారి రాజీనామా

జాతీయ ముగ్ధివర్గము ఏర్పడుట ఆస్థలియాను ఎన్నిక:లో కార్యులకు విషయము చేకూరుటచే హ్యూజెన్ గారు రాజీనామా నిచ్చిరి. హ్యూజెన్ గారు లేకనే జాతీయముక్రిం కుటమును బ్రూనుగా రేర్పరచడ రని తెలియుచున్నది.

విదేశవార్తలు

తురుష్కులకు ఆధ్యాత్మికచింతలేదు

గట్టిపోలీ సమాధులందు పూడ్చబడిన ఆధిపత్యపు నైపుణ్యములను తెలిపి దీనివే నువలయును నుటజూడ తురుష్కులకు ఆధ్యాత్మికచింత ఎంతమాత్రము లేదని స్పష్టమగుచున్నది. దీనికిదాని మెసోపొటామియాను పూర్వము నమాధికి, 1917 లో తురుష్కులనెవరు బాకొస్తాంటునోపిలుకు బ పిన నగరము తిరిగి ఇచ్చెదమనిజెప్పి ఇప్పుడు ఇచ్చిననుట ఇంకొక దృష్టాంతము. మొదటిసంగతి బ్రిటిషు సోమినియనులకు ఎరియు కోదముకు కలుగజేసెను రెండవవిషయము బ్రిటిషు సామ్రాజ్యముండున్న లక్షలకొలది తురుష్కులకు అసమర్థమును ఆశ్చర్యముకు కలుగజేసెను. మొన్న కేలాసే నలో యుద్ధాంధమున తురుష్కులం ప్రర్తించిన విధానమును బొంబాయిగారు కన్నులకు గట్టిటుల తెలియజేసిరి. దీని నెన్నటికిని మరచకమును స్వల్పసంఖ్యాకులగు క్రైస్తవుల పట్ల పూర్వము వీరు ప్రర్తించిన విధమును మరువకలము. మరల అని జ్ఞాపకము వచ్చుచున్నది.

ఇందుచేతనే తురుష్కులు సుదీర్ఘముతోనున్నది తనది బాగకక కనిబెట్టి మరి పనిచేయవలెనని బ్రిటిషుప్రతికూల హెచ్చరించుటకు కారణము.

తురుష్కులకు వ్యాయాసములు, రాష్ట్రీయసమస్యలను సూర్పి ఇస్మిత్, కర్తవ్య ప్రభువుగాను సులభముగోరి, ఇస్మిత్ పాపాగారు సంతకము చేయవచ్చుననే ఆనుకొనచున్నారు.

మరియుగాని ప్యూరినుండి లాసేనుకు బోయి ఇస్మిత్ గారితో కలిసికొని మాట్లాడిరి. పరిస్థితులు అనుకూలముగనే యున్నవనియు పగానులతో రాజుబాదుములు సాగని ప్రస్తావనకమున తెలియజేసిరి అనుకొనచున్నారు. బ్రిటిషువారి తో రాజుబాదుములసంగతి ఏమని యడుగు అవిషయము లేదు. తీసికొని దానిని సంబంధము లేదనితి.

తురుష్కులసంధి ఆతురత

కాకొస్తాంటిసోపిలు, ప్రిబువరి 2:—లాసేను పరిస్థితులు చక్కబడుచున్నది తెలియుటచే తురుష్కులకు కొంచెము హాయిగనున్నది. చాలసంది తురుష్కులు మరల యుద్ధము మాడెనుచున్నాను. బ్రిటనుతో పోరి కెగ్గతమని తెలియును. అంగోరాలలో మితివాదులు సంధి నే అజ్ఞేపించుచున్నాను. బ్రిటిషు వారుకాతముగ నమృతముతో నుండుటచే బ్రిటిషుపరిస్థితులు లులగు నున్నవని తురుష్కులు గ్రహించిరి.

తురుష్కులకు కొన్ని సమస్యలుములు

లాసేను, ఫిబ్రవరి 2:—ఇస్మిత్పాపాగారి కంధజేసిన సాధికరతులలో 80 వగతులను మాన్పజేయవలెనని ఇస్మిత్గారు కోరిరి. మిత్రముడలి మరొన్ని కడుపానుములను జేయజేయించిరి తెలియుచున్నది మిత్రముడలితో సంధిజేసికొన్ననే అమెరికనులు తురుష్కులతో కత్తకపుటాడబడికను నేచాభావముగల ఏర్పాటులను జేసికొనుట తటస్థమను. లాసేను లో సంధిప్రభమును తురుష్కులు సంతకము చేయ నిరాకరించిన అమెరికనులు బహుబడికను జేసికొనరు.

మసోలులో తురుష్కులవ్యగ్రభావము

అరబ్బులు ఎవర్కొనుట

బాగ్దాదు, ఫిబ్రవరి 3:—తురుష్కులు ఘట్టడిచుటకంటె సించిన అరబ్బులకెవారు సహకారము లేమకు చేసెదరా లేదా యని కనుగొనుటకు తెయినుటకాబు సోదరుకు అమీదు తెయిచుగారు మసోలుకు బోయి అచటఅరబ్బు బ్రిటిషు నైని కులతో మాట్లాడిరి.

అమీదు బయరుగా రచ్చటనే యున్న అరబ్బు లందరును నిలబడి తురుష్కుల నెదుర్కొనెదరని నమ్ముచున్నారు. పాయింకేరుగారు అంగోరాకంపిరలేఖ

ను సూర్పి మాంచెపురు గర్మియను ఇల్లు తెలుపుచున్నది. ప్రభుమున పోయింకేరుగారు అంగోరావారు సంధి మగతులను ఆంగీకరించుట కలయునని యా, మరతులు భరానులు ప్రమేయము కలుగజేసికొని మిత్రముడలితో పోరుటచే అనుకూలముగ జేయబడినదనియు తేటస్పష్టం ఇంత అనుకూలముగ నుండియుండెడివి గావనియు తలచినట్టి. బ్రిటనుతో లారాలీ అయి కుర్కీకి ప్రతిపాదముగ పరానులు కుట్రబున్నరని తురుష్కులు కోపముతో ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి. అందుమీదట ఈమడతుతే ఆఖరు మరతులు గావనియు రాజుబాదుములను జువుతుకు అవకాశ మున్నదనియు లాసేనులో ప్రాంచి ప్రతినిధి కని బెట్టు కొని యుండు ననియు సాయింకేరుగారు రెండవకంపినిచ్చిరి. ఈభాషప్రయోగముకొంచెము ఇంగ్లాండుకు కోపముకలుగజేసెను. కర్తవ్య ప్రభువున కీరంతులు జూతుబడలేదు. ఇచ్చితిమని మాత్రము జెప్పిరి. తీనివలనసంధిప్రభమును నిశాకరించుటకుబడులు తురుష్కులు మరతులను ఆలోచించుటకు గడుదీయవలె ననిరి.

కవిత్వావిలాసమున వెలకుదొరకు గ్రంథములు

శ్రీ పీఠికాపుర సంస్థాన విద్యత్పవిత్ర్యులును, వివిధావధాన ధురీణులునై చేరొంది కీర్తి శేషులైన బ్రహ్మశ్రీ దేవులపల్లి సుబ్బరాయశాస్త్రిగారిచే రచియింపబడినవి.

1. మహేంద్రవిజయము:—ఇందు మహేంద్రుడు వామను సహాయమున బలిచక్రవర్తిని జయించిన కథ మనోహరములైన వ్యభావకర్తములతో నెంతయు బక్కగా విలంపబడినది ఇందలి స్వర్ణవర్ణనము, ఋతువర్ణనము వామన ఘట్టమును జదివి తీవ్రమయిను. తీర్థి పులయగను మనోజ్ఞముగను వ్రాసుబడిన పీఠికగూడ అందు సాధారణమైండు 0-12-0. కాలికోరు 1

2. రామరాయవిలాసము:—ఇది యొక యుత్తమగ్రంథము. ఇందలి కవిత్వము కవిగారు సరసముగను మృదుళముగను వెలయుచుండును. అభివారన గ్రంథములలో దీనికి సరికమ్ము గ్రంథములు మిక్కిలి తక్కువ. సాధారణ మైండు 0-10-0 కాలికోరు 0-10-0.

3. రామచంద్రోపాఖ్యానము:—ఇది వారణాసి వేంకటేశ్వర కవిచేరమకు నాటా వ్యాసముల గ్రంథము శ్రీమద్రామావతము ననుసరించి మొదటియాలుకాండములందలి కథయు సంబంధముగ వర్ణింపబడినది. తెలి ధారాళముగ నున్నది. సాధారణమైండు 0-12-0 కాలికోరు 1-0-0.

4. భద్రాచలము:—ఇది శ్రీ కృష్ణ విల్వాజాత్య నేక గ్రంథములు రచించి వన్ని కెక్కిన అల్లమరాజు సుబ్రహ్మణ్య కవిగారిచే రచింపబడినది ఈయన విరచించిన గ్రంథములకల్ల నిది శోభితి. శ్రీ పీఠికాపురపురుష గీర్తిశేషులును నైన శ్రీ గంగాధర శాయరామప్రభువు వారిచే వృత్తికొండబడినది. ప్రస్తుతపులకు శ్రీ మార్కరాయ బహద్దరవారి యజ్ఞనాన సరించి బ్రహ్మశ్రీ పురాణవేద మల్లయ్య కాన్తులవారిచే వ్రాసుబడిన నుబోధినియను చక్కని వ్యాఖ్యానముతో నొప్పియున్నది. సాధారణ మైండు 1-4-0.

5. ఆంధ్రసూత్రభాష్యము:—ఇది శ్రీ పీఠికాపుర మహారాజావారి యజ్ఞానసారముగ బ్రహ్మశ్రీ పురాణ వేదమల్లయ్య కాన్తులవారిచే వ్రాసుబడినది మహాభాగము దొంగింపబడి డెమ్మి నైజాన జక్కన వాసుగుభాగములుగ ముద్రింపబడిన 1838 పేజీలుగల గొప్ప గ్రంథము. ఒక్కొక్కభాగము 2-8-0 మొత్తముగ వాసుగుభాగములు నొకసారి కొను వారికి 8-0-0 లు మాత్రమే.

6. ప్రభావతీప్రద్యము:—ఇది పింగళి నూరనాధునిచే రచింపబడినది. గ్రంథప్రాకృత్యము లోకవిదితమే. ఇది శ్రీ పీఠికాపురము మహారాజావారి వెలపుప్రకారము పూర్వపతుల ననుసరించి పరిశుద్ధముగ వ్రాయించి బ్రహ్మశ్రీ పురాణ వేదమల్లయ్య కాన్తులవారిచే లఘు టీకవ్రాయించి డెమ్మి నైజాన ఫెదరు కయిటు కాగిములమీద జక్కన ముద్రించింది కాలికోరుమైండు చేయింపబడినది 1-4-0.

N. B. వై గ్రంథములన్నియు నాంధ్రుల యంపయోగమునకు శ్రీ పీఠికాపురము మహారాజావారు విశేష ధనవ్యయమున శుద్ధముగ నచ్చొత్తించి కట్టకవెలలకు లభింపన ప్రియముచేయుచుండు. కావున నింత సులభముల్యమునకు దొరకుచున్నది. లేవున్న నితరులెందు లెట్లు మూల్యమిచ్చినను కట్టి పరిశుద్ధములు దొంపట దుర్లభము. ఈపుస్తకముల కన్నింటికి తపాల భర్తులు వగైరాలు కొనువారే భరించవలయును. గ్రంథములు వలయువారి కిందివిలాసముల వ్రాసిన గ్రంథములు లభించును.

ఓలేటి వేంకటరామశాస్త్రిగారు కవిత్వావిలాసము పీఠాపురము, గోదావరిజిల్లా.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచారిగార్లు

జీవామృతము

హిందూజాతమందలి ఆమూల్యమైన మూలికలతోడనను లోపాలులతోడను తయారు చేయబడిన జీవము దివ్యామృతము.

ఈ దివ్యామృతము రక్తమును శుభ్రపరచుటయందు అమోఘకర్త మౌపించును. యెముకలకు, మధ్యధాతువుకు, మాంసమునకు శుభ్రభాతువును బలము నిచ్చును. ధాతువులయందు వేదిన పోనిగొట్టును. ఇది క్షయరోగులకు, రక్తహీనరోగులకు, నరములయందు జలములేని రోగులకు మిగుల నుత్తమమైనది చిరకాలపు కారకములను పోగొట్టి జీవామృతము చలబడేయును. అజీర్ణము, మలబద్ధము, సోమరితనము, అతినిద్రాగుణమును పోగొట్టి, నోటికి మంచుచుచి అకలిని మనస్సునకు మంచితానామమున కిరీరమునకు కాంతిని నరములకు దృఢబలమును గలుగజేయును. అది విద్యార్థులకు కీరకర్త మింది పనిచేయు. వారలకు సర్వకాలములయందు చేత నుండదగిన అమృత మనటకు సంజ్ఞాము లేదు. యియ్యది కేవలము ఆమూల్యములైన ఏవకులచే తయారుచేయబడిన దివ్యామృతము. క్రయము 6 అవున్నల బుడ్డి 1-కి రూ. 4-0. ప్యాకింగు మరయు పోస్టేజి వగైరాలు చేరుగా నివ్వరలెను. మా మందుల జాపితాను కోరినవారికి ఉచితముగా పంపబడును అయుచ్చేదాశ్రమం, నెం. 41 ఆచారప్పకవీధి, మద్రాసు. తంతిఅడ్రస్:—పండిట్, మదరాసు.

30 దినములువరకు

మిక్కిలి క్లింబె! త్వరచేయండి!! GENTS & LADIES ROLED GOLD RADIUM BRACELET WATCHES. 3 సంవత్సరము గ్యారంటీల కోల్డ్ గోల్డ్ రేడియం ప్రెస్ లెట్ వాచ్ క్రొత్తమోస్తరు ఆమెరికా U. S. A ముంచేతి గడియారములు.

ఈ గడియారం మాయెక్క సాంఘ ఆర్థ్యవై దృఢమైన తీరు సామానులతో తయారు చేయబడి ప్రతి సంవత్సరమీద రేడియం అను పదరు వెట్టుబడియున్నది. చీకటిలో దీపము నహాయములేక గంటలు చూడవగినది. ప్రెస్ లెట్ యను చేతిగొలును, చిన్నది వెద్దదిచేయ వట్లు స్ప్రింగ్ వెట్టుబడియున్నది. ప్రతి గడియారము చక్కగా కలకోధించి 3 సంవత్సరములు గ్యారంటీ ప్రకరముతో పంపబడును. మాయెక్క విలాసము తెలియునట్లు వికేదముగా వ్రాయవలెను. వి. పి. ఛార్జి ప్రత్యేకము 1. రవుండు కోల్డ్ గోల్డ్ రేడియం ప్రెస్ లెట్ ముండేతి గడియారము, డిటో స్ప్రింగ్ గొలును చేరి రూ. 8-8-0. 2. 4 మూల. డిటో. గొలును చేరి రూ. 9-8-0. 3. 8 మూల డిటో గొలును చేరి రూ. 10-8-0. సోత్ ఏజంటు-సారథి. అందు, కో. తపాలువెట్టు, నెంబరు 1202, జి. పి. రు. మద్రాసు.

వనోపధిసరస్వరిల్లా

రక్తహీనతను పోగొట్టి రక్తమును పరిశుద్ధము చేయుటకు శేషిన్ గాంధీనది ధర 1-10-0 ఇండియా సిలోకానందు ఎచ్చటికైనను తపాలాఖండ) ఉచితముగా పంపబడును.

నిలాసము పి. డి. సావంత్ నెం 144 వనసవాడి, బాంబాయి

త్వరపడుడు! త్వరపడుడు!! రాజమండ్రిలో రెండు స్థలములు అమృతమునకు సిద్ధముగ నున్నవి రాజకుళిప్రేమనుకు కిగ్గరగనన్న నాతాలూరు 680 గజముల స్థలమున్ను, ఆర్యాపురం కంటి గోదావరికిని శేతరు మిల్లును కిగ్గరగనన్న కిరంపేట లోని నాతాలూరు 800 గజ మాల స్థలమున్ను విక్రయింపబడిచివాను. కోడలచినవారు రాజమండ్రిలో కాశీబహ్యుల్య అం డోస్సువారి పుపుకమురుగానున్న మాజేటి వీధిదరాపు అండ్ బ్రదర్సువారి బనియనపాపు బ్రాంచిలక్కిములోనండు నన్నకలసి మాట్లాడవచ్చును. శృంగారకవి పాపారావు, రాజమండ్రి.

